

NUUK BYATLAS

INDHOLDSFORTEGNELSE

DEL 1

Forord	2
Indledning	4
Baggrund	7
Byhistoriske hovedtræk	8
Arkitektoniske bykvaliteter i Nuuk	10
Udpegede Bevaringsområder	16
Opsummerede anbefalinger	24
Fremtiden for Nuuks bygningskultur	25
Litteraturliste	25

DEL 2

Registreringsmetode	29
Bygningsregistreringer	30

FORORD

NUUK BYATLAS - EN HOVEDSTADS ANSIGT OG RØDDER

Når vi bevæger os rundt i en by, bliver vi – ofte uden at tænke over det – påvirket af de bygninger og rum, der møder os. Vi tænker sandt nok ikke altid over de enkelte bygninger og bydeles historie, og det er nok også sjældent, at vi rent faktisk kender den bagvedliggende historie, men de er der; og de påvirker os. Derfor glæder det mig meget, at vi nu her i Nuuk får et så smukt og grundigt udført atlas over vores gamle bys ansigt og rødder.

Som jeg oplever det, så får vi gennem dette atlas en helt unik mulighed for at tage på rejse gennem arkitekturen – både i dag og historisk set. Vi har mange smukke, gamle bygninger i Nuuk, og som en del af arbejdet med dette atlas, har man arbejdet grundigt med registreringen og gennemgangen af vore bevaringsværdige og fredede bygning.

Det er vigtigt, at vi både skaber smukke og funktionelle nye bydele, men også vigtigt, at vi gør det i en form for respekt og samråd med fortiden og de eksisterende byrum og bygninger, så vi hele tiden holder for øje og tanke, at Nuuk skal være en hovedstad, hvor det gamle

og det nye går hånd i hånd og glider naturligt sammen til glæde for alle os, der bor her eller blot er på besøg. Vi skal i vor løbende udvikling af Nuuk værne om de bygninger, der minder os om, hvor vi kommer fra, og hvem vi er. Det er en del af vores kulturelle arv og på mange måder det fundament, som vi bygger fremtiden på.

Det er kort sagt målet, at vi med dette byatlas får skabt en klarhed over, hvorfor de enkelte bygninger her i atlaset er vurderet bevaringsværdige, fordi vi på den måde kan øge forståelsen for, hvordan vi i fælleskab passer bedst på vores arkitektoniske arv.

Nuuk er som nævnt den første by i Grønland, der får gavn af de mange muligheder og oplysninger, der kommer frem i dagens lys gennem et byatlas, men det er planen, at der skal udarbejdes lignende atlasser for kommunens andre byer, da alle byer – ikke bare i Kommuneqarfik Sermersooq – men i hele Grønland rummer kulturelle, arkitektoniske og historiske perler, som vi sammen har et ansvar for at tage hånd om, så vi i alle byer og byrum i vort land kan skabe samlede billeder af

nyt og gammelt, når vi udvikler os og bygger nyt.

Jeg håber, at rigtigt mange vil tage dette atlas til sig og bruge det – det er ikke alene et fantastisk redskab i forhold til byudvikling og bybevaring, men også fyldt med en lang række af små, fine historier om vor by og vort land.

Asii Chemnitz Narup
Borgmester, 2009 - 2019

DEL 1

BYGNINGER OG KULTURMILJØER

INDLEDNING

»Den bygningshistoriske arv i Grønland er jo overleveringen om de udsendte boligkår i længst svundne dage.«¹

Byatlas over Nuuk skal danne grundlag for en dialog mellem borgere og politikere om byens arkitektoniske, kulturhistoriske og miljømæssige værdier. Det skal læses som et oplæg til overvejelser om, hvilke historier Nuuks bygningsarv skal repræsentere, og hvordan vi bedst sikrer at de videreføres.

Byatlasset skal samtidig fungere som et arbejdsredskab i udviklingen og håndhævelsen af en bevaringspolitik i kommunen. Derfor er det inddelt i flere forskellige afsnit, hvor den første del omhandler byens struktur og de træk, der kendetegner byen og bygningerne. Anden del er et katalog over de fredede og bevaringsværdige bygninger i Nuuk. Her gives et hurtigt overblik over de enkelte bygningers bevaringsværdige træk, hvilke har dannet baggrund for en status som enten fredet eller bevaringsværdig. Sidst er der anbefalinger til hvilke tiltag, der bør sikre byens bygnings- og kulturarv.

Det er vigtigt at påpege, at fredning og bevaring af bygninger er en metode til at formidle og viderebringe stedets historie og kulturarv. Derfor skal bevaring som redskab afspejle og forstærke både en fælles grønlandsk og en lokal kulturhistorie og -identitet. I den sammenhæng

bør det nøje overvejes, hvilke bygninger, der formidler hvad og hvorfor, så ikke kun enkelte dele af Nuuks kompleks og lagdelte historie sikres for fremtiden.

Hvis vi i Nuuk skal lære af erfaringer fra andre steder, skal vi have mod til ikke blot at bevare bygninger, der i en bestemt tid findes pittoreske eller attraktive. Historien viser, at moden og opfattelser af æstetik skifter, og følger man kun disse værdier, er der en tendens til at overse vigtige historiske dele i bygningsarven. Dele, der kan bidrage til en kontinuerlig eller helstøbt fortælling.

Byatlas over Nuuk skaber et tilgængeligt og solidt overblik over byens bygningsarv, så alle interesserede kan opnå indsigt i Kommunens grundlag for afgørelser på området. Enkelte afsnit indeholder anbefalinger og der peges på gode og enkelte mindre gode bevaringsinitiativer, hvilke forhåbentlig vil bidrage til at skabe en bred debat.

FREDNING OG BEVARINGSVÆRDIG

I klassificeringen af bygningsarven benyttes begreberne fredning og bevaringsværdig. For begge gælder, at de har til formål at værne om kulturminde, hvilket her tager form som bygninger – altså vores bygningsarv.

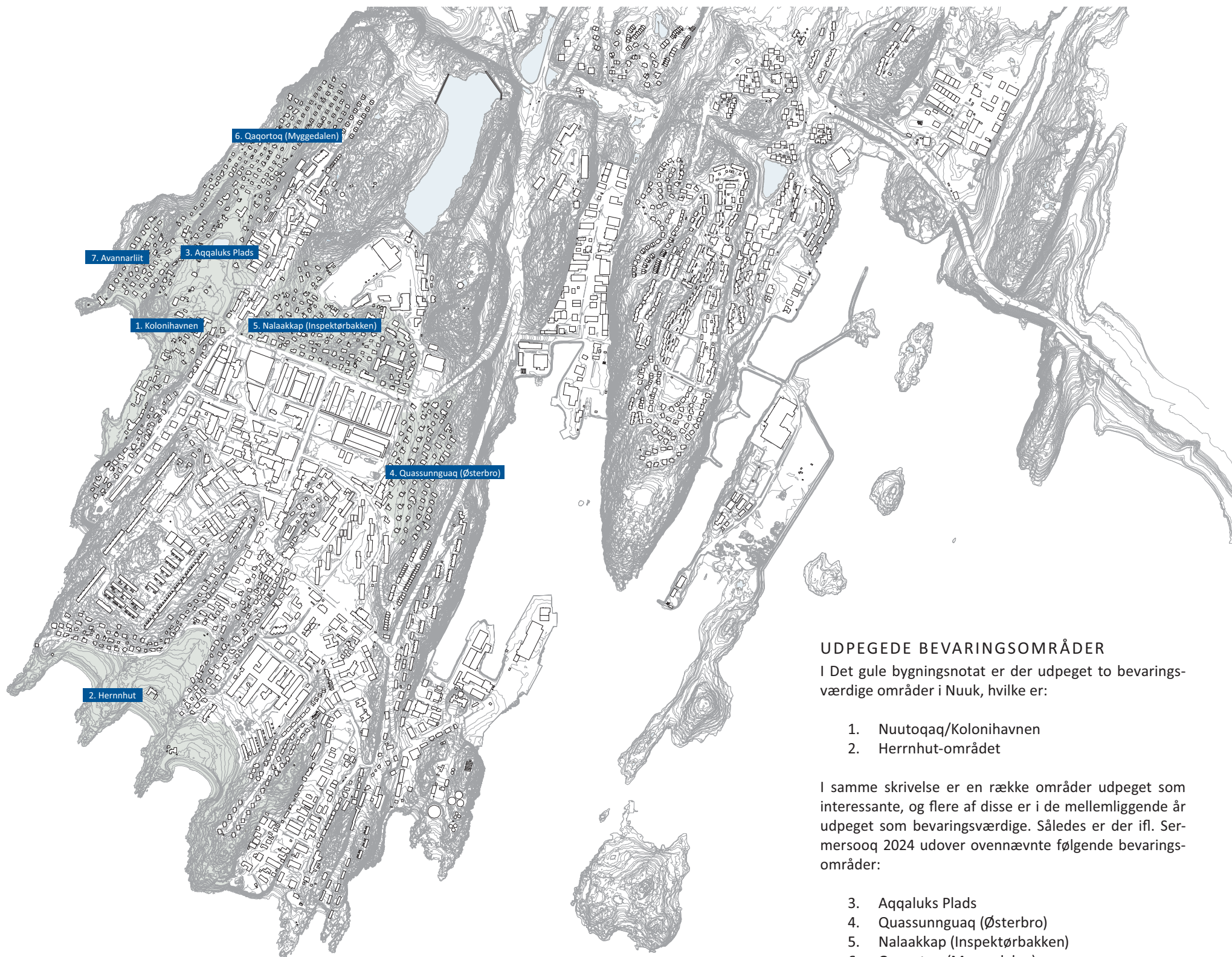
Fredning betyder at en bygning har særlige nationale arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter, hvilket omfatter bygningens ydre og /eller dens indvendige rum. Derfor skal alle bygningsændringer godkendes af

Naalakkersuisut, der ligeledes kan bevillige tilskud til vedligeholdelsesudgifter. I dag er der dog slet ikke afsat tilstrækkelige økonomiske midler til den omfattende opgave det er, at sikre hele landets bygningsarv til fremtidige generationer. Som konsekvens kan vi i dag observere at mange historiske ejendomme er i drastisk forfald, hvilket i værste fald er uopretteligt.

Bevaringsværdig betyder at bygningen har lokale arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter, primært i dens ydre form og/ eller detaljering. Selvom det er kommunalbestyrelsen, der vedtager den bevaringsværdige status for en bygning, skal alle ændringer godkendes af Naalakkersuisut, der også skal godkende eventuelle statusændringer. Der kan ikke søges økonomisk støtte til vedligeholdelsen af en bevaringsværdig bygning, og da dette alene pålægger ejeren, ser vi også her en del uopretteligt forfald.

I 1980 blev vedtaget en fredningslov, og herefter har der været mere fokus på at optage bygninger på listen, end rent faktisk at bevare og vedligeholde dem. De seneste år kan der dog observeres en ændring, særligt står Nationalmuseets bygninger som fine eksempler på hvordan kulturarven kan danne en velegnet ramme om nutidens anvendelse, og dermed fastholde, eller genetablere, liv i huset. Men ikke alle Nuuks gamle huse kan benyttes til museer og det er vel næppe ønskeligt, at bygningsarven ikke får mulighed for at forny og transformere sig til nye behov. Derfor er det væsentligt at diskutere hvor-

¹Side 315 Steenfos, Hans P. & Taagholt, Jørgen *Grønlands Teknologihistorie*.

UDPEGEDE BEVARINGSOMRÅDER

I Det gule bygningsnotat er der udpeget to bevaringsværdige områder i Nuuk, hvilke er:

1. Nuutoqaq/Kolonihavnen
2. Herrnhut-området

I samme skrivelse er en række områder udpeget som interessante, og flere af disse er i de mellemliggende år udpeget som bevaringsværdige. Således er der ifl. Sermersooq 2024 udover ovennævnte følgende bevaringsområder:

3. Aqqaluks Plads
4. Quassunnguaq (Østerbro)
5. Nalaakkap (Inspektørbakken)
6. Qaqortoq (Myggedalen)
7. Avannarliit

Derud over er der yderligere omtalt tre områder i Det gule bygningsnotat; Lille Slette, Fiskerbyen og Den tidligere indkvarteringslejr. Disse tre er dog ikke længere behandlet som sådan og ønskes fjernet fra bevaringsoversigt.

Ud over de bevaringsværdige byområder, er der i Nuuk flere bevaringsværdige bygninger spredt ud over byen, og ses de i en sammenhæng, kan de bidrage til forståelsen af Nuuks udvikling, historie og gradvise transformation fra koloni til moderne hovedstad.

dan bygningerne kan sikres en relevans i en moderne hovedstad.

I 1989-90 igangsatte Grønlands Hjemmestyret en registrering af de fredede og bevaringsværdige bygninger og områder. Det udmøntede sig i et hæfte over flere af landets byer. Disse hæfter omtales i dag som De gule bygningsnotater, og danner stadig baggrund for Lands-

plans register over de bygninger, der er klassificeret som enten fredet eller bevaringsværdig.

Ud over de enkelte bygninger er der også udpeget flere Kulturmiljøer med bevaringsinteresse. Når der tales om hele miljøer eller byområder, er det nogle samlede særlige træk og sammenhænge, der peges på, og ikke mindst hvordan det enkelte hus indgår heri.

QERNERTUNNGUIT

KANGILLINNGUIT

NUUSSUAQ

QINNGORPUT

NUUK

BAGGRUND

Bygninger repræsenterer både materielle som immaterielle værdier, og i bevaringshenseende er det udelukkende det sidste, der får betydning. Det er de værdier, vi tillægger vores omgivelser og som vi kan spejle os i, i forståelsen af vores egen identitet. Bygninger er et enestående vidnesbyrd på tidligere tiders levevis, og de afspejler de værdier, der har formet det samfund vi i dag oplever og skal forholde os til. Derfor er vores bygningsarv vigtig for menneskers fællesskabsfølelse, forståelsen af landets historie og dermed oplevelsen af vores identitet og tilhørsforhold.

En af de første love, der blev indført i landet var i 1980 fredningsloven. Det vidner om en holdning til kultur- og fortidsminder som bærende identitetsskaber, og ønsket om at bevare og vedligeholde disse. På baggrund af det daværende Landstings ønske om at »tilvejebringe et grundlag for formuleringen af landsplanmæssige ram-

mer for bevaringsinteressernes varetægelse i kommuneplanlægning« blev Det gule bygningsnotat udarbejdet i slutningen af 1980'erne. Dette notat har dannet grundlag for det meste af Kommunens bevaringspolitik op til i dag, men det er.

Nu er det blevet tid til at gennemgå Nuuks bygningsarv.

Arbejdet med Byatlas Nuuk blev indledt i 2013 med en række forundersøgelser af de registrerede bevaringsværdige og fredede bygninger i Nuuk. Forundersøgelse er primært baseret på arkivstudier og gennemgang af foreliggende materiale, hvilke er beskrevet i kildehenvisningen.

METODE

Alle registreringer er foretaget ud fra en oversigtlig, udvendig besigtigelse; dvs. set fra gade, vej eller andet of-

fentligt tilgængeligt sted.

I atlasset er foretaget to slags vurderinger, som er uafhængige af hinanden. Den ene vurdering vedrører de bevaringsmæssige sammenhænge – de arkitektoniske kvaliteter i byen – og omfatter det samlede bymiljø eller forhold i en bebyggelse. Den anden vurdering vedrører de enkelte bygningers bevaringsværdi. De to vurderinger giver ikke altid det samme resultat, når man ser på den enkelte bygning. Bygninger, der er dominerende eller udgør en del af et bevaringsværdigt bebyggelsesmønster, er derfor ikke nødvendigvis bevaringsværdige i sig selv.

Som eksempel herpå kan nævnes bygningsmiljøet i og omkring Qaqortoq (Myggedalen), hvor netop miljøet og sammenhængen mellem de forskellige bygninger giver området bevaringskarakter, men hvor de enkelte bygninger i sig selv ikke rummer bevaringsværdi.

BYHISTORISKE HOVEDTRÆK

Nuuk er den ældste by i Grønland. Den blev grundlagt af den dansk-norske missionær Hans Egede i 1728, efter han havde forladt sin første bosættelse ved Håbets Ø i Davis Strædet. Området omkring Nuukfjorden havde allerede på det tidspunkt i adskillige århundreder huset flere bosteder for den grønlandske inuitbefolkning. I 1736 forlod Hans Egede selv Grønland, og efterlod området til Poul Grønlænder, der fortsatte missionen indtil sin død i 1765, hvor han døde af et skud. Det er uvist om det var et vådeskud eller om det var overlagt. Samtidig havde Herrnhutterne også etableret sig i området. De tyske missionærer havde i 1733 oprettet en missionsstation blot et par kilometer syd for Hans Egedes Godthåb, og her opretholdte de en mission helt frem til år 1900, hvorefter de forlod Grønland for altid. Bygningen som de efterlod, var i mange år Grønlands største, og er siden blevet benyttet som embedsbolig, museum og universitet.

Under anden verdenskrig blev Grønland afskåret fra Danmark og dermed de vante forsyningslinjer, hvorfor de to grønlandske landsfogeder i hhv. Nord Grønland og Syd Grønland, besluttede at etablere et administrativt enhedsstyre med hovedsæde i Nuuk. Dette enhedsstyre opretholdt dermed forbindelse til Danmark, via repræsentationen i Washington og der blev etableret et forsyningskontor i New York.

Efter krigen blev Grønlandskommissionen, G-48, nedsat og deres forslag om Nuuk som den nye administrative hovedby for landet, blev vedtaget.

I 1951 blev Grønlands to Landsråd samlet til et forenet Landsråd, og da afholdtes det første møde i Nuuk (26. september 1951), hvilket dermed etablerede Nuuk som landets hovedstad.

BYUDVIKLING

Nuuk har i løbet af en relativ kort tidsperiode udviklet sig fra at være en mindre kolonibebyggelse til at være en hovedstad, og denne hurtige udvikling afspejler sig tydeligt i byen og dens bygningsmasse. Særligt sidste århundredes massive flytning fra land til by, afspejles i byens arkitektur.

Byen er grundlagt omkring Nuutoqaq (Kolonihavnen), der er byens ældste bydel og som har været beboet i århundreder. Byen har i forrige århundrede derefter udviklet sig ind på Nuuk halvøen, og mod nord langs kysten, med Qaqortoqs karakteristiske GTO boligstøttehuse. Der er dog i den første udviklingsbølge efter anden verdenskrig primært tale om én- og tofamiliehuse.

Op igennem 60'erne opstod behovet for mere effektive boligbyggerier end de førromtalte mindre træhuse, hvilket resulterede i opførelsen af større boligblokke. Der var her tale om elementbyggerier, der kunne sørge for flest mulige boliger på hurtigst mulig anlægstid. Blokkene var forsynet med moderne tekniske installationer så som rindende vand og elektricitet, og i takt med at Nuuks bybillede ændrede sig til, medvirkede disse forhold til, at levevilkårene og sundheden for den generelle befolkning hævedes betydeligt. Boligblokkene er i dag et

omdiskuteret emne, ikke mindst fordi de nu ofte fremstår nedslidte og dårligt vedligeholdte, hvilket skæmmer de arkitektoniske kvaliteter de rent faktisk indeholder. Det anbefales derfor, at der skabes en bevaringspolitik for disse bygninger, for ikke mindst at fastholde de fysiske vidnesbyrd på den moderne samfundsudvikling.

I slutningen af 1970'erne og op igennem 80'erne og 90'erne etableredes bydelen Nuussuaq, der i dag er byens næststørste. Bebyggelserne her er primært karakteriseret ved tæt-lavt etagebyggeri i op til 3 beboelsesetager, og husene er malede i mættede farver, hvilket giver et fint varieret bybillede, der passer fint til byens beboelseshistorik og by-motiv. Bygninger lægges ofte omkring mindre uderum, og skaber mindre enklaver, hvor det er nemmere at forholde sig til sine naboer end det var tilfældet i flere af de førromtalte boligblokke.

Senest har byen udviklet sig videre mod øst til Qinngorput, hvor de første indbyggere flyttede til i 2003. Qinngorput er stadig er den bydel, hvor der opføres mest nybyggeri² og som fortsat udvikles. Området karakteriseres ved punkthuse i 5 etager, med enkelte, der er endnu højere.

Fælles for Nuussuaq og Qinngorput er, at der i disse byområder udvikles lokale centre, der kan skabe et fælles tilknytningsforhold for områdernes beboere. Fælles centre er bl.a. institutioner og dagligvarebutikker m.v.

² Side 9 *Midt i verden – Midt i Nuuk*.

ARKITEKTONISKE BYKVALITETER I NUUK

NUUKS ARKITEKTUR OG BYGGESKIK

»Vores dages grønlandske boligbyggeri er ingen budbringer om oprindelighed, traditioner og regional byggeskik. Det er kommet fra Danmark, ordineret fra Danmark og helt og holdent domineret af skiftende danske boligidealer. Men det er ikke gennemført uden omsorg for grønlanderne.«³

Der findes ingen overordnet byggeskik i Nuuk. Byens arkitektur er derimod kendetegnet ved at være meget sammensat, og byggeskikken strækker sig fra velbevarede stokværkskonstruktioner dateret tilbage til den tidlige kolonitid, til store boligblokke fra sidste halvdel af forrige århundrede. Det er netop disse to typologier, der i bygningshistorien bedst fortæller os om både Nuuks, såvel som Grønlands, udviklingshistorie og tilblivelsen af det moderne samfund vi oplever i dag.

Den historiske byggeskik er domineret af træbeklædte stok- og bindingsværkshuse med træspånbeklædte tage, samt de få mere solide og dermed ofte bedre bevarede, stenhuse, opført i lokal granit. De fleste af bygningerne er af beskeden størrelse, men er igennem årene til- og udbygget for at efterleve skiftende krav. Dog er der enkelte, der fra opførelsestidspunktet har været store, hvilke oftest har været anvendt til offentlige formål såsom sygehus og/ eller skole. Flere af de gamle bygninger, særligt beboelsesejendomme, omkring Kolonihavnen har hvide stakitindhegnede haver, er igen vidner om en tradition medtaget fra Danmark, og bidrager til at skabe den landsbystemning, der må have hersket i kolonitiden.

Generelt gælder det for Nuuk, at bygningerne er placeret som selvstændige enheder, der ikke er forbundet med hinanden. Der er derimod luft og landskab mellem husene. Nuuks bymæssighed er altså, i modsætning til

mange andre 1900-tals hovedstæder, ikke opbygget omkring sammenhængende karré-bebyggelser, der definerer et gadeforløb. Dette lokale særpræg afspejler sig i det generelle bevægelsesmønster i byen, hvor man som fodgænger bevæger sig frit imellem bygningerne, og der er, med enkelte undtagelser, ingen markeringer af privat eller offentlig.

FARVER

Bygningskulturen i Nuuk, som i det resterende Grønland, kendetegnes oprindeligt af en meget enkel farvepalette, der på en og samme tid adskiller og samspiller bygningerne fra naturen som baggrund. Med oprettelsen af KGH (Kongelige Grønlandske Handel) blev der indført en farvekodning af bygninger, så der nemt kunne skelnes mellem de forskellige funktioner:

Blå: GTO/Nukissiorfiit
Grøn: Politi/Tele
Gul: Sygehus/sundhed
Rød: KGH og post/skole
Hvid: Kirke

KGH bestemte før i tiden farverne, som derfor var af nøjagtig samme nuance (farvekoden). Med tiden er de blevet meget forandret og vi ser en del forskellige nuancer af f.eks. svensk rød.

Selvom farvernes betydning for længst er forældet, benyttes de dog stadig flere steder på offentligt byggeri, heriblandt Dronning Ingrid's hospital. Der er i det hele taget i Nuuk stadig en stor forkærlighed for brugen af farver på bygningers facader, og de forskelligt farvede træhuse er med tiden blevet et vigtigt motiv i bybilledet og en vigtig bidragsyder til ideen om en national byggeskik.

Nationalmuseet har udarbejdet en liste over farvekoder til anvendelse på reparationer m.m. på hytter i national-

parken, hvilken må være gyldig også for Nuuk:

Blå: Ultramarine NCS 8010-R70B eller NCS 5742-R66B
Grøn: Kromoxidgrøn NCS 6520-G30Y eller Portgrøn NCS S 8502-G
Gul: Okkergul NCS 4050-Y25R
Rød: Svensk rød NCS S4050-Y80R eller Falurød NCS S 4941-Y79R
Hvid: NCS S 0300-N eller Creme hvid NCS S 0500-Y

BYGNINGSTYPOLOGIER

Man kan inddele udviklingen af byens bygningshistorie i 3 perioder, hvori de forskellige bygningstypologier er opstået. Det er mest af alt boligbyggeriet, der har sat sit præg på byens fysiske form. I takt med at byen er vokset, er de enkelte boliger ligeledes blevet større, og de generelle krav til boligen er skærpet.

De dominerende boligtypologier i Nuuk er henholdsvis boligblokke af varierende størrelse og træbeklædte enfamiliehuse. Der er dog i de sidste årtier udviklet en form for hybrid af de to, nemlig den tæt-lave bebyggelse, hvilken særligt ses i Nuussuaq området.

Når der tales om bevaringsværdier har der været en tendens til at værdsætte de mindre træhuse højere end byens store boligblokke. Det anbefales dog, at der formuleres et værdisæt for boligblokkene, så deres arkitektoniske såvel som historiske værdier kortlægges og evt. kan danne grundlag for en bevaringspolitik/-plan.

BOLIGER

1728 - 1900: KOLONIENS GRUNDLÆGGELSE

De boliger, der blev bygget fra midten af 1700-tallet til slutningen af 1800-tallet, blev i hele perioden bygget som henholdsvis stokværkshus, bindingsværkshuse med murede felter og bindingsværkshuse beklædt med lodrette brædder.

³ Side 313 Steenfos, Hans P. & Taagholt, Jørgen *Grønlands Teknologihistorie*.

5 af de eksisterende bygningstyper i Grønland

Tegning © Søren Vadstrup 1944

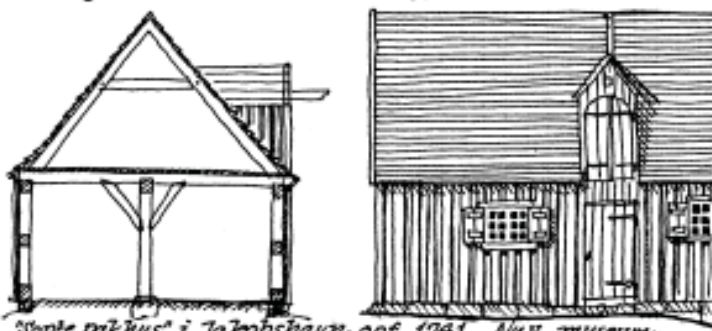
Niels Egedes hus i Holstensborg opf. 1756. Nuv. museum.

Stokværkshuset
med korslagte hjørner
1734-1800

Anvendes til beboelse
og kirker.

0 1:200 5m

Stokværkshuse var oftest af højst kvalitet men det var en krævende og dyr byggemetode, da der blev benyttet pommersk fyr i bjælker op til 12 meter lange. Den pommerske fyr er træ af så høj kvalitet, at det ofte er blevet genbrugt i andet byggeri, og hele bygninger er sågar blevet flyttet til nye steder. Men til trods for den høje kvalitet er der i dag blot 14 stokværksbygninger som står i deres oprindelige form og på det oprindelige sted tilbage i hele landet. B140 i Nuuk er en af dem.

Storle pakhus i Jakobshavn, opf. 1741. Nuv. museum

Bindingsværkshuset
beklædt med brædder
en på to.
1741-1940

Anvendes til pakhus,
værksteder m.m.

Bindingsværkshuse med fyldt murværk var en billigere byggemetode, med da denne type huse ofte ikke opfyldte forventningerne, blev de beklædt med træspån eller brædder. Den billigste byggemetode var bræddebeklædte bindingsværkskonstruktioner.

Våliggerbolig i Saarløg, opf. 1853. Nedr. 1972

Stenhuset

murset op med rampesten
og fuget med mørtel.
1830-1910

Anvendes til beboelse,
værksteder, pakhus, kirker,
skoler, produktionsanlæg.

Fundamenterne blev oftest konstrueret af tilhuggede natursten, og tætnet med mos og kalk. For yderligt at holde dem tætte, blev der ofte lagt tørvemur omkring, hvilket dog resulterede i råd i træværket.

Johan Petersen's hus i Ammassalik opf. 1894-95.

Bindingsværkshuset
med 2- eller 3-dobbelt
bræddebeklædning og
isolering. 1880-1940

Anvendes til beboelse,
kirker, skoler, m.m.

Tagdækning var som oftest træbeklædning, der blev imprægneret og dækket med stenkulstjære.

I 1836 blev det første byggesæt udsendt fra Danmark, og selvom denne type mødte en del kritik pga. både pris og standard, var dette dog det spæde startskud til udviklingen af typehusbyggeriet i Grønland, der senere skulle komme til at tegne meget af udviklingen af Nuuk.

1900 - 1950: SELVBYG OG TYPEHUSE

I slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet blev der så småt sat fokus på den oprindelige befolknings boligforhold og sammenhængen med folkesundheden. Derfor blev det i 1914 besluttet, at der kunne ydes lån til opførelsen eller forbedringer af husene, og befolkningen begyndte i denne periode at bygge boliger i træ, som afløser for den traditionelle tørv mm.

Tørvemurshus i Julianehåb ca 1910. Nedrevet. Mål 1:200

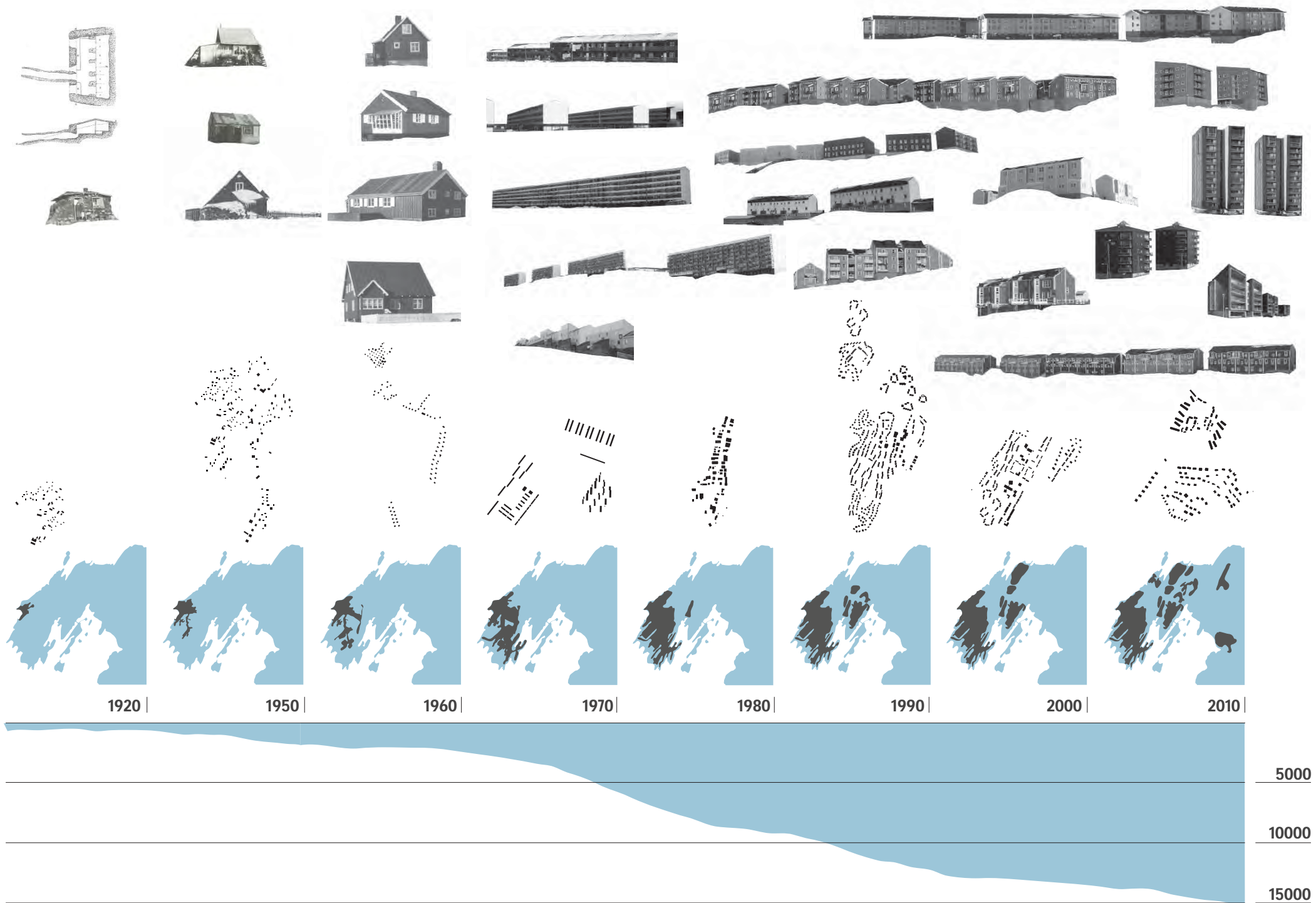
Tørvemurshuset
med ydervægge af tørv
og sten

Anvendes til beboelse
evt. til værksteder og
kirker/skoler.

Kolonien og handlen byggede dog fortsat store kolonibestyre- og lægeboliger o. lign. i træ, og oftest som bindingsværkskonstruktioner beklædt med op til 3 lag brædder.

Ill. fra Søren Vadstrup, der viser de typiske bygningstopologier og -udvikling generelt i Grønland. Der referes i nærværende skrift primært til de 4 øverste bygningstyper.

MATRISE OVER BOLIGTYPOLOGIER I NUUK

1950 - 1987 GTO

GTO, Grønlands Tekniske Organisation, blev oprettet i 1950, og var et led i den FN støttede omfattende og verdensomspændende afkolonialisering, der fandt sted efter anden verdenskrig⁴. GTO fik i denne proces til opgave at gennemføre den forestående bygge- og anlægsvirksomhed, hvilken skulle »forbedre sundhedstilstanden radikalt, skaffe gode boligforhold og hæve uddannelsesniveaet.«⁵

GTO perioden omfatter de meget maleriske træbeklædte typehuse, i rene pigmentmættede farver, der med tiden er blevet nærmest et vartegn for Grønland. I Nuuk kender vi dem særligt fra områderne Qaqortoq og Quassunguaq. Disse typehuse er med tiden blevet et betydeligt træk i både den lokale som nationale forståelse af bygningsarv, -identitet og -nerve.

Men perioden omfatter også tiden, hvor flytningen fra bygd til by, hvilken øgedes kraftigt i Grønland i 60'erne, og medførte en voldsom vækst af de grønlandske byer. Opførelsen af tidssvarende boliger måtte derfor øges kraftigt, og det blev nødvendigt at koncentrere byggeriet både af topografiske, økonomiske og teknisk/hygieniske grunde. Derfor blev de første etageboliger opført allerede omkring 1960. På mange måder ligner etagehuse i Grønland fra denne periode de, som blev bygget i

⁴Side 179-192 *Grønlands Teknologihistorie*.

⁵Side 180 *Ibid*

Danmark i samme periode.⁶

Periodens boligblokke er her, som i resten af verden, omgærdet af mange meninger og til tider meget negative holdninger, hvilket delvis skyldes den i dag noget nedslidte tilstand, og delvis de omstændigheder hvori de blev til. Allerede få efter deres opførelse, blev de udråbt som betonslum og som roden til alverdens sociale problemer. Selvom det er en velkendt kritik af senmodernismens etagehuse fra mange steder i verden, er tvangsflytningerne, der fandt sted i folkesundhedens tegn, et smertefuldt kapitel i landets historie, til trods for den effekt det havde på gennemsnitsalder og den generelle folkesundhed. Bl.a. derfor er der tilbøjelighed til at overse bygningernes arkitektoniske kvaliteter og tiltag, sammen med de ofte meget veldisponerede planer og deres centrale placering. Flere af de tilbageværende boligblokke, her iblandt særligt Radiofjeldet og Store Slette, er fine eksempler på arkitekturstrømningerne fra tiden de blev opført i, samt ikke mindst en uhyre betydningsfuld, om end for nogle pinefulde, epoke i nationens historie. De repræsenterer en tid, der til stadighed er med til at definere Grønlands identitet og selvopfattelse her i det 21. århundrede.

⁶Side 1 *Grønlandsk boligbyggeri i 70'erne – et debatoplæg*.

1988 -

I modsætning til mange andre byer i Grønland, vokser Nuuk fortsat. Der flytter stadigt flere til byen og sammenholdt med udviklingen af boligkravene og – behov, er der et stort pres på den eksisterende boligmasse og den fremtidige udvikling. Nuuk er som konsekvens vokset arealmæssigt såvel som indbyggertalsmæssigt, og nye bydele er udviklet, som tidligere beskrevet.

Nuussuaq var den første nye bydel, der blev udviklet, hvorefter byens udbygning bredtes endnu længere mod øst med etableringen af bydelen Qinnqorput. Der er stadig tale om store boligblokke, men som tidligere beskrevet omkring Nuussuaq, er de nu opdelt i mindre volumener, og dermed bedre indpasset i byens skala. De virker langt fra så voldsomme, som f.eks. særligt den voluminøse Blok P i sin tid gjorde. Derfor er de heller ikke helt så omdiskuterede, til trods for den til tider svigende arkitektoniske kvalitet. Qinnqorput udmærker sig ydermere ved sin umiddelbare nære forbindelse til det omkringliggende landskab. Uvkusigssat (Store Malene) danner ryg for bebyggelserne, og der er udsigt over bugten fra stort set alle steder og ejendomme.

Hvor det før var primært kommunen og selvstyret, der stod for boligudvikling, ses et stigende marked af private interessenter. Der bygges i dag både private investeringsejendomme til videre salg eller udlejning, samt private enfamiliehuse.

OFFENTLIGE BYGNINGER

Nuuk er landets hovedstad, og der er derfor naturligt en del bygninger til både centraladministrationen og til den kommunale administration. De største bygninger af administrativ karakter er beliggende centralt i området omkring Imaneq-aksen, og er af meget forskellig karakter og opførelsestidspunkter. De ældste, her i blandt Sermersooqs Rådhus, er fra 1970'erne, og de nyeste er blot få år gamle, her iblandt Landsstyrets kontorer ovenpå Nuuk Center, der er opført i 2012. Derudover bliver en del af byens ældre bygningsmasse i dag benyttet til forskellige administrative formål.

Ud over de administrative bygninger, er der i Nuuk naturligvis også skoler, sygehus, sportsfaciliteter m.m., hvilke også hører til blandt offentlige bygninger. Af mest

interessant arkitektonisk karakter er kulturhuset Katuaq fra 1997, der fungerer som selvejende kulturinstitution, med støtte fra både Kommuneqarfik Sermersooq og Grønlands selvstyre, samt private sponsorer.

Svømmehallen Malik er et andet eksempel på vellykket nutidig arkitektur. Bygninger er en vigtig faktor i den almene borgers forståelse af byens udvidelse, og den fungerer, særligt for børn og unge, som et samlingssted uden for byens centrum. Dermed bliver den en væsentlig bidragsyder til borgernes forståelse af Nuuk som mere og andet end den historiske kerne.

ERHVERVSBYGNINGER

Byens erhvervsbygninger er strøet med løs hånd ud over byen, men der er gjort tiltag for at samle dem i

udpegede områder. Bymidten er naturligt domineret af butikker og handel, og havneområderne af fragt og tungere erhverv. Der er meget få af disse bygninger, der har arkitektonisk bemærkelsesværdig karakter. I Kolonihavnen/ Nuutoqaq er der dog en fin samling gamle erhvervsbygninger, der hver især har arkitektonisk kvalitet og indgår i det fine bevaringsværdige miljø. Ikke mindst pakhusene, der nu huser Nationalmuseet. Desuden er der for enden af Atlantkajen et pakhus tegnet af Helge Bojsen-Møller, hvilket dog ikke er bevaringsværdigt.

ARKITEKTER

En række arkitekter og tømrermestre har bidraget til at forme byens fysiske udtryk, hvor enkelte herunder kort beskrives.

HELGE BOJSEN-MØLLER (1874-1946)

Mere end nogen anden har Helge Bojsen-Møller sat sit præg på Nuuks arkitektur, og for den sags skyld på resten af Grønlands. Angiveligt foretog han kun to rejser til Grønland, i hhv. 1912 og 1928,⁷ men han er arkitekten bag stort set alle offentlige bygninger i hele landet, der i perioden 1920-40 og 1946 skulle have et vist arkitektonisk indhold.⁸

Hans første projekt i Grønland er kirken i Paamiut fra 1908, der tydeligt er meget inspireret af norske stavkirker, men senere udvikles hans arkitektoniske stil sig til hvad bedst kan beskrives som funktionel og nøgtern, men inspireret af ældre tiders formsprog og afprøvede virkemidler.⁹

Han var uddannet tømrersvend i 1894 og dimitterede ef-

⁷Licht, Kjeld de Fine »Grønland tur/retur – Et rejsebrev« fra *Architectura*. Årsskrift for Selskabet for Arkitekturhistorie 36.

⁸Side 66 Madsen, Jens Christian *Offentligt Byggeri i Grønland 1900-1946*.

⁹Licht, Kjeld de Fine »Grønland tur/retur – Et rejsebrev« fra *Architectura*. Årsskrift for Selskabet for Arkitekturhistorie 36.

terfølgende fra Akademiets Arkitektskole i 1903. Allerede året efter, i 1904, etablerede han som 30 årig sin egen tegnestue. Senere blev han også tilknyttet som lærer på Kunstakademiets Arkitektskole. Tidligt i sin karriere fik han til opgave at stå for en række stationsbygninger for Langelandsbanen, men i løbet af sin karriere blev han var arkitekten bag så forskellige bygninger som hospitaler, stationsbygninger og boliger. Grundet det sparsomme kildemateriale om Bojsen-Møller, er det uvist om hans samlede produktion af værker er ca. 200 eller om dette antal angiveligt blot skulle være for bygninger i Grønland.

Grundet den omfangsrige samling af hans værker eller bygninger, bør det besluttes om hans ophav er grund nok til at vurdere end bygning som bevaringsværdig for at opretholde en komplet samling.

CARL C. HANSEN

Selvom C.C. Hansen ikke har en betydelig liste af værker i Nuuk, har han med seminariet fra 1907 og den tilknyttede gymnastiksal i høj grad været med til at præge bybilledet. Ikke mindst seminariet, der indtil kommune-

sammenlægningen var illustreret på byvåbnet, er blevet en af de mest kendte og elskede bygninger i byen. Der findes dog ikke andet materiale om manden, der både her og i Danmark er et ubeskrevet blad.

P. A. CORTSEN

I starten af 1900-tallet stod Tømrermester P. A. Cortsen bag langt det meste byggeri, og eftersom han blev tildelt Dannebrogmændenes Hæderstegn, menes det, at han var ansat i KGH.¹⁰

Det er sparsomt hvad der findes af oplysninger om hans virke, men mange af hans bygninger står stadigt, hvilket vidner om både æstetisk som håndværksmæssig kvalitet. Hans bygninger er ofte uden dekoration, selvom der sker en ændring efter Seminariets konstruktion i 1907, hvorefter flere pyntende detaljeringer dukker op på hans værker. Måske fordi det rygtedes at dette var i direktøren for KGHs smag, men det kan også være, at han blot lod sig inspirere af C. C. Hansens arkitektur.

¹⁰Side 27 Madsen, Jens Christian *Offentligt Byggeri i Grønland 1900-1946*.

UDPEGEDE BEVARINGSOMRÅDER

I registreringen er Nuuks bebyggelsehistorie inddelt i flere skalaer for hermed at kvalificere og beskrive dens forskellige kvaliteter, samt indplacere individuelle bygninger i en fysisk såvel som historisk kontekst. De forskellige skalaer til beskrivelsen af bevaringsområderne er således: *De dominerende træk*, *Bebyggelsesmønstre* og *Elementer i bebyggelsen*.

De dominerende træk beskriver den enkelte bydels vigtigste elementer, bygninger og monumenter, og dens forhold til de landskabelige træk. Samtidig beskriver den de karakteristiske træk, der er bevaret siden byens grundlæggelse og hvilke elementer, der påvirker disse.

Ved *Bebyggelsesmønstre* forstås de definerede områ-

der, der repræsenterer udviklingen og udvidelsen af Nuuk, herunder de modernistiske boligblokke.

Sidst forholder *Elementer i bebyggelsen* sig til særligt interessante detaljer i bydelen, hvilket kan være torve, gadeforløb, udsigtslinjer, m.v., der indeholder en selvstændig værdi.

Foto: Arktisk Institut/Erik Holtved.

NUUTOQQAQ & AQQALUKS PARK

Nuutoqqaq er Nuuks historiske center og her hvor byen blev grundlagt af Hans Egede i 1728. Det er i området omkring havnen, at man finder Nuuks ældste bygninger og de hyppigt afbildede små, røde træhuse, der er blevet et vigtigt vartegn for byen, ikke mindst kendt fra turistbrochureerne.

Det arkitektoniske miljø i Nuutoqqaq er kendetegnet ved en meget forskelligartet bebyggelse. Omkring Hans Egedesvej ligger det tidligere Kongelige Grønlandske Handel's bygninger, der i dag hovedsageligt er en del af Grønlands Nationalmuseum. Bygningerne øst for vejen er placeret langs den oprindelige kystlinje, hvor de danner en komplet facaderække. På de opfyldte arealer på vejens vestside, afgrænset af det restaurerede kajlægg, ligger de tidligere pakhuse som et markant bygningskompleks.

Bygningerne indgår i et karakterfyldt bybillede, hvor også haverne omkring husene er et væsentligt arkitektonisk element og med deres malede stakitter opdeler de fint friarealerne.¹¹

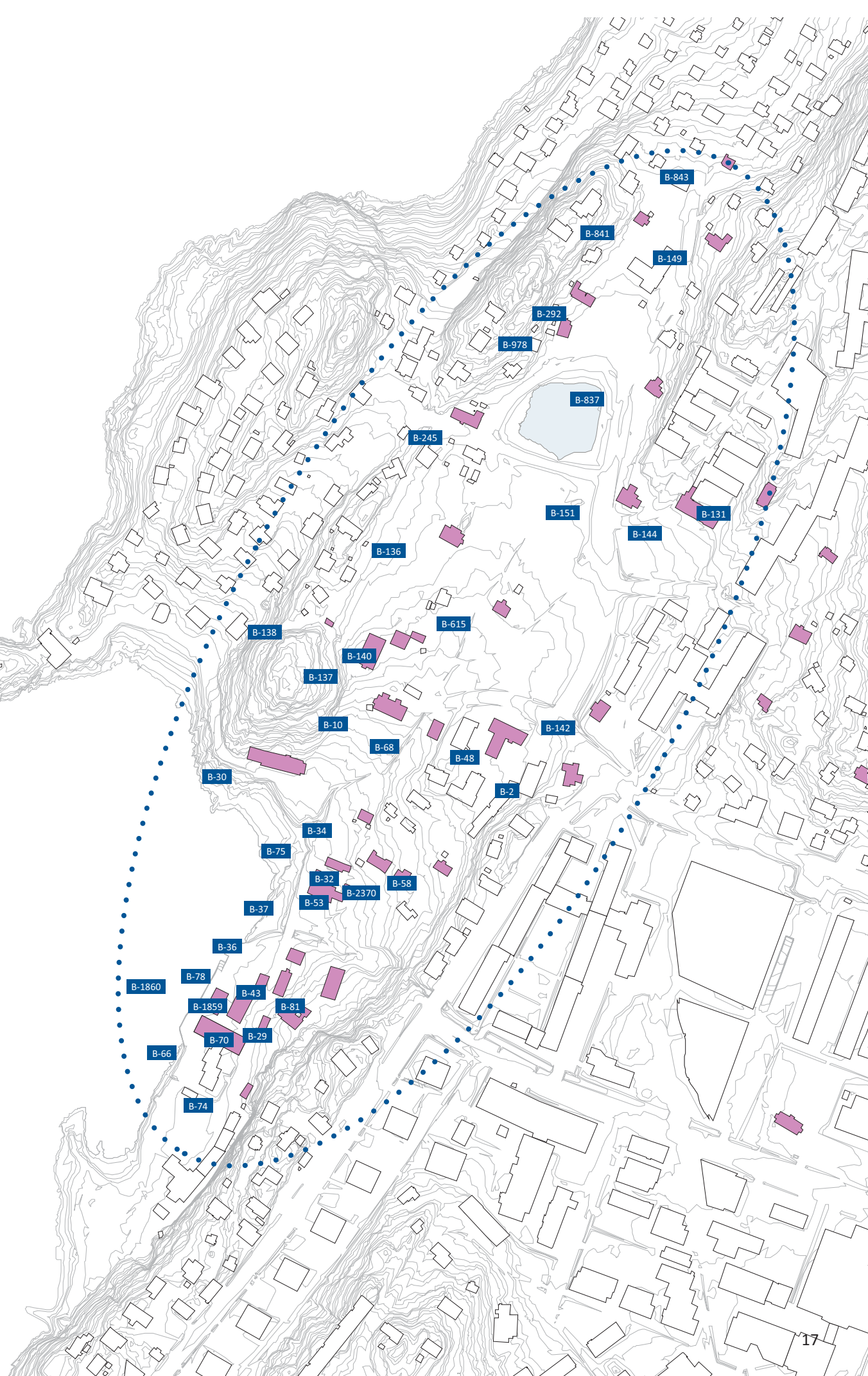
I området er der tre *Dominerende træk*, hvilke er;

- Kirkens centrale beliggenhed og den mindre pladsdannelse, der skabes omkring denne, samt ikke mindst monumentet over Hans Egede, der rejser sig på fjeldtoppen.
- Havnen med dens pakhuse og anlagte kaj.
- Udsigten over fjorden er i kolonihavnen allestedsnærværende og er et træk, der bør sikres.

Mellem de to først beskrevne, løber den gamle vej, Hans Egedesvej, langs havnen, hvorfra det historiske by- og havneanlæg og den dominerende akse mod kirken for alvor opleves.

Området *Bebyggelsesmønster* indeholder bygninger opført for handelen og administrationen samt for kirke-, skole- og sundhedsvæsenet. Bebyggelsen er løbende blevet omdannet og ældre huse erstattet af nye i takt med den samfundsmæssige udvikling. Det historiske miljø afspejler således et mere end 250-års langt udviklingsforløb.

¹¹ Kommuneplantillæg 1C-14-3.

FREMTIDIG UDVIKLING AF OMRÅDET

Hele kolonihavnen er domineret af fredede og bevaringsværdige bygninger, men det er værd at nævne følgende *Enkelt elementer*, der bidrager til det historiske og karakterfulde område:

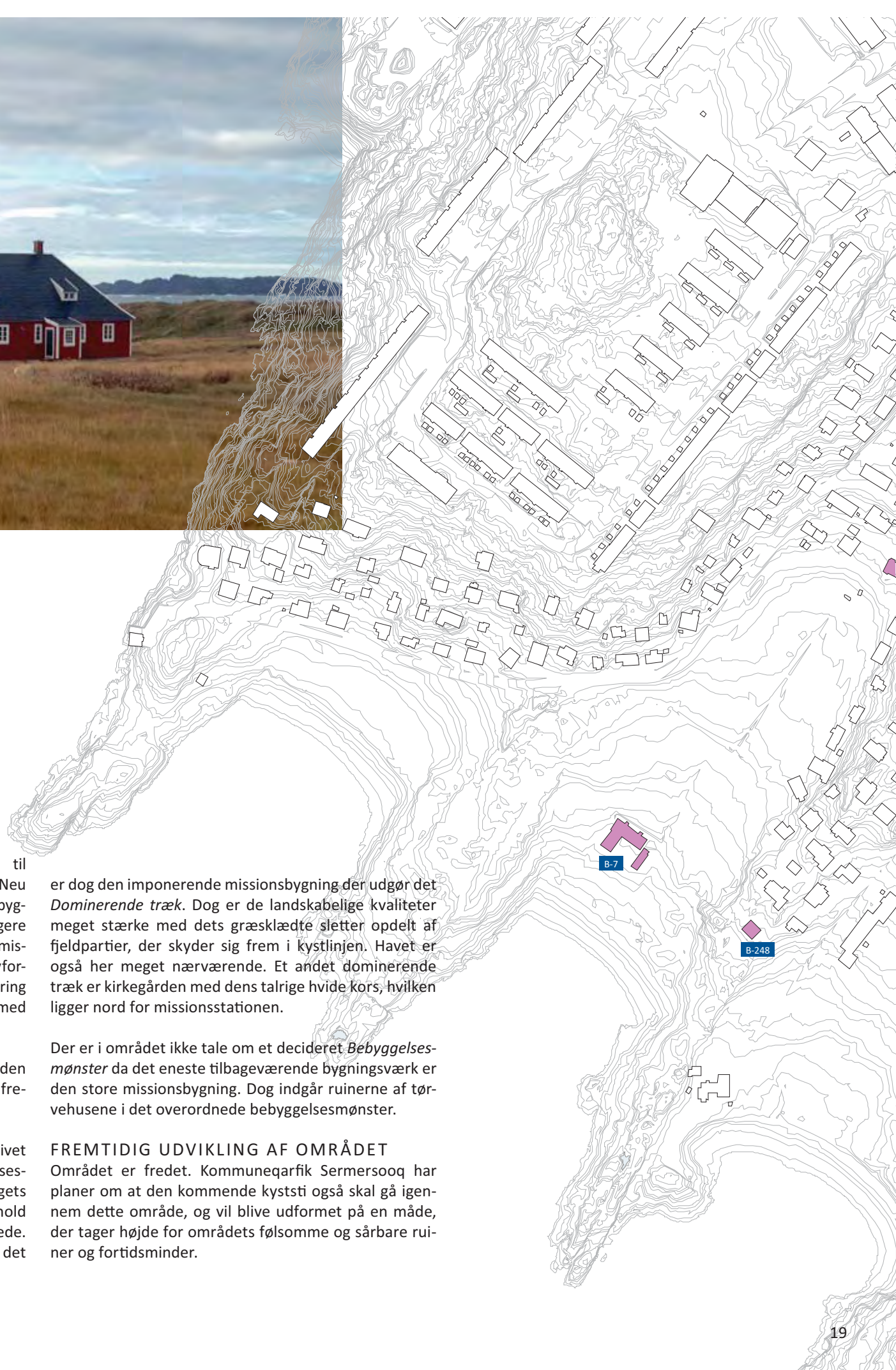
- a. Den stensatte bro over elven, der afvander Aqqaluks sø
- b. Den historiske kirkegård
- c. Monumentet over Hans Egede
- d. Havnekajen, der i begyndelsen af 1920'erne afløste den tidligere lossebro. Anlægget afspejler handelens prioritering af kolonien som ind- og udskibningssted. Dette kommer også til udtryk i et omfattende produktions- og pakhusbyggeri.

Kommuneqarfik Sermersooq har udarbejdet et kommunalplantillæg (1C14-3) der behandler en fremtidig udvikling af Kolonihavnen på baggrund af en lokal Idékonkurrence vundet af Tegnestuen Riis v. Thomas Riis.

Det fremgår heraf, at for at sikre områdets sammenhæng og karakteristiske miljø, skal fremtidig byggeri overholde bestemmelser under kommuneplantillæggets paragraf 12. Retningslinjer for istandsættelse og vedligeholdelse af fredede og bevaringsværdige bygninger er dog sparsomme, hvilket tydeligt fremgår ved besigtigelse. Flere bygninger er overfladebehandlet med plastikmaling, og de originale vinduer er udskiftet med moderne vinduer af varierende kvalitet, hvilket bidrager

til en betydelig forringelse af helhedsindtrykket. Det anbefales hermed, at der i fremtidige restaureringsprojekter kun gives tilladelse til anvendelsen af diffusionsåbne overfladebehandlinger, samt om muligt at vedligeholde de originale vinduer, der dermed isoleres med forsatsruder, hvilket nyere forskning påpeger, har en betydeligt højere isoleringsværdi end nye termoruder. Hvor dette ikke er muligt, bør der vælges harmonisk proportionerede moderne vinduestyper, der respekterer bygningens oprindelige udtryk mere end blot antallet af sprosser. Bygninger i museets varetægt bør danne præcedens for netop vedligeholdelse, selvom der her dog også findes eksempler på uheldige overfladebehandlinger (se bl.a. B74).

MISSIONSSTATIONEN

Brødremenighedens første missionærer ankom til Grønland i 1733, og oprettede en mission kaldet »Nyu Herrnhut« syd for den oprindelige koloni. Hovedbygningen blev i 1747-48 opført med midler fra tilhængere i Holland, og indeholdt både kirkesal og boliger for missionærerne. Brødreøkonomien »var baseret på selvforsyningsprincippet«¹² og derfor blev områderne omkring bygningerne hurtigt opdyrket til køkkenhave, dog med meget ringe resultat.

Arealerne omkring Ny Herrnhut-anlægget har siden 1948 været fredede og selve bygningsanlægget (B7) fredet særskilt i 1983.

Selve anlægget bestående af et bygningsanlæg omgivet af ruiner af tørvemurshuse og levn af en begravningsplads udgør et særpræget historisk miljø. Anlæggets arkitektoniske karakter og dets beliggenhed i forhold til de landskabelige hovedtræk danner et smukt billede. Området er primært et landskabeligt område, men det

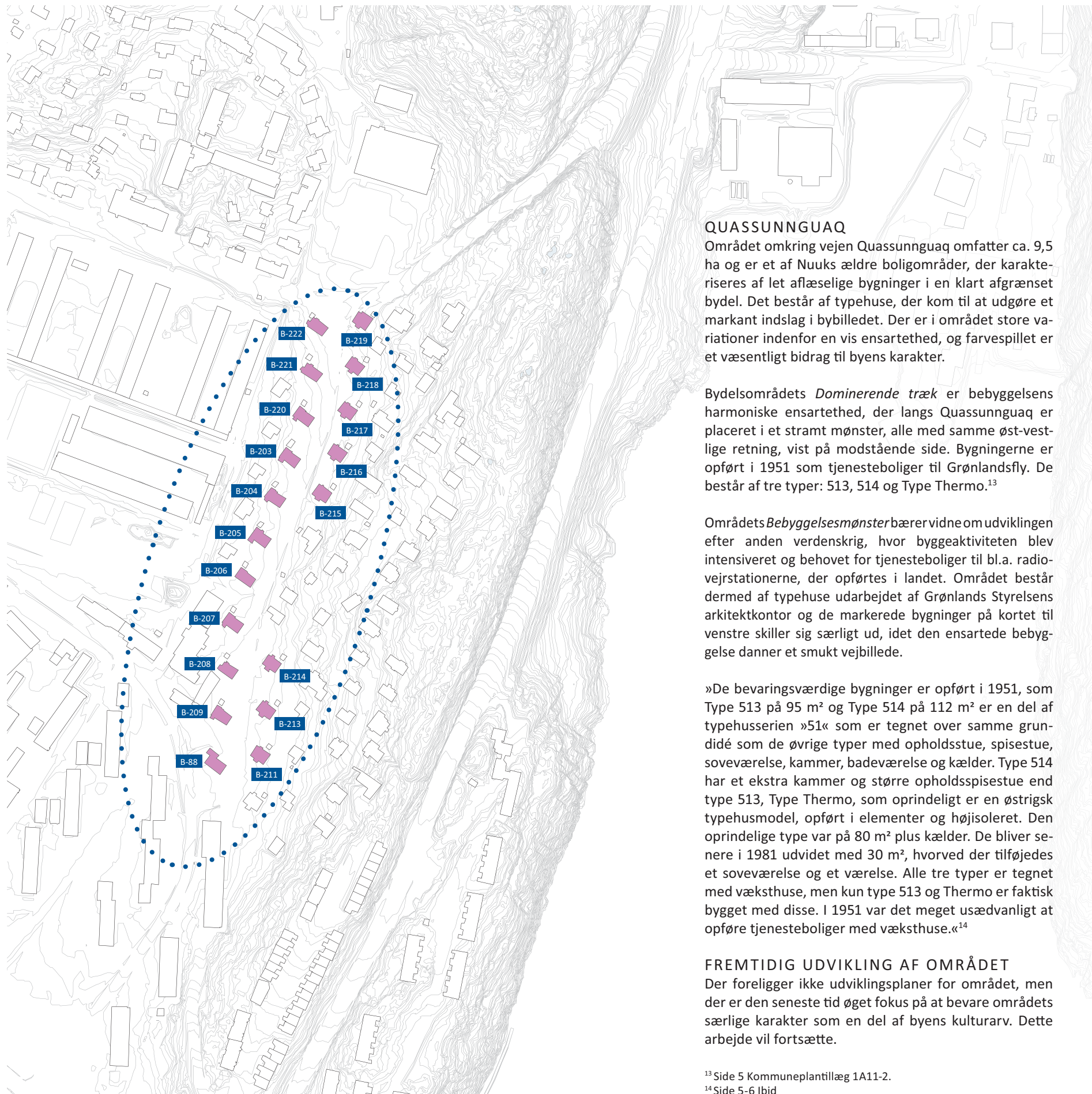
er dog den imponerende missionsbygning der udgør det *Dominerende træk*. Dog er de landskabelige kvaliteter meget stærke med dets græsklædte sletter opdelt af fjeldpartier, der skyder sig frem i kystlinjen. Havet er også her meget nærværende. Et andet dominerende træk er kirkegården med dens talrige hvide kors, hvilken ligger nord for missionsstationen.

Der er i området ikke tale om et decideret *Bebyggelsesmønster* da det eneste tilbageværende bygningsværk er den store missionsbygning. Dog indgår ruinerne af tørvehusene i det overordnede bebyggelsesmønster.

FREMTIDIG UDVIKLING AF OMRÅDET

Området er fredet. Kommuneqarfik Sermersooq har planer om at den kommende kyststi også skal gå igennem dette område, og vil blive udformet på en måde, der tager højde for områdets følsomme og sårbare ruiner og fortidsminder.

¹² Side 52 *Ny Herrnhut i Nuuk 1733-2003*

QUASSUNNGUAQ

Området omkring vejen Quassunnguaq omfatter ca. 9,5 ha og er et af Nuuks ældre boligområder, der karakteriseres af let aflæselige bygninger i en klart afgrænset bydel. Det består af typehuse, der kom til at udgøre et markant indslag i bybilledet. Der er i området store variationer indenfor en vis ensartethed, og farvespillet er et væsentligt bidrag til byens karakter.

Bydelsområdets *Dominerende træk* er bebyggelsens harmoniske ensartethed, der langs Quassunnguaq er placeret i et stramt mønster, alle med samme øst-vestlige retning, vist på modstående side. Bygningerne er opført i 1951 som tjenesteboliger til Grønlandsfly. De består af tre typer: 513, 514 og Type Thermo.¹³

Områdets *Bebyggelsesmønster* bærer vidne om udviklingen efter anden verdenskrig, hvor byggeaktiviteten blev intensiveret og behovet for tjenesteboliger til bl.a. radiovejrstationerne, der opførtes i landet. Området består dermed af typehuse udarbejdet af Grønlands Styrelsens arkitektkontor og de markerede bygninger på kortet til venstre skiller sig særligt ud, idet den ensartede bebyggelse danner et smukt vejbillede.

»De bevaringsværdige bygninger er opført i 1951, som Type 513 på 95 m² og Type 514 på 112 m² er en del af typehusserien »51« som er tegnet over samme grundidé som de øvrige typer med opholdsstue, spisestue, soveværelse, kammer, badeværelse og kælder. Type 514 har et ekstra kammer og større opholdsspisestue end type 513, Type Thermo, som oprindeligt er en østrigsk typehusmodel, opført i elementer og højisoleret. Den oprindelige type var på 80 m² plus kælder. De bliver senere i 1981 udvidet med 30 m², hvorved der tilføjes et soveværelse og et værelse. Alle tre typer er tegnet med væksthuse, men kun type 513 og Thermo er faktisk bygget med disse. I 1951 var det meget usædvanligt at opføre tjenesteboliger med væksthuse.«¹⁴

FREMTIDIG UDVIKLING AF OMRÅDET

Der foreligger ikke udviklingsplaner for området, men der er den seneste tid øget fokus på at bevare områdets særlige karakter som en del af byens kulturarv. Dette arbejde vil fortsætte.

¹³ Side 5 Kommuneplantillæg 1A11-2.

¹⁴ Side 5-6 Ibid

NALAAKAAP QAQQA / INSPEKTØRBAKKEN

Området er ligesom det foregående beskrevne område et boligområde med hovedsageligt åben lav boligbebyggelse. Kvarterets arkitektur kan betegnes som malerisk med små farverige selvbyggerhuse placeret op ad fjeldet og med en meget sammensat karakter. Der er altså i modsætning til Quassunnguaq ikke en ensartet arkitektonisk udtryk. Flere bygninger er gennem tiden om- og tilbygget med meget blandende resultater, hvilket bidrager til at status som bevaringsværdig i dag er noget tvivlsom.

Bygningernes placering i og relation til landskabet er områdets *Dominerende træk*. De enkelte huse lægger sig på fjeldets naturlige plateauer, og skaber i sammenhæng et interessant og varieret bybillede.

Bebyggelsesmønsteret er ligeledes karakteriseret af en sammensathed og følger i høj grad områdets topografi. Hovedparten af boligerne er af ældre dato. To hustyper er dominerende, de små spidstagede gavlhuse fra 50'erne og husene med 25° saddeltag fra 60'erne. Dog har mange af disse hustyper ændret karakter ved forskellige til- og ombygninger, så området i dag fremstår som en noget usammenhængende bygnings-

masse.¹⁵ Det kan derfor være svært at beskrive områdets karakter eller bevaringsværdige karakter.

De *enkelte elementer*, der karakteriserer områder er følgende enkelthuse, der i Lokalplan 1.28 udpeget som bevaringsværdige: B-141, B-146, B-156, B-804, B-812 og B-817. I samme skrivelse er det beskrevet at ny »bebyggelse i området skal med hensyn til placering og udformning afstemmes med det eksisterende bevaringsværdige byområde« for hermed at opretholde områdets karakter. Dette betyder i praksis, at nybyggeri ikke må opføres som storskala-byggeri, men karakteren af små enfamiliehuse fastholdes.

FREMTIDIG UDVIKLING AF OMRÅDET

Der har de seneste årtier ikke været opretholdt de restriktioner, der bør gøre sig gældende i et bevaringsområde, hvilket har medført at mange bygninger er udbygget i en sådan grad, at området har mistet sin umiddelbare bevaringsværdi. Bevaringsværdige bygninger må ikke nedrives, ombygges eller på anden måde ændre udseende uden Kommunalbestyrelsens tilladelse. Det anbefales, at dette i højere grad håndhæves og at udvidelser/reoveringer/genopførelser forholder sig i et større omfang til områdets skala. Dvs. at bygningerne tilnærmelsesvist skal holde sig indenfor de oprindelige dimensioner.

¹⁵ Kommuneplantillæg 1.28/1A7.

QAQORTOQ OG AVANNARLIIT

Der er i området ingen enkelte bevaringsværdige eller fredede bygninger, men området betragtes samlet set som et bevaringsområde, med skærpede vilkår for byggeri.

Området er et boligområde hovedsageligt bestående af typehuse udlagt i et stramt bebyggelsesmønster i et tydeligt kvadratnet. Kvarterets arkitektur er ensartet og består hovedsageligt af spidstagede træhuse, men da bygningerne er malet i forskellige nuancer, fremstår det som meget malerisk som de ligger op ad fjeldsiden. Området er et af byens mest fotograferede, netop pga. den ensartede og dog forskellige arkitektur.

I Avannarliit er bebyggelsen mere tilfældig og bebyggelsen har færre fællestræk. Det er fortrinsvis enfamiliehus og der findes flere huse, der er små og må betegnes som utidssvarende.

Områdets *Dominerende træk* er bygningernes typehus arkitektur og placering i det stramme planskema, hele området er opbygget omkring.

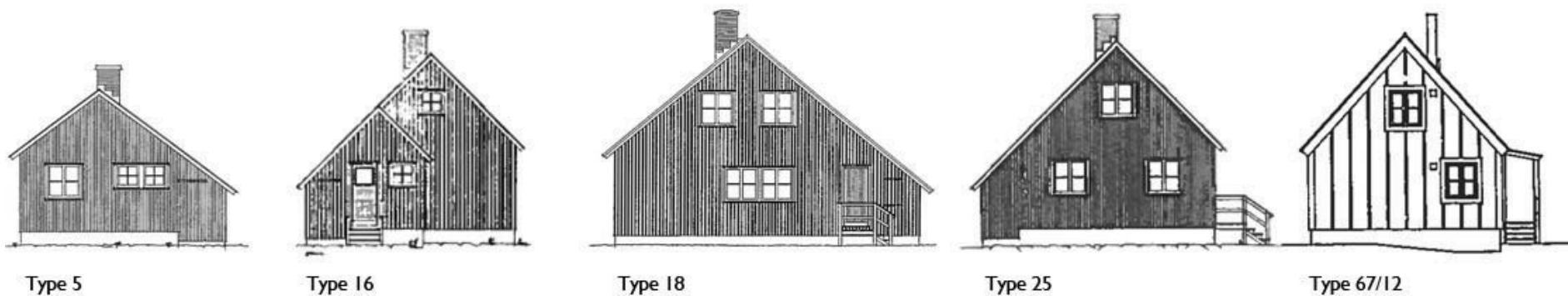
Bebyggelsesmønsteret er som beskrevet et stramt udlagt grid, hvor bygningernes placering ligger sig snorlige, med gavlen vendt mod vandet.

Områdets *enkelte elementer* er bygningernes stramme planskema, der udgør den væsentlige bevaringsværdi.

FREMTIDIG UDVIKLING AF OMRÅDET

Det er i gældende kommuneplan for området beskrevet, at områdets bebyggelse »bør bevares i sin nuværende udformning også fremover, som et unikt eksempel på det stramme planskema, hele området er opbygget omkring. Der er mulighed for at dobbelthuse kan overgå til enfamiliehuse, og der gives derudover mulighed for at husene kan udvides ... forudsat at husene stadig fremstår med samme udtryk.« Det er vigtigt at områdets karakter fastholdes og alle udvendige ændringer/forbedringer skal godkendes af kommunens planafdeling.

Der er yderligere vedtaget et kommuneplattillæg, der udlægger byggefelter nord for området – det vil sige på fjeldet bag, mod Qernertunnguit. Adgang hertil vil dog ske udenfor området, nemlig via C. E. Janssensvej.

Type 5

Type 16

Type 18

Type 25

Type 67/12

FREMTIDEN FOR NUUKS BYGNINGSKULTUR

Der er flere indsatsmuligheder på forskellige niveauer i en strategi for kommunens bevaringsværdige og fredede bygninger.

1. Bygninger, der ejes af kommunen bør istandsættes/restaures, så det sikres at de ikke forfalder og derfor må saneres. Der bør udarbejdes en prioriteringsliste over bygningerne og efterfølgende en handlingsplan for hvert enkelt hus.
2. Listen over bevaringsværdige og fredede bygninger i Nuuk bør gennemgås hver 5. år, for at sikre at bygningerne stadig besidder de karaktertræk, der ønskes bevaret. Hvis de i de mellemliggende år er gået tabt eller betydeligt forringet, må det overvejes om bygningens status bør ophæves.
3. Det er ønskeligt at bygningerne bliver ved med at være brugbare og ikke kommer til at henstå som museale men ubrugelige huse. Derfor skal der i en vedligeholdelsespolitik være muligheder for at bygningerne udvikles og ikke blot restaureres for at symbolisere den tid, de er bygget i. Bygningerne skal derfor kunne ud- og ombygges, men dog med respekt for de værdier, der er registreret som bærende bevaringsværdier.

4. Der bør udvikles en arkitekturpolitik for hvad der tillades i form af til- og udbygninger til bevaringsværdige og fredede bygninger. Denne bør være klart formuleret, så der ikke hersker tvivl om kommunens holdninger. Som eksempel: Når et bevaringsværdigt hus ønskes udvidet og opdateret til moderne forhold, er det væsentligt at eventuelle forøgelse sker med respekt for det originale. Den oprindelige bevaringsværdige bygning skal fremstå let aflæselig, de bærende bevaringsværdier skal være genkendelige og skal respekteres i en grad, at de ikke ændres eller skæmmes. Hermed menes, at en tilbygning ikke bør overstige det bevaringsværdige hus i højde eller i grundvolumen. De skal fremstå som tydelige tilføjelser, for dermed at fastholde den bevaringsværdige bygnings udtryk, og skal i videst mulige forstand repræsentere samtidens arkitekturstrømninger.

5. Det foreslås at ophæve den bevaringsværdige status på adskillige bygninger, men i samme omgang afsætte byfornyelsesmidler, der kan ansøge om i forbindelse med restaureringer af byens bevaringsværdige bygninger. Midlerne bør administreres af kommunalbestyrelsen på baggrund af anbefalinger fra By- og boligudvikling. Eksempel på konkrete arbejder, der kan ydes støtte til:
  - Energiforbedrende opgaver.
  - Klimaskærm: reparation, udskiftning eller fornyelse af tage, ydermure, vinduer, døre og porte, karnapper og fundamenter.
  - Etablering af toilet og bad i boliger uden eget toilet.
 Det er en forudsætning for samtlige ovennævnte arbejder, at de skal sikre eller forøge bygningens bevaringsværdi.

OPSUMEREDE ANBEFALINGER

Der er i de forskellige kapitler beskrevet flere anbefalinger til en bevaringspolitik, hvilke her kort opsummeres:

- Der bør formuleres et værdisæt i forhold til de for byen karakteristiske boligblokke. Dette værdisæt skal formulere i hvor vidt et omfang de skal bevares og dermed renoveres, for hermed at fastholde dette kapitel i arkitekturhistorien såvel som den nationale historie.
- Det bør vurderes i hvor vidt et omfang der så at sige skal samles på værker af en bestemt arkitekt. Her tænkes særligt på de mange bygninger tegnet af Helge Bojsen Møller og på om han som arkitekt er nok til at de bør bevares, eller om der skal tages stilling til hver enkelt bygning.
- I fremtidige restaureringer bør der opfordres til at der benyttes hensigtsmæssige materialer. Selvom en given bygning »blot« er bevaringsværdig bør der refereres til de af nationalmuseet formulerede anbefalinger for fredede bygninger.
- Det er indskrevet i kommuneplanen Sermersooq 2028, at der skal søges tilladelse til alle ydre ændringer af bevaringsværdige bygninger, såvel som de beliggende i bevaringsområder.

LITTERATURLISTE

- Christiansen, Ole NUUTOQAQ; Guide til Godthåbs bygningshistorie, Forlaget Atuagkat 2013
- Grønlands Tekniske Organisation Grønlandsk boligbyggeri i 70'erne – et debatoplæg, GTO 1972
- Kjærgaard, Kathrine & Kjærgaard, Thorkild Ny Herrnhut i Nuuk 1733-2003: missionsstation, rævefarm, embedsbolig, museum, universitet, Ilisimatusarfik 2003
- Kommuneqarfik Sermersooq Kommuneplantillæg 1A11; Overordnede bestemmelser for Aqqaluks Plads, Nuuk, Marts 2012
- Kommuneqarfik Sermersooq Kommuneplantillæg 1C14-3; Nuuk Nuutoqaq, November 2011
- Kommuneqarfik Sermersooq Kommuneplantillæg 1D2-1; Overordnede bestemmelser for Aqqaluks Plads, Nuuk, Marts 2012
- Kommuneqarfik Sermersooq Lokalsamfundsprofil Nuuk, 1.udgave 2012
- Licht, Kjeld de Fine »Grønland tur/retur: Et rejsebrev« i Architectura: Årsskrift for Selskabet for Arkitekturhistorie 36
- Lyager, Poul Om byplan i Grønland – mellem præstestyre og hjemmestyre, Dansk Byplanlaboratorium 2002
- Madsen, Jens Christian Grønlandske Boliger – selvbyggeri og typehuse, Forlaget Atuagkat 2000
- Madsen, Jens Christian Offentligt Byggeri i Grønland 1900-1946, Forlaget Atuagkat 2007
- Nuuk: Bevaringsværdige bygninger og bydele
- Stenak, Morten (red) SAVE – Kortlægning og registrering af bymiljøers og bygningers bevaringsværdi, Kulturministeriet, Kulturarvsstyrelsen 2011
- bygningsbevaring.dk/uploads/files/anvisninger/10-ANVISN_Vinduer_energiforbedring.pdf

DEL 2

KATALOG OVER REGISTREREDE BYGNINGER

INDHOLDSFORTEGNELSE

Registreringsmetode	31	B-148	Økonomien	69	
B-2	Det Amerikanske Konsulat	32	B-149	Tidl. redaktørbolig	70
B-4	Enfamiliehus, Type 491	33	B-151	Børneskole/eskimoslottet	71
B-7	Ny Herrnhut	34	B-156	Bolig	72
B-10	Tidl. inspektørbolig	36	B-184	Enfamiliehus Type 491	73
B-12	Enfamiliehus, Type 491	37	B-203	Typehus, Type 514	75
B-28	Enfamiliehus, Type 491	38	B-204	Typehus, Type 514	76
B-29	Assistentbolig	39	B-205	Typehus, Type 514	77
B-30	Det gamle sygehus	40	B-206	Typehus, Type 514	78
B-31	Det canadiske konsulat	41	B-207	Typehus, Type 514	79
B-32	Qivittoq-huset	42	B-208	Typehus, Type 513	80
B-34	Tændstikæsken	43	B-209	Typehus, Type 514	81
B-36	Det gl. malerværksted/bageri	44	B-211	Typehus, Type Thermo	82
B-37	Hans Egedes Hus	45	B-213	Typehus, Type Thermo	83
B-43	Tidl. proviantbod og butik	46	B-214	Typehus, Type Thermo	84
B-48	Butik	47	B-215	Typehus, Type Thermo	85
B-53	Gedestald	48	B-216	Typehus, Type Thermo	86
B-58	Tømrerkroen	49	B-217	Typehus, Type Thermo	87
B-66	Betonpakhuis	50	B-218	Typehus, Type Thermo	88
B-68	Landstingets mødesal	51	B-219	Typehus, Type Thermo	89
B-70	Tidl. mandskabshus	52	B-220	Typehus, Type 514	90
B-74	Bødkerværksted/ petroleumshus	53	B-221	Typehus, Type 514	91
B-75	Tidl. tømrerværksted og bageri	54	B-222	Typehus, Type 514	92
B-78	Sømskuret/henkogningsfabrik	55	B-245	Bogtrykkeri/fritidshjem	93
B-81	Det sorte pakhuis	56	B-248	Tidl. assistentbolig	94
B-88	Typehus	57	B-292	Småhus	95
B-131	Elevhus	58	B-615	Enfamiliehus/selvbyggerhus	96
B-132	Elevhus	59	B-804	Enfamiliehus	97
B-136	Tidl. sløjdsal	60	B-812	Selvbyggerhus	98
B-137	Frelserens kirke	61	B-821	Selvbyggerhus	99
B-138	Kapel/ligehus	62	B-837	Enfamiliehus	100
B-140	Tidl. provstebolig/seminarium	63	B-841	Enfamiliehus	101
B-141	Enfamiliehus	64	B-843	Småhus – Niels Lynges hus	102
B-142	Tidl. Sygehus	65	B-978	Enfamiliehus	103
B-144	Seminariets hovedbygning	66	B-1401	Gymnastiksalen	104
B-145	Enfamiliehus, Type 491	67	B-1859	Stenpakhuis	106
B-146	Lærer-/rektorbolig	68	B-1860	Det røde pakhuis	107
			B-2370	Enfamiliehus	108

REGISTRERINGSMETODE

BEVARINGSVURDERING

I gennemgangen af bygningerne er der foretaget vurdering af de forskellige kvaliteter på en skala fra 1-5, hvor 5 har den højeste bevaringsværdi og 1 den laveste.

Bygningerne er vurderet ud fra deres individuelle værdier indenfor områderne:

- a. **Arkitektonisk værdi** – bygningens proportioner, facaderytme, arkitektoniske bearbejdningsgrad og samspil mellem form, materialevirkning og funktion.
- b. **Historisk værdi** – dette kan være lokal byggeskik, om bygningen repræsenterer en særlig stilperiode eller symbolværdi, hvilket er tilknytning til særlige historiske personer og/eller hændelser.

- c. **Tilstand** – bygningens tilstand kan være afgørende for om den har bevaringsværdi og om det er praktisk muligt at restaurere den.
- d. **Kulturmiljø værdi** – her er tale om bygningens værdi og betydning for det miljø hvori den indgår. Hvordan er den tilpasset landskab, gadebillede eller det miljø, den indgår som en del i.
- e. **Originalitet** – dette forholder sig til i hvilken grad bygningens oprindelige udtryk er bibeholdt og/eller genkendelig. Ændringer skal vurderes ud fra overvejelser om bygningens oprindelige form og proportioner stadig er aflæselige og om evt. ombygninger/ restaureringer er foretaget med respekt for bygningens karakter. Dvs. at en bygning sagtens kan have udviklet sig med tidernes skifte, men er den originale form stadig genkendelig er dens originalitet stadig høj.

Ud fra de ovenstående værdier, er den samlede bevaringsværdi fremkommet som høj, middel eller lav.

4-5: Høj bevaringsværdi.

3: Middel bevaringsværdi, hvilket i praksis betyder, at bygningen bør observeres og revurderes indenfor en overskuelig fremtid (ca. 5 år).

1-2: Lav bevaringsværdi, og derfor anbefales det, at ophæve status som bevaringsværk dig.

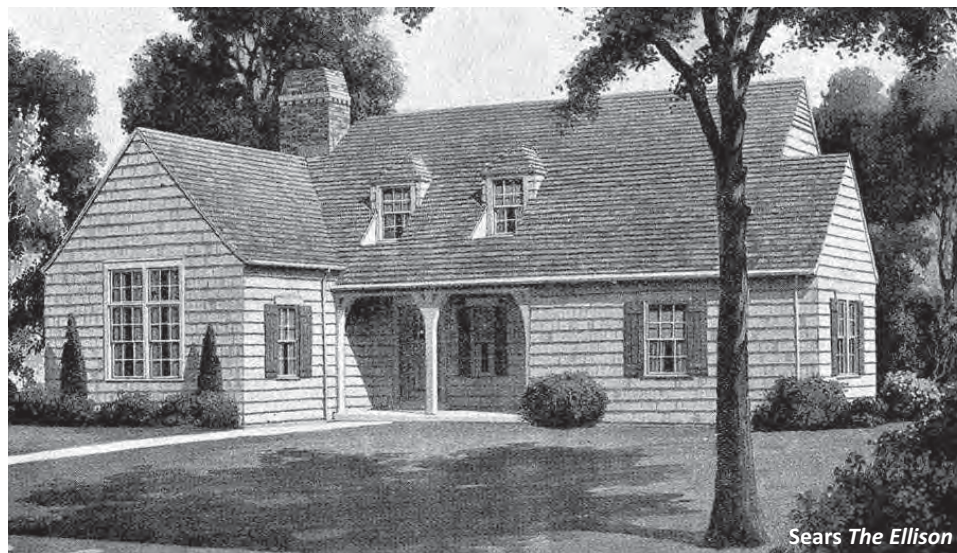
B-2 DET AMERIKANSKE KONSULAT

Opført 1941
Arkitekt . . . . . Pavia Høegh – formodentlig. Dette er ikke bekræftet.
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Intaleeqqap Aqq. 2.

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	3
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Opført til USA's konsulat i 1941, og fungerede som sådan frem til 1953.

Et-etages bygning uden facadeorientering, med saddeltag og udnyttet tagetage. Bygningen er svært aflæselig med sine mange sammensatte bygningsdele i forskellige orienteringer. Det er svært at aflæse om bygningen stadig fremstår i sin oprindelige form, eller om de forskellige bygningsdele er senere tilføjelser. Vinduerne er overordnet set af ensartede dimensioner, dog med enkelte undtagelser, hvilket kan være spor af senere ændringer af bygningen. Der er skodder hængslet for flere af vinduerne, men der synes ikke at være systematik for hvilke.

I den vestvendte facade er et tilbagetrukket og dermed overdækket indgangsparti, med adgang til en stakitindhegnet terrasse.

Taget er saddeltag, og ligesom bygningen fremstår det meget knopskudt. Mod vest er der to tagkviste, der dog er skåret ind i taget og næsten fremstår som altankviste. Der er en muret skorsten med gesims.

Bygningen er efter sigende et amerikansk 'postordrehus', hvilke havde til formål at kunne opføres alle steder. Den har mange ligheder med flere af Sears' bygninger fra perioden, ikke mindst The Ellison, og det er sandsynligt denne type, der evt. er blevet tilpasset af den lokale arkitekt Pavia Høegh – deraf den formodede tilskrivning. Bygningen er senere blevet benyttet som tjenestebolig og huser i dag Landslægeembedets kontorer.

BYGGEMATERIALER

Fundamentet er af beton og malet hvidt. Ydervægge formodes at være bindingsværkskonstruktion der er klinkebeklædt og malet brune. Vinduerne er og andet træværk (vindskeder m.m.) er hvidmalet og taget er beklædt med spån.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi ligger primært i den retningsløse og noget anderledes bygningskrop, hvilken adskiller sig betydeligt fra sine omgivelser. Samtidig er dens beliggenhed i overgangen fra det historiske og moderne bycentrum af betydning. Dens oprindelse som amerikansk typehus, er også af arkitektonisk værdi og interesse.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er vidnesbyrd om en periode i Grønlands historie, hvor kontakten til Danmark var mere eller mindre brudt, og hvor andre lande derfor etablerede diplomatiske forbindelser i landet.

Hvis bygningen er af Pavia Høegh, har den en betydelig lokalhistorisk interesse, da det var Grønlands første arkitekt (jf. Weilbachs Kunstnerleksikon).

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen ligger som nævnt i overgangen mellem det historiske og det moderne Nuuk, men indgår ikke i et bevaringsværdigt kulturmiljø. Dens skala indpasser dig dog fint i den ældre bydel, og bidrager til at markere en grænse mellem det historiske og moderne Nuuk, og hjørneplaceringen lader den retningsløse arkitektur

kommer til sin ret.

ORIGINALITET

Det menes at bygningen fremstår tro mod originalen, selvom de mange fløje gør det svært at aflæse om de er tilføjelser eller ej. Fra arkivfotografier kan vi dog se, at bygningens vestfacade fremstår som da den blev opført.

TILSTAND

Bygningen er i god og velholdt stand.

Arkiv foto.

B-4 ÉNFAMILIEHUS, TYPE 491

Opført 1949-50
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor / Jørgen Maglebye
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A3-2

Noorlernut 5

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	3
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	5
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Type 491. 167,5 m² plus kælder.

Der er tale om en to-fløjet bygning i én etage, med sadeltag og udnyttet tagetage og kælder.

Hovedfløjen er næsten kvadratisk i plan, hvor den sekundære er slank nord-sydvendt på nordsiden af bygningen.

Mod nord er der indgangsdør til både hovedfløjen og til den sekundære fløj, hvilken er bygget som bryggers. Der er en overdækning (porticus) over indgangsdøren i hovedfløjen. I taget er der en tagkvist og en stor skorsten i zink.

I gavlen mod vest, vejen, er der i stueetagen 2 store vinduer i hovedfløjen og et enkelt i den sekundære fløj, samt tre til tagetagen, der alle er en smule mindre. Alle vinduerne er 2-rammede og krydsinddelt med tværsprosse og 4 lige store ruder. Helt oppe i kippen er der et enkelt lille vindue, og i udbygningen mod syd et enkelt rammet vindue.

Sydfacaden domineres af en karnap, der med sit sadeltag understreger bygningens gavl-udtryk (tagkvist, porticus og de to bygningsfløje). Ud over karnappen er der til stueetagen to vinduer i samme proportioner som i

vestgavlen.

Østgavlen er identisk med gavlen mod vest, dog er der et ekstra lille vindue til stueetagen i hovedfløjen.

Mod syd er der en stor have, der er indhegnet af et hvidmalet vertikalt stakit.

BYGGEMATERIALER

Støbt sokkel. Trækonstruktion beklædt med træbrædder lagt en-på-to og malet off-white. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er trævinduer med termoruder i hvidmalede trærammer. De to indgangsdøre i nordfacaden er begge trædøre i planker og malet røde.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi ligger i at det er en type, der er gentaget i miljøet. Det er et fint proportioneret træhus, uden arkitektoniske detaljer, men dog med elementer som en sydvendt karnap.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til typehus-typologien og dennes betydning for byens fysiske miljø. Typen blev udgivet i 49, hvilket kan læses af nummeringen (491, hvor de to første cifre var årets endetal),

og er altså fra året før GTO. Det blev udviklet Grønlands Styrelsens arkitektkontor, og menes at være det største typehus fra den periode.

KULTURMILJØ VÆRDI

Som beskrevet indgår bygningen i en række af samme typehus, hvilket giver et fint sammenhængende gadebillede. Området er kendetegnet som et sammensat miljø med både meget små typehuse (f.eks. type 16) og de noget større. Gadeforløbet danner et fint billede mod det meget historiske B-7 Ny Herrnhut.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i overensstemmelse med de oprindelige tegninger, dog med enkelte mindre ændringer, der ikke skæmmer det overordnede indtryk.

TILSTAND

Flere steder er der spor af at bygningen er noget nedslidt, men på besigtigelsesdagen (8/6/2016) var den under renovering, og det må derfor antages, at områderne udbedres.

På længere sigt anbefales det, at vinduerne udskiftes med traditionelle opsprossede trævinduer, der isolerer med indre koblings- eller forsatsrammer.

B-7 NY HERRNHUT

Opført 1747-48

Arkitekt . . . . . bygmester Christian David

Bevaringsstatus . . . . . Fredet 12/4/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Noorlernut 53

Arkitektonisk værdi	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	4
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen blev oprindeligt opført som kirke og missionærbolig af bygmester Christian David med midler fra hollandske tilhængere af Herrnhut-menigheden. Sidenhed er den ombygget adskillige gange, så kun meget få spor af det oprindelige er bevaret. Sidst gennemgik bygningen i 1984-85 en gennemgribende restaurering ved Karsten Rønnows Tegnestue, og i den forbindelse blev den indrettet til det teknologiske institut, Ilisimatusarfik. I forbindelse hermed blev vestfløjen ny-opført. I dag benyttes bygningen til kontorer for Ombudsmanden for Inatsisartut.

Det er en to-fløjet bygning i en etage, med helvalmet sadeltag på hovedbygningen og udnyttet tagetage. Bygningen er karakteristisk ved sit spir på taget af den øst-vest vendte fløj, hvilken betragtes som hovedfløjen.

Det er nordfacaden, med sin næsten symmetriske rytme, der må betragtes som hovedfacaden og den man først ser, når man nærmer sig bygningen fra byen. På facaden er der to små vindfangs-udbygninger, hvori der i begge er en indgangsdør mod øst. Derudover er der seks dobbelte, sprossede vinduer med hver i alt 6 ruder og tre enkelt vinduer, med hver tre ruder. I hver vindfangstilbygning er der mod nord et stort enkelt vindue, opdelt i 9 ruder. I tagfladen er der tre pultkviste.

Facaden mod vest er opdelt i hovedfløjens gavlparti og den sekundære fløjs langside, hvor sidstnævnte er truk-

ket ca. ½ m tilbage. I gavlpartiet er der to dobbelte vinduer med seks ruder og en pultkvist i taget. I den anden fløj er der i alt fire dobbelte vinduer, der er inddelt i fire ruder. I taget er der tre pultkviste, der i dimensionering er smallere og længere end de i hovedfløjen.

Mod syd, vandet ses hovedbygningens langside samt den sekundære bygnings gavl. Derudover er der mod øst en mindre gedestald, og de tre bygningsdele udgør tilsammen en fint bygningskompleks med et halvlukket gårdrum, hvori der i midten er placeret en flagstang. Syd gavlen på den sekundære fløj er med i alt fire vinduer, to til stueetagen og to til tagetagen. Alle er dobbelte vinduer inddelt i fire ruder, og de til tagetagen er en smule mindre end de til stueetagen, men dog holdt i samme dimensioner.

Den østvendte gavl er meget enkel med blot et vindue til stueetagen, samt en pultkvist i taget.

BAGGRUND

Bygningen følger nøje Brødremenighedens retningslinjer for byggeri, der foregriber den himmelske by. Den grundlæggende arkitektoniske form skulle være en firkant, der kunne åbenbare det himmelske Jerusalem. Det menes at anlægget har været tænkt med en fase to, hvor en fløj blev bygget til det nordøstlige hjørne, og dermed ville en kvadratisk have opstå.

BYGGEMATERIALER

Brædebeklædt bindingsværk, spånbeklædt helvalmet tag, med tagrytteren placeret midt på tagryggen. Alle hjørner er afsluttet med hvidmalede liséner på ydervægge, tag og overgange mellem dør og væg, væg og tag m.v.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til det velproportionerede ydre, den rige, men enkle detaljeringsgrad samt bygningsanlægget som helhed, hvor der dannes et halvlukket gårdrum mod kysten.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen har en meget høj historisk værdi, da den repræsenterer en del af byens kolonihistorie.

KULTURMILJØ VÆRDI

Området omkring bygningen kendes i dag som Herrnhut, og en del er fredet naturområde. Bygningen indgår som en vigtig og central del af dette miljø.

ORIGINALITET

Bygningen er blevet ombygget flere gange, men den fremstår i dag rimelig tro overfor illustrationer af bygningen dateret tilbage til 1747.

TILSTAND

Bygningen er ombygget i flere omgange og fremstår i dag i umiddelbart velholdt stand.

B-10 TIDLIGERE INSPEKTØRBOLIG

Opført 1831
Arkitekt . . . . . Tømremester Westergaard
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 4

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	5
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Inspektørboligen er en en-fløjet længe, der i dag har 10 vinduesfag. Tegninger af den oprindelige bygning viser dog, at det blev opført med blot 7 vinduesfag, hvilket for tiden har været en betydelig størrelse, der vidner om dens vigtighed som administrationsbygning for Sydgrønland. Senere, i 1926, er bygningen dog forlænget med 1/3 mod nordvest og dens oprindelige tagkvist fjernet.

Bygningen er i en etage med udnyttet tagetage under et sadeltag, beklædt med spån. Syd facaden må betegnes som hovedfacaden, og den fremstår både velproportioneret og i harmoni med dens oprindelighed, til trods for flere ombygninger. Der er i syd facaden deslige i alt seks tagvinduer af nyere dato.

Mod nord er der to mindre udbygninger, der begge er indpasset en smule uelegant i facadens arkitektoniske udtryk, og får den til at virke lidt uharmonisk. Hele nordfacaden er i det hele taget ganske rodet, med vinduer af meget forskellige proportioner og arkitektonisk udtryk. I den østlige af de to, er hoveddøren placeret mod øst.

Vestgavlen er til gengæld meget harmonisk og næsten symmetrisk, med et lille vindfang med samme taghældning som hovedbygning, hvori der er placeret en dør. I stueetagen er der et vindue nord for vindfanget og til tagetagen er der et på hver side. Helt oppe i tagkappen er der et meget lille sprossevindue med 4 ruder. Østgavlen er ligeledes harmonisk, og dog kun symmetrisk i tagetagen. Der er i alt seks vinduer, to sprossevin-

duer med hver 6 ruder til stueetagen, hvilke er af nyere dato, hvilket bl.a. fremgår af de meget tynde påklisterede sprosser. Til tagetagen er der et sprosstet vindue med 4 ruder i midten og med et mindre til hver side, plus et i samme dimensioner til kippen, ligesom i vestgavlen. De mindre vinduer er også sprosstet med 4 ruder.

Bygningen er blevet ombygget i flere omgange, men fremstår i dag velholdt i sin enkle udformning. I tilknytning til bygningen er en mindre gedestald, der er arkitektonisk interessant, men den figurerer ikke på lister som hverken fredet eller bevaringsværdig. Denne er opført i en kombination af hvidmalet natursten, trækonstruktion med lyseblå malet bræddebeklædning og gavltrekanten er beklædt med træspån.

BYGGEMATERIALER

Den oprindelige del af bygningen er en stokværkskonstruktion, hvilket også omfattede den oprindeligt tagkvist. Den senere tilbygning er dog udført som bindingsværkskonstruktion. Ydervægge er beklædt med vertikale brædder med listeinddækning, malet lys blå.

Vinduerne er hvidmalede trævinduer, og gesims og vindskeder er ligeledes hvidmalede, og uden særlige dekorative udskæringer. Taget er beklædt med træspån, i tagryggen er to murede skorstene, der er udført med gesims og synlig zinkinddækning.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til den over-

ordnede volumen, hvor huset fremstår meget langstrakt, men dog stadig fint proportioneret i forhold til dens bredde. Bygningen skiller sig dermed ud fra de omkringliggende beboelsesejendomme. Endvidere bidrager sydfacadens symmetriske og taktfaste vinduessætning til arkitekturen, og til trods for adskillige ombygninger, er fint bibeholdt.

Sidst, men ikke mindst, er bygningens stokværkskonstruktion af væsentlig betydning for dens arkitektoniske interesse.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindelig opført som kontor, arkiv og bolig for Inspektøren i Sydgrønland og senere anvendt som bolig for Rigsombudsmanden. Den har dermed betydelig historisk betydning for Nuuk som strategisk hovedstad.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, og er med til at definere den lille pladsdannelse foran kirken.

ORIGINALITET

Bygningen er tydeligvis ombygget flere gange, men fremstår alligevel som en arkitektonisk helhed, – til trods for skønheds-»fejll«.

TILSTAND

Bygningen er ombygget i flere omgange og fremstår i dag i velholdt stand.

B-12 ÉNFAMILIEHUS, TYPE 491

Opført 1949-50
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor / Jørgen Maglebye
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A3-2

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Type 491. 167,5 m² plus kælder.

Der er tale om en to-fløjet bygning i én etage med sadeltag og i hovedfløjen er tagetage udnyttet og er med kælder. Hovedfløjen er næsten kvadratisk i plan, hvor den sekundære er slank nord-sydvendt på nordsiden af bygningen.

Mod nord er der indgangsdør til både hovedfløjen og til den sekundære fløj, hvilken er bygget som bryggers. I taget er der en tagkvist med sadeltag og en stor skorsten, der ser ud til at være zinkbeklædt.

I gavlen mod vest, vejen, er der i stueetagen 2 store vinduer i hovedfløjen og et enkelt i den sekundære fløj, samt tre til tagetagen, der alle er en smule mindre. Alle vinduerne er 2-rammede og krydsinddelt med 4 lige store ruder. Helt oppe i kippen er der et enkelt lille vindue, og i udbygningen mod syd et enkelt rammet vindue. Sydfacaden domineres af en karnap, der ligesom tagkvist, vindfang og de to bygningsfløje er udført med sadeltag. Der er på et tidspunkt installeret en havedør mod øst i karnappen, samt en trappe til en indhegnet terrasse, hvor der er indhegnet med samme en-på-to som bygningens beklædning og isat vinduer for oven. Ud over karnappen er der til stueetagen to vinduer i samme proportioner som i vestgavlen.

Østgavlen er identisk med gavlen mod vest, dog er der et ekstra lille vindue til stueetagen i hovedfløjen. Mod syd er der en stor have, der er indhegnet af et hvidmalet stakit.

BYGGEMATERIALER

Støbt, sortmalet sokkel. Trækonstruktion beklædt med træbrædder lagt en-på-to og malet blå. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er trævinduer med termoruder i hvidmalede trærammer. De to indgangsdøre i nordfacaden er begge trædøre i planker og malet hvide.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi ligger i at det er en type, der er gentaget i miljøet. Det er et fint proportioneret træhus, uden arkitektoniske detaljer, men dog med elementer som en sydvendt karnap.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til typehus-typologien og dennes betydning for byens fysiske miljø. Typen blev udgivet i 49, hvilket kan læses af num-

meringen (491, hvor de to første cifre var årets endetal), og er altså fra året før GTO. Det blev udviklet Grønlands Styrelsens arkitektkontor, og menes at være det største typehus fra den periode.

KULTURMILJØ VÆRDI

Som beskrevet indgår bygningen i en række af samme typehus, hvilket giver et fint sammenhængende gadebillede. Området er kendetegnet som et sammensat miljø med både meget små typehuse (f.eks. type 16) og de noget større. Gadeforløbet danner et fint billede mod det meget historiske B-7 Ny Herrnhut.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i overensstemmelse med de oprindelige tegninger, dog med enkelte mindre ændringer, inklusiv havedør, der dog ikke skæmmer det overordnede indtryk.

TILSTAND

Bygningen fremstår i fin og velholdt stand.

B-28 ÉNFAMILIEHUS, TYPE 491

Opført 1949-50

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor / Jørgen Maglebye

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A3-2

Noorlernut 13

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	3
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Type 491. 167,5 m2 plus kælder.

Der er tale om en to-fløjet bygning i én etage med sadeltag og i hovedfløjen er tagetage udnyttet og er med kælder. Hovedfløjen er næsten kvadratisk i plan, hvor den sekundære er slank nord-sydvendt på nordsiden af bygningen.

Mod nord er der indgangsdør til både hovedfløjen og til den sekundære fløj, hvilken er bygget som bryggers. I taget er der en tagkvist med sadeltag og en stor skorsten, der ser ud til at være zinkbeklædt.

I gavlen mod vest, vejen, er der i stueetagen 2 store vinduer i hovedfløjen og et enkelt i den sekundære fløj, samt tre til tagetagen, der alle er en smule mindre. Alle vinduerne er 2-rammede og krydsinddelt med 4 lige store ruder. Helt oppe i kippen er der et enkelt lille vindue, og i udbygningen mod syd et enkelt rammet vindue.

Sydfacaden domineres af en karnap, der ligesom tagkvist, vindfang og de to bygningsfløje er udført med

sadeltag. Der er på et tidspunkt installeret en havedør mod øst i karnappen, samt en trappe til en indhegnet terrasse, der er indhegnet med samme en-på-to som bygningens beklædning og isat vinduer for oven. Ud over karnappen er der til stueetagen to vinduer i samme proportioner som i vestgavlen.

Østgavlen er identisk med gavlen mod vest, dog er der et ekstra lille vindue til stueetagen i hovedfløjen. Mod syd er der en stor have, der er indhegnet af et hvidmalet stakit.

BYGGEMATERIALER

Støbt, sortmalet sokkel. Trækonstruktion beklædt med træbrædder lagt en-på-to og malet grønne. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er trævinduer med termoruder i hvidmalede trærammer. De to indgangsdøre i nordfacaden er begge trædøre i planker og malet hvide.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi ligger i at det er en type, der er gentaget i miljøet. Det er et fint proportioneret træhus, uden arkitektoniske detaljer, men dog

med elementer som en sydvendt karnap.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til typehus-typologien og dennes betydning for byens fysiske miljø.

KULTURMILJØ VÆRDI

Som beskrevet indgår bygningen i en række af samme typehus, hvilket giver et fint sammenhængende gadebillede.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i overensstemmelse med de oprindelige tegninger, dog med enkelte mindre ændringer, inklusiv havedør, der dog ikke skæmmer det overordnede indtryk.

TILSTAND

Bygningen fremstår i fin og velholdt stand. På længere sigt anbefales det, at vinduerne udskiftes med traditionelle opsprossede trævinduer, der isolerer bedre, når de er monteret med indre koblings- eller forsatsrammer.

B-29 ASSISTENTBOLIG

Opført 1906/ 2011

Arkitekt . . . . . Tømrermester P. A. Cortzen

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 23

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	1
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	0
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Bygningen er en rekonstruktion opført i 2011.

Denne enkeltfløjs bygning med tilbygninger, er oprindeligt opført som assistentbolig, men blev inden færdiggørelse overtaget af lægen. Huset er et 5-fags typehus med sadeltag i en etage og udnyttet tagetage. Der er bygget en et-plans tilbygning mod vest (gaden), med en terrasse ovenpå. Mod nord er der bygget en selvstændig bygning i samme proportioner som hovedbygning og de to er forbundet med en spånbeklædt mellembygning, der ligger sig som underordnet de to.

BYGGEMATERIALER

Oprindeligt bræddebeklædt bindingsværk, med udskårne vindskeder og vinduesindfatninger. Malet i sygehusvæsenets gule farve.

I dag er bygningen beklædt med træbrædder med listedækning. Vinduesrammerne er hvide og af nyere dato, hvilket vil sige at de er med termoruder og påsatte sprosser. Karmene er malet mørk grøn, i samme nuance som skodderne på syd facadens fem vinduesfag. Der er isat små rude-vinduer, hvilke ikke fremgår af arkiv fotos og derfor må antages at være en tilføjelse da bygningen er rekonstrueret.

Taget er tækket med træspån, og der er efter rekonstruktionen installeret en zinkinddækket skorsten på taget. Tagryggen er markeret med et udskåret træ ornamentet, der løber i rygningens fulde længde og med en markeret drage-afslutning i hver gavl.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig i det ydre til syd facadens symmetriske og taktfaste vinduessætning. Hertil kommer den markante kontrast mellem den enkle syd facade og den knopskudte nord facade, der på sin vis fremstår som forskellige bygninger. De markerede vinduesindramninger, der er malet grønne skaber en fin kontrast til den gule nuance på ydervægge og de hvidmalede vinduer. Sidst men ikke mindst er de udskårne trædetaljer omkring taget værd at bemærke og adskiller bygningen fra de omkringliggende meget enkle funktionsbygninger.

HISTORISK VÆRDI

Den oprindelige bygningen blev opført som assistentbolig for KGH, men allerede inden færdiggørelse blev den overtaget af lægen. Den originale bygning er et typehus, og der er opført tilsvarende huse i Egedesminde og i Upernavik.

Bygningen er ikke den originale fra 1907, men er en rekonstruktion fra 2011, da de på det tidspunkt vurderedes at den var i så dårlig stand, at den ikke stod til at redde. Det svækker den historiske værdi betydeligt, at der ikke længere er tale om den oprindelige bygning.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, men er ikke en del af gadeforløbet. Den havde dog oprindeligt, grundet sin funktion, en vigtig betydning i landsbymiljøet i Nuutoqaq.

ORIGINALITET

Bygningen er en rekonstruktion opført omkring 2011. Der er altså ikke noget oprindeligt tilbage, da man valgte at udskifte de forskellige bygningsdele, fremfor at restaurere dem. Dens originalitet er derfor vurderet med udgangspunkt i at der er tale om en rekonstruktion eller pastiche bygning.

TILSTAND

Bygningen er som nævnt fra 2011 og fremstår derfor i meget god og velholdt stand.

B-30 DET GAMLE SYGGEHUS

Opført 1930

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller

Bevaringsstatus . . . . . Fredet jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Qaanniviit 2

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	4
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Opført som afløser for B142 og fungerede som sygehus frem til 1967. I 1974 ombygget til at fungere som elevboliger og undervisningslokaler. I dag fungerer bygningen som seminarium.

Bygningen er en en-fløjet øst-vest vendt 7 fags bygning i en etage, med høj kælder og udnyttet tagetage. På hovedfacaden mod syd, havnen, er fagene markeret med hvidmalede træ-liséner, der dermed understreger den meget taktfaste facadeinddeling. Facaden understreges yderligere som hovedfacade med en stor trekantede tagkvist uden flunker, placeret i midten. Her er der i tagtrekanten monteret en flagstang. Der er desuden to pultkviste i hhv. 2. og 6. fag, samt i alt to tagvinduer, er placeret symmetriske på hver side af facadekvisten. Fra arkivfotos fremgår det, at de to tagvinduer tidligere har været pultkviste (se side 16).

I begge gavle er der er tilbygninger. Mod øst fungerer den som et vindfang, hvorpå en centralt placeret hvidmalet trætrappe fører til indgangsdøren. Gavlen fremstår symmetrisk med to vinduer til kælderen, et på hver side af trappen, og det samme er gældende i stueetagen. Der er ligeledes to vinduer til tagetagen, samt et rundt øverst i gavltrekanter.

Mod vest er tilbygningen opført i en etage og er med ensidig taghældning. Af tegningsmateriale fremgår det, at tilbygningen oprindeligt ikke var helt lukket, men har fungeret som overdækket liggehal (?). I dag er tilbygningen lukket og med et sammenhængende vinduesbånd mod syd, en indgangsdør i vest facaden, samt 4

dobbeltvinduer i nordfacaden.

I hovedbygningens vestgavl er der ligesom i østgavlen to vinduer til tagetagen samt et rundt helt oppe til kippen. Nordfacaden er der i det midterste fag en indgangsdør placeret i en frontkvist som fungerer som vindfang. De seks vinduer, tre på hver side af døren, er identiske med de i sydfacaden. Der er i taget mod nord i alt 11 tagvinduer hvoraf 4 er trekantskviste og de resterende er almindelige, moderne tagvinduer. Nordfacaden fremstår meget lidt dekoreret i sammenligning med frontfacade og gavle.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædt bindingsværk på et højt støbt, hvidmalet fundament. Beklædningen er vertikal monteret med listedækning og malet gul. Vinduerne er af nyere dato, og hvidmalede i harmoni med det resterende træværk, herunder de dekorative træ-liséner, der alle har markeret kapitæl.

Overgangen til sokkel er med vandbræt og overgangen til tagfoden er afsluttet med en træ-gesims. Taget er beklædt med træspån, og i nordsiden er der en muret skorsten samt ca. seks udluftningskanaler i zink.

Bemærk: Bygget med kælder med sekundære rum, herunder fyrrum og brændselsrum – radiatorer!
"liggehallen er blevet forsynet med for mange vinduer. Der er også kommet nogle ovenlysvinduer og et par kviste i tagetagen."

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til den fint proportionerede hovedbygning med den smukt inddelte facade, samt dens detaljering af træværk. Disse værdier er fint velholdte og er ikke skæmmet af ombygninger, til trods for det lidt klodsede vinduesbånd i den oprindelige liggehal (bygningdelen mod vest) og hvad må formodes at være senere tagkviste i taget mod nord.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er opført som sygehus i 1931-32, og var en milepæl i forhold til andre sygehuse i landet, både i forhold til størrelse, men også i forhold til moderne faciliteter. Bl.a. derfor er det en historisk vigtig bygning i fortællingen om tiden før 2. verdenskrig.

KULTURMILJØ VÆRDI

Selvom bygningen ligger en smule tilbagetrukket fra det bevaringsværdige miljø omkring Kolonihavnen, indgår den heri som et både historisk og bygningsmæssigt pejlemærke.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i dag som da den blev opført. Dog er tilbygningen mod vest blevet lukket, hvor det på tegningsmateriale fremgår, at den oprindeligt er tænkt som en åben, overdækket konstruktion. Det er uvist om den er opført som åben eller lukket.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i yderst velholdt stand.

B-31 "DET CANADISKE KONSULAT"

Opført 1941

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Imaneq 17

Arkitektonisk værdi . . . . . -
Historisk værdi . . . . . -
Tilstand . . . . . -
Værdi ift. kulturmiljø . . . . . -
Originalitet . . . . . -
Samlet værdi . . . . . -

Foto: Jette Bang Photo/Arktisk Institut.

Foto: Arktisk Institut/Erik Holtved.

Bygningen beskrives oftest som Det canadiske konsulat, opført under 2. verdenskrig. Arkivmateriale sætter dog stort spørgsmål ved, om denne fortælling er korrekt. Det formodes, at »blåstemplingen« af denne fortælling sker med Det gule bynotat, hvori der med fototekst til B-31 fremgår: »Under verdenskrigen blev der oprettet to konsulater i Nuuk. Det canadiske, B-31, kaldes i daglig tale »Vestre Fængsel« på grund af bygningens, dengang, isolerede beliggenhed.«

På baggrund af ovenstående arkivfotos antages det, at B-31 fejlagtigt er tilskrevet historisk værdi, der ikke stemmer overens med virkeligheden. Derfor anbefales det, at bygningens bevaringsværdige status ophæves.

1. Illustration viser det canadiske konsulat, hvilket verificeres af flaget (det canadiske flag indtil 1965) samt skiltet ved døren. Bygningen er tydeligvis meget anderledes end B-31.
2. Illustration, der viser at den førnævnte bygning samtidig eksisterede med B-31, hvilket afkræfter en evt. antagelse af, at bygningen i mellem-tiden er ombygget betydeligt.

B-32 QIVITTOQ-HUSET

Opført 1833

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Abel Egedip Aqq. 2

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	3
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	1
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Totalt ombygget i 1970'erne.

En-fløjet et-etages bygning med udnyttet tagetage. Der er i dag 2 tilbygninger, en i den vestlige del placeret mod nord, samt en et-etages mod øst. Sidstnævnte er tydeligt af nyere dato, og der er placeret en proportionsvist meget uhensigtsmæssig skorsten ca. i midten. Vinduerne er også dårligt proportioneret i forhold til den oprindelige bygnings udtryk.

I vestgavlen er der to vinduer i stueetagen, to i tagetagen og et øverst til kip. Indgangsdøren er placeret i tilbygningen og vender ligeledes mod vest.

BYGEMATERIALER

Stokværkshus bygget af materialer fra den få år inden nedlagte inspektørbolig (fra 1782).

Ydervæggene er beklædt med listeinddækkede brædder, der er malet okker gul/orange. Vinduesåbningerne er markeret med rødmaledede indramninger, og selve vinduerne er grønne plastikvinduer, der er dårligt proportioneret i forhold til det oprindelige udtryk.

Taget er spånbeklædt, og vindskeder og gesims er rødmalet i samme nuance som vinduesindramningerne.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til stokværkskonstruktionen, og det bør undersøges om denne stadig er intakt efter den noget hårdhændet ombygning i 1970'erne. Det er i dag svært at genkende husets oprindelighed og arkitektoniske værdi, som det fremstår på og af arkivmateriale.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindelig opført af materialer fra en nedlagt inspektørbolig, der dateres tilbage til 1782. Den har indgået i det oprindelige miljø omkring Kolonihavnen, men er ikke selvstændigt af historisk betydning.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, men er ikke længere genkendelig som smukt proportioneret gavlhús. Den har dog uerstattelig værdi i det kulturmiljø hvori den indgår.

ORIGINALITET

Huset bærer tydelige præg af en gennemgribende ombygning og det er i dag svært, om end ikke umuligt, at

Foto: Arktisk Institut/Frederik Carl Peter Rüttel.

Foto: Arktisk Institut/Holger Dan Møller.

skelne husets oprindelighed. Proportionerne på vinduer virker fremmede og skæmmer det overordnede indtryk af bygningen samt den status som bevaringsværdig.

Når vi ser på Arkiv materiale fremgår det tydeligt, at huset i dag er væsentlig forbygget, men indgår dog i det kulturhistoriske miljø i Kolonihavnen. Dog kan man på arkivmateriale ikke se bygningen og man kan deraf konkludere at den ikke er med til at forme og udgøre

gadeforløbet.

TILSTAND

Bygningen fremstår noget nedslidt med løse og manglende trælister på beklædningen. Bygningen er overtaget af foreningen Nuummit Eqqaamasat, der har igangsat løbende vedligeholdelsesarbejde. Dette vil forhåbentlig medføre en forhøjet bevaringsværdi, hvilket er betydeligt for kulturmiljøet.

B-34 HENNING MEYERS HUS / TÆNDSTIKÆSKEN

Opført 1925

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen Møller

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 11

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	3
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	3
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Bygningen er i grundplan tæt på kvadratisk, mens dens tagplan indikerer en to-fløjet bygningskrop. Heraf konkluderes, at bygningen er udvidet og ombygget, men man kan i facaderne dog aflæse den oprindelige bygning som liggende nord-syd langs vejen. Senere er der tilbygget mod vest, hvilken er i samme bredde som den oprindelige bygnings længde.

Hoveddøren er placeret mod syd, i tilbygningsdelen, og man aflæser af vindskeden over denne, tydelige spor af udvidelser. Der er yderligere et lille udhus mod syd, lidt østligt for hoveddøren.

I taget, over døren, er der et trekantet tagkvist. Den oprindelige bygningskrop har 2 vinduer i hhv. nord- og sydgavl, hvor et er i stueetage og et til tagetagen. I vestfacaden er der 2 vinduer til stuetagen. Mod øst, er der to mindre kvadratiske, 1-rammede vinduer med krydssprosse, samt et dobbelt kvadrat til stueetagen. I østgavlen er der yderligere et 2-rammet vindue i gavltrekanter. Bygningen fremstår altså med i alt 3 gavltrekanter.

Bygningen har mod syd en stor have, indhegnet af et grønmalet stakit.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædte bindingsværksbygning på støbt sokkel. Beklædningen er gul/okker farvet og monteret med listeinddækning.

Vinduerne er malet mørk grøn, og ser umiddelbart ud til at være originale. På indersiden er de monteret med forsatsruder og udvendigt er de markeret med en rød vinduesindramning, i samme nuance som de udskårne vindskeder.

Hoveddøren er en bræddedør, der er malet i samme grønne nuance som vinduerne.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen indgår i samlingen af Helge Bojsen-Møllers værker i Nuuk, og besidder da også en særegen charme med sin meget knopskudte bygningskrop. De udskårne vindskeder og vinduesindramninger er fint detaljerede og bidrager til et arkitektonisk helhedsbillede af de forskellige bygningsdele. Dog trækker det noget fra værdien, at bygningen i dag fremstår så fjernt fra Helge Bojsen Møllers oprindelige.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er et fint eksempel på de meget beskedne boliger, der blev bygget i første del af forrige århundrede, og hvordan disse blev udvidet på må og få, i takt med behovet for mere plads øgedes.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår fint i miljøet omkring kolonihavnen. Husets nord-syd orientering bidrager betydeligt til at definere det historiske vejforløb.

ORIGINALITET

Har for få år siden gennemgået en gennemgribende renovering, hvor bygningen nærmest blev genopbygget.

Huset er ombygget flere gange, og adskillige knopskydninger er tilføjet. Disse er dog i umiddelbar respekt for husets originale proportioner, og man ser tydeligt hvor beskedent det oprindelig har været.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i velholdt stand.

B-36 DET GAMLE MALERVÆRKSTED / BAGERI

Opført 1852

Arkitekt

Bevaringsstatus . . Fredet 30/9/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 17

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Værksted, oprindeligt Bødkerværksted og materialehus, senere bageri og dernæst malerværksted. I dag benyttes de af museet til eget værksted.

Bygningen ligger langs Hans Egedes vej og er med til at definere det historiske gadeforløb og – rum. Det er en enkelt-fløjet bygning i en etage med udnyttet tag rum. Langs øst-facade fulde længde, er der bygget et udsbud.

Øst-facaden er uden vinduesåbninger, hvor vest facaden er med 2 sprossede vinduer med forsatsruder.

I nordgavlen er der i alt tre åbninger; en dobbeltport i hhv. tilbygningen og i hovedbygningen og en enkel port høj luge til tagrummet. Der er yderligere 2 smalle sprossede vinduer på hver side af revleporten i hovedbygningen og diagonalt monteret kvadratiske vinduer på hver side af porten til tagrummet.

I syd gavlen er der i alt 6 vinduer; 2 smalle sprossede trævinduer i stueetagen og 1 til tagrummet, samt et diagonalt kvadratisk i kip i hovedbygningen. I tilbygningsdelen er der et lille kvadratisk og et buet trævindue i stueniveau, samt en enkel, grønmalet revleport monteret i tilbygningen. Denne fungerer som indgangsdør, og er markeret med en betontrappe. Det anbefales at denne på sigt udskiftes med natursten.

BYGGEMATERIALER

Sokkel udført i natursten med hvid overfladebehandling.

Ydervægge er oprindeligt af mursten, der dog senere er blevet listedækket med træ brædder. På nord gavlen af tilbygningsdelen er brædder beklædningen dog uden listedækning. I gavlen med vandbræt i overgangen mellem bræddebeklædningen i gavltrekant og stueetage. I den resterende bygning er der vandbræt mellem sokkel og stueetagens bræddebeklædning.

Taget på hovedbygningen er tækket med træspån, hvilke umiddelbart ser ud til at være bevaret i sammenbygningen af de to bygningskroppe. Der er en muret skorsten med skorstensgesims, der er placeret vest for tagryggen i den nordlige ende.

De originale hvidmalede trævinduer er bevaret og isoleret med forsatsruder.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens fine proportioner og dens arkitektoniske udtryk, knytter sig til den gamle havns funktionsprægede bebyggelse. Nord gavlen bærer vidne om en mindre tilbygning, da der er bibeholdt en vindskede, der nu udelukkende har ornamental værdi. De originale trævinduer med enkelt lags gals er bibeholdt og isoleret med forsatsruder, hvilket bidrager til det overordnede harmoniske udtryk.

Rudervinduer i nordgavlen formodes oprindeligt at have fungeret som åndehuller og menes derfor at have været monteret med luger, og ikke glasruder som nu.

HISTORISK VÆRDI

Byens første og anden selvstændige kirkebygninger blev opført her, og det er således muligt, at der indgår sten fra disse. Bygningen er oprindeligt opført til bødkerværksted og materialehus. Senere har den fungeret som bageri og der efter malerværksted. I dag benyttes bygningen af museet.

De mindre diagonale vinduer i nord gavlen formodes oprindeligt at have fungeret som ardengaff og derfor været uden ruder, men med luger for.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er en vigtig del af den række funktionsbygninger, der former Hans Egedesvej og som vidner om den oprindeligt havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningen har gennem tiden gennemgået flere ombygninger og renovationer, hovedformen fremstår stadig let aflæselig og det knopskudte formsprog tilfører en hvis charme og autenticitet.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i velholdt stand.

B-37 HANS EGEDES HUS

Opført 1728

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Fredet 30/9/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 15

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	5
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Dette er landets ældste bevarede bygning og er opført som bolig til Hans Egede og hans familie. I dag benyttes den til repræsentation.

Det er oprindeligt en en-fløjet bygning med sadeltag og udnyttet tagetage. Den er dog gennem tiden blevet ombygget og tilbygget flere gange, så den i dag fremstår med to tilbygninger, hvor den ene er opført med sadeltag mod vest, gaden, som en vinkelbygning med udnyttet tagetage. Den anden tilbygning er opført som en smal tilbygning i forlængelse af østgavlen. Denne har også sadeltag med en lille taghældning. En høj muret skorstenspipe er opført i forbindelse med tilbygningen. De forskellige bygningsvolumener skaber sammen med B53 og B75 en gårdsplads nord for huset.

Mod syd, hvilket er hovedfacaden, er bygningen omkranset af en stakit-indhegnet have, og der er tilbygget en havestue der skæmmer facadens rytme. I taget er der 3 små trekantede tagkviste og en muret skorsten udført med sokkel og gesims i taget.

Gavlne mod hhv. øst og vest er beklædt med rødmaledede vandrette brædder lagt på klink. I østgavlen er der to vinduer og et lille til kip, og i vestgavlen er der 3, et mindre til kip samt et kvadratisk diagonalt.

Hovedindgangen er placeret i facaden mod gårdspladsen og er markeret med en hvidmalet indramning af

brædder, hvori der er 1 lille diagonalt vindue på hver side af den pladebeklædte indgangsdør. Der er et vindue på hver side af dørpartiet.

Den nordlige tilbygning lægger sig mod gaden og er med til at definere gadeforløbet såvel som den gårdsplads, der opstår på husets nordside. Mod gaden er der her 2 vinduer i stueplan, samt et trekantet i taget, og i nordgavlen et vindue i hhv. stueplan og tagrum og to mindre vinduer, der er blevet blændet til taget. Mod gårdspladsen er der en bræddebeklædt dør og et sprosse vindue i stueetagen samt et trekantet tagvindue og 2 stk. almen, moderne tagvinduer.

Vindskeder og gesims er grønmalet ligesom kantningen til de trekantede tagvinduer.

BYGGEMATERIALER

Bygningen er opført i natursten i stueetagen og med grovpudset eller berappet overflade i en indfarvet gul mørtel. Gavltrekanter er beklædt med rødmalet træ. Taget beklædt med spån og der er adskillige kviste og tagvinduer mod både syd (3 stk. trekantede), mod nord (1 stk. trekantet + 2 stk. velux-type).

Alle vinduer er af nyere dato men udført som traditionelle vinduer med små-sprossede rammer og isoleret indvendigt. Det vurderes at de er udført som de oprindelige vinduer.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Særligt hovedbygningen og den nordlige tilbygning er fint proportioneret med en forholdsvis rytmisk opdeling af facader.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er af meget høj historisk værdi, både da det er ladets ældste bevarede bygning og da det er opført som Hans Egedes hus.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, og udgør en vigtig del i fortællingen om Nuuks byudviklingshistorie.

ORIGINALITET

Fra arkivmateriale ses at bygningen oprindeligt var uden tagvinduer mod syd, hvilke dog er tilføjet da Stauning var på besøg. Der var heller ikke døråbning i den sydvendte facade, hvilket på et senere tidspunkt tilføjes, formodentlig sammen med en terrasse – hvilke igen var tilføjet under Staunings besøg. Senere er denne blevet ændret til en ude-/havestue.

Til trods for forskellige ombygninger, tilbygninger og generelle ændringer og tilføjelser, er husets oprindelige form let aflæselig.

TILSTAND

Bygningen er istandsat fornyligt og fremstår i velholdt stand.

B-43 TIDL. PROVIANTBOD OG BUTIK

Opført 1850/1841

Arkitekt

Bevaringsstatus . . Fredet 30/9/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 21

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	5
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen er oprindeligt opført som proviantbod og butik, men benyttes i dag som bolig for museet.

Det er en enkelt-fløjet bygning i én etage med udnyttet tagetage. Bygningen er med sadeltag, og der er et enkelt trekantet tagvindue mod vest og en muret skorsten med zinkinddækning placeret øst for tagryggen. Syd gavlen er i dag kun med et enkelt vindue, men fra arkiv fotos ses det, at der tidligere har været i alt 4 vinduer, to i stueetagen og to til tagrummet samt en revleluge også til tagrummet. I nordgavlen er der tilbygget et vindfang med adgangsdør fra gade, vest, og et enkelt vindue mod nord.

Der er i nord gavlen yderligere to vinduer, et i stueetagen og et til tagrummet. I facade mod gaden, vest, er der ud over det benævnte tagvindue, fem vinduer til stueetagen og en dobbelt revleport. I øst facaden er der to vinduer.

Bygningen er på et tidspunkt blevet forlænget med 2 spærfag mod syd, hvilket ses på brædder beklædningen samt at her ikke er vinduesåbninger. Dette kan også være årsagen til, at syd gavlen er ændret i forhold til arkiv fotos.

BYGGEMATERIALER

Hvidmalet stensokkel af stablede natursten. Ydervægge er bræddebeklædte, der er afsluttet ved sokkel med et vandbræt og malet rød. Bræddebeklædningen er udført med listedækning, der har en bredere afstand mellem listerne i den tilbyggede del mod syd.

De to småsprossede et-rammede vinduer mod øst (bagsiden) er af nyere dato, og udført med termoruder og med påklitrede snydesprosser, hvilket skæmmer helhedsindtrykket og fredningsværdien.

Alle øvrige vinduer, der henholdsvis er et- og torammede opsprossede vinduer, er alle af nyere dato og udført som traditionelle vinduer, hvor rammerne og sprosserne er udført med kitfals til vinduesruderne, som de oprindelige vinduer formodentlig har været. Alle vinduer er med hvide indramninger.

Taget er beklædt med spån og med et traditionelt trekantet tagvindue placeret ca. midt på den vestlige tagflade (mod gaden og vandet).

Skorstenspipen er af nyere dato og er topmuret i gule teglsten og udført uden markeret sokkel og gesims.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til dens funktionsprægede udtryk og tydeligt aflæselige udviklingshistorik, særligt udvidelsen mod nord, der er markeret med listeafstanden på bræddebeklædningen.

Farveholdningen med det rødmaledet træværk på en hvidkalket stensokkel er traditionelt for hhv. handlens bygninger og også for stedet. Desværre er vinduerne uoriginale, men da dette ikke er irreversibelt, forringer det ikke fredningsværdien.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindelig opført som proviantbod, kaldet »Godthåb Butikk«, og var frem til 1947 byens eneste forretning. Den har senere huset materialehandel og forlagsvirksomhed, og anvendes i dag a museet som gæstebolig.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er en vigtig del af den række funktionsbygninger, der former Hans Egedesvej og som vidner om den oprindelige havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro til sin oprindelse, dog med de forlængede to spærfag.

TILSTAND

Bygningen fremstår i fin og velholdt stand.

B-48 BUTIK

Opført 1947
Arkitekt . . . . . Olav Himmelstrup
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 3

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	3
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Vinkelbygningen i et plan med sadeltag og med udnyttet tagetage. Bygningen består dermed af en nordlig bygningsdel, der er orienteret øst-vest og en sydlig bygningskrop, hvilken er nord-syd orienteret.

Bygningens vinduer er meget forskelligartede på alle facaderne:

Mod nord, vejen, er der i den nordlige bygningskrop fem store sprossede butiksvinduer i stueetagen, og derover fem pulkviste i taget. Dette må betragtes som hovedfacaden. I nordfløjens østgavl er der to døre, en til stueetagen og en opsproset glasdør til tagetagen, og derudover er der to vinduer af nyere dato til tagetagen. En trætrappe fører op til døren i tagetage.

Vestgavlen er med to vinduer til stueetagen og to til tagetagen, samt en enkelt lille luge helt øverst i gavltrekanter. Der er på denne gavl, ligesom på østgavlen et nedlagt hejseværk.

I begge gavle er de oprindelige bjælker med kroge bevaret. De indikerer at tagetagen oprindeligt har været indrettet med lagerrumspads, og at der har været luge i begge gavltrekanter.

Sydfacaden er med en lille vindfangstilbygning, med en

indgangsdør mod øst. Derudover er der fire vinduer øst for, og et enkelt vest for vestfløjen.

I vestfløjens østfacade er seks kvadratiske vinduer til stueetagen og to pulkviste til tagetagen. Vestfacaden er symmetrisk, dog er der en enkelt indgangsdør i stedet for et af vinduerne til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt sokkel, bræddebeklædt bindingsværk monteret med listedækning. Hovedparten af vinduerne er af nyere dato og med påklistrede sprosser. De store butiksvinduer mod nord, er dog af ældre dato og isolerede med forsatsvinduer.

Taget er beklædt med tagpap, og der er en zink udluftningskanal placeret midt på tagryggen, og adskillige placeret på den sydvendte tagflade af den nordlige bygningsdel.

Bygningens træværk er malet rødt.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til dens fint proportionerede butiksfacade mod nord. De store vinduespartier er meget atypiske i det umiddelbare miljø, men forholder sig godt til bygningens overordnede proportioner.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindeligt opført som afløser for 'Godthåb Butik'. Vestfløjen blev tilbygget i 1951. Bygningens størrelse og placering er en direkte fortælling om byens udvikling og udvidelse.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår fint i miljøet, hvor den er placeret i yderkanten af den oprindelige koloni.

ORIGINALITET

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i overensstemmelse med den oprindelige udformning, dog er de fleste vinduer og døre med tiden udskiftet, samt den omfangsrige vestfløj tilføjet. Ændringerne får bygningen til at fremstå noget rodet, hvilket skæmmer det overordnede indtryk.

Yderligere kan vi fra arkivmateriale se, at hovedfacaden oprindeligt var med et indgangsparti i det midterste fag mod nord, samt at der ikke oprindeligt var tagkviste.

TILSTAND

Umiddelbart ser bygningen ud til at være i fin stand, om end smule forbygget.

B-53 GEDESTALD

Opført 1894

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 15

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	3
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Lille staldbygning, der ud fra gavlprofilen ser ud til at være blevet udvidet mod syd, samt med en lille tilbygning mod vest.

Der er flere mindre vinduer og samt en bræddedør i tilbygningen og en luge til tagrummet i vestgavlen.

BYGGEMATERIALER

Bygningen er bygget på en skråning og mod syd har den en høj sokkel af natursten. Mod nord er hele ydervæggen i natursten, der er bemalet rød, og de resterende ydervægge er træbeklædte med plader med påsatte lister. Den mindre tilbygning er dog med spånbeklædning på ydervæggene, der ligesom den resterende træbeklædning er

malet gult.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens tydeligt aflæselige ydre, dens rustikke konstruktion og de forskellige tilbygninger og reparationer, udført over tid. Bygningen er et fint arkitektonisk eksempel på de sekundære funktionsbygninger, her en stald, der er tilknyttet bygningerne i den historiske Kolonihavn.

HISTORISK VÆRDI

Den historiske værdi knytter sig ligeledes til dens oprindelig funktion som gedestald og vidner dermed om hus-

dyrhold som en del af livet i kolonien.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, og tilhører de sekundære bygninger i dette miljø. Proportionelt er den meget fint tilpasset.

ORIGINALITET

Bygning fremstår original

TILSTAND

Bygningen ser noget nedslidt ud og det anbefales at den snarest undergår en gennemgribende restaurering.

B-58 TØMRERKROEN

Opført 1926

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1C14-3

John Møllerip Aqq. 4

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Mindre to-fløjet fire fags bygning med sadeltag og udnyttet tagetage. Hovedvolumen er øst-vest orienteret med det noget lavere sekundære volumen på nordsiden.

Hoveddøren er placeret vestvendt i sidebygningen, der dermed primært fungerer som vindfang. Døren er en fyldningsdør af nyere dato.

I bygningens gavle er der monteret et vandbræt, der markerer etageadskillelsen. Ligeledes er overgangen til soklen afsluttet med et vandbræt. I hoveddelens vest gavl, er der to vinduer, et til stueetagen og et til tagetagen. Over sidstnævnte er monteret en vandret træbjælke, hvilken ikke kendes oprindelsen af. De to vinduer er forskelligt proportioneret, hvor det til tagetagen er større og indikerer at der oprindeligt kan have været en luge. Det vindue der er monterede i stedet, er umiddelbart ikke velproportioneret.

BYGGEMATERIALER

Støbt sokkel og rødmalet bræddebeklædning monteret med listeinddækning. Taget er beklædt med spån og der er en muret skorsten placeret på nordsiden af tagryggen.

Vinduerne er nye.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens enkle og fine proportioner passer fint i miljøet og de omkringliggende bygninger. Bygningen er tidligere beskrevet som værende med »en fint profileret vindskede« hvilken dog i mellemtiden er udskiftet med en plan vindskede, der ikke tilføjer nogen nævneværdig arkitektonisk værdi.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindeligt opført til midlertidig indkvartering af håndværkere, og senere som bolig af Selvstyret.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø omkring den gamle kolonihavn, og tilhører de sekundære bygninger i dette miljø. Proportionelt er den meget fint tilpasset.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår umiddelbart i sin originale udformning.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være nyligt istandsat, med termovinduer af nyere dato og en lidt kedelig farve. Det anbefales at malingen renses af, og alt træværk derefter bemales med linoliemaling. Ved en evt. senere udskiftning af vinduer, anbefales at de udføres som traditionelle opsprossede vinduer, isoleret med koblings- eller forsatsrammer.

B-66 BETONPAKHUS

Opført 1936

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 12

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	4
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	2
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Grønlands første jernbetonbygning. I slutningen af 1970'erne blev bygningen beklædt med brædder, der er monteret horisontalt på klink i stueniveau og vertikalt med listedækning i 1. sals niveau.

Bygningen er én-fløjet, med sadeltag og fire frontkviste i nordfacaden, der er med 2-fløjet revleluger til tagetagen. Der er ligeledes fire portåbninger i stueetagen, med 2-fløjet revleporte.

BYGGEMATERIALER

Sokkel og ydermure in-situ støbt jernbeton beklædt med brædder, der i stueetagen er monteret horisontalt på klink og hvidmalet, og på 1.sal i gavl og på frontkviste, inkl. flunkerne, er brædderne monteret vertikalt en-på-to og rødmalet.

Vinduerne er udført som traditionelle 1- og 2-rammede små-opsprossede vinduer, der er malet røde i stueetagen og hvide i de øverste niveauer. Alle døre og porte er rødmaledede.

Taget er tækket med tagpap og med en tydelig rygning. I vest gavlen er hejseværket bevaret.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens rytmiske og enkle udtryk passer fint til den funktionsbestemte bebyggelse på kajen. Dertil kommer

frontkvistene med de store portåbninger, der tydeligvis har været benyttet til lastning. Hejseværket er dog desværre kun bevaret i vest gavlen. Bygningen er blevet beklædt med horisontale brædder på klink i stueetagen og vertikalt med listedækning i gavle og på kviste. Dette får den til materialemæssigt at indpasse sig, men den horisontale beklædning understreger dog husets meget store grundvolumen. Beklædningen er dog samtidig med til at kamuflere bygningens særkende, nemlig at være landets første jernbetonbygning.

HISTORISK VÆRDI

Dette er Grønlands første jernbetonbygning, og opført til oplagring af kul. Den blev i 1949 forlænget med hele 12 meter mod øst, og grænser dermed helt op til gaden.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er en del af de større pakhuse, der blev bygget ved etableringen af havnekajen.

ORIGINALITET

Bygningen blev i 1981-82 ombygget og indrettet til museum, og i den forbindelse blev facaderne beklædt med brædder lagt horisontalt på klink. Dette ændrer bygningens udtryk betydeligt, men det svækker ikke umiddelbart bevaringsværdien.

TILSTAND

Bygningen ser meget velholdt ud.

B-68 LANDSTINGETS MØDESAL

Opført 1937/38

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller

Bevaringsstatus . . Fredet 30/9/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 9

Arkitektonisk værdi	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen er opført som landstingets mødesal, og har både fungeret som butik, som provstikontor og i dag benyttes bygningen som Islands konsulat. Bygningen ligger på en vigtig og central placering i det historiske miljø, i krydset mellem Hans Egedes vej og Holmit Aqqutaat. Dermed er den med til at danne overgang til havnen og ligeledes til det nyere Nuuk og definerer et markant hjørne mellem Kolonihavnen og Aqqaluks Plads.

Bygningen er en mindre en-fløjet et-etages bygning med sadeltag og udnyttet tagetage. I facaden mod vest, er der i midten et fint frontparti, med et vinduesbånd og frontispice der er markeret med hvidmalede liséner i facaden. Indgangsdøren er placeret nord for midterpartiet og på den anden side et dannebrogsvindue. Indgangsdøren er en grønmalet flammeret 2-fløjet dør med opsproset overvindue. Vinduerne er hvidmalede trævinduer monteret med koblingsrammer.

I sydgavlen er der i alt tre vinduer, to dannebrogsvinduer til stueetagen og et enkelt 2-rammet til tagetagen. Den hvidmalede vindskede er fint profileret og med en buet afslutning. Gavlens hjørner er markerede med hvide liséner med markeret kapitæl, på samme vis som frontpartiet.

Vestfacaden er tydeligt husets bagside, men dog stadig

overordentlig fint detaljeret og proportioneret med et sammenhængende vinduesbånd bestående af tre dannebrogsvinduer, placeret i midten af facaden. Nordgavlen er med tre 1-rammet vinduer til stueetagen og et 2-rammet vindue, identisk med sydgavlens, til tagetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt sortmalet sokkel, og med rødmalet bræddebeklædt. Overgangen mellem gavltrekanter og stueetage er markeret med et lille vandbræt. Ligeledes er overgangen mellem bræddbeklædning i stueetagen og sokkel udført med et vandbræt.

Sadeltag beklædt med træspån.

Hovedparten af vinduerne er hvidmalede dannebrogsvinduer af træ, monteret med forsatsrunder. Vinduerne i nordgavlen, samt til tagetagen i syd gavlen, er dog en undtagelse, da disse er uden sprosser. De to gavlvinduer til tagetagen er med lodpost, hvor de tre til stueetagen placeret i nordgavlen er med en enkelt ramme rude.

Zinkinddækket skorstenspipe i røde teglsten i tagfladen på nordsiden af kippen.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens enkle og fine proportioner passer fint i miljøet og de omkringliggende bygninger. Dens overord-

nede arkitektoniske værdi er knyttet til netop proportioneringen, samt de fine detaljer med hvidmarkerede hjørnebånd, vindskeder og vinduesmarkeringer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er af Helge Bojsen-Møller, og er endvidere et af hans bedre eksemplarer. Den er opført som Landsrådsbygning for Sydgrønlands Landsråd, men fungerede kun som sådan til og med 1939, hvorefter den under anden verdenskrig fungerede som kontor for hele Grønlands centraladministration. Dermed har bygningen en vigtig betydning både for Nuuk som hovedstad og by historie.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er fint indpasset i det umiddelbare miljø, og ligeledes i den større forståelse og læsning af byudviklingen.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår original. Fra arkivmateriale fremgår det, at bygningen har været malet i en lys farve, og at der ikke altid har været hvide træmarkeringer af hjørnerne.

TILSTAND

Den ser ud til at være i meget god stand, og benyttes i dag som det islandske konsulat.

B-70 TIDLIGERE MANDSKABSHUS

Opført . . . . . ca. 1848

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 25

Arkitektonisk værdi	5
Historisk værdi	5
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Et velproportioneret en-fløjet hus med stejl sadeltag. Bygningen er oprindeligt opført som både bryghus og smedje, men anvendes i dag som depot af museet.

I sydgavlen er der en høj 2-fløjet revleport, og i nordgavlen er der en revledør i stueetagen og i gavltrekanten en høj revluluge med adgang til tagrummet. Der er yderligere to 1-rammede kryds-opsprossede vinduesåbninger til stueetagen i nordgavlen. Der er spor af hængsler i stueetagen, der tyder på, at der har været en væsentligt større portåbning. I facaden mod vest er der to vinduerne, og øst facaden er helt uden åbninger.

Der er en enkelt muret skorstenspipe placeret i rygningen og med malet overflade, der afskaller meget og sandsynligt er en plast baseret maling.

BYGGEMATERIALER

Soklen er af opført i stablede natursten, og er hvidmalet.

Ydervægge er bræddebeklædt på bindingsværkskonstruktion, hvor beklædningen er monteret plant og overfladebehandlet med gul plastikmaling. Overgange mellem gavltrekant og stueetagen, samt overgang til sokkel, er udført med vandbræt.

Taget er beklædt med tagpap.

Vinduerne er udført som traditionelle opsprossede vinduer, og er sandsynligt udført som de oprindelige vinduer.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens enkle og fine proportionering, hvor gavlene fremstår meget skarptskårne, skaber et klart og let aflæseligt arkitektonisk udtryk, der knytter sig til den gamle kolonihavns funktionsprægede bebyggelse.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindelig opført som bryghus og smedje og har senere været benyttet til bl.a. bageri. I dag anvender museet den som depot. Det er uvist hvorfor det i De gule bygningsnotater er beskrevet som tidligere mandskabshus.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er en vigtig del af den række funktionsbygninger, der former Hans Egedesvej og som vidner om den oprindelige havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningens overordnede proportioner og arkitektoniske udtryk stemmer overens med dens oprindelige form.

TILSTAND

Bygningen er blevet overfladebehandlet med plastikmaling og det anbefales at dette renses af, og alt træværk derefter bemales med linoliemaling.

B-74 BØDKERVÆRKSTED / PETROLEUMSHUS

Opført . . . . . ca. 1887

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 27

Arkitektonisk værdi	5
Historisk værdi	5
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen er et tidligere bødkerværksted og fungerer i dag som museum.

Det er et mindre enkelt fløjet langhus opført i natursten, og den fremstår med rustik berappet og noget uheldig plast-malet overflade i en rød farve og med sortmalet sokkel.

Bygningen er med sadeltag, og har et sammenhængende vinduesbånd og en revledør mod vest (gaden). Begge gavle er bræddebeklædte, mod syd plant monteret, hvor de mod syd er monteret som en-på-to. I østfacaden og sydgavlen er der ingen vinduer, og i nordgavlen er der to rudervinduer og en portåbning med høj revlede til tagrummet.

Den bemalede overflade er af nyere dato, da det fremgår af fotos i "Nuuk Bevaringsværdige bygninger og bydele" ser det ud til at bygningens granitmure står ubehandlede, dog med tjæret sokkel. Ligeledes kan man fra billedet se, at de to små ruder-formede åbninger i gavlen, har været udført med klapper luger, hvor de i dag er monteret med glaseruder.

BYGGEMATERIALER

Sokkel og ydervægge er opført i naturstensten, der er overfladebehandlet med et tyndt lag grovpuds og derpå rød højglans plastikmaling. Malingen skaller af flere steder, særligt på syd gavlen, hvilket skæmmer det overordnede indtryk af bygningen. Soklen er malet sort.

Gavltrekanter både mod nord og syd er beklædt med brædder, der ligeledes er overfladebehandlet med rød plastikmaling. Overgangen mellem gavlbeklædning og underetagen er udført med vandbræt.

Taget er en med sadeltag med høj hældning, og tækket med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens enkle form og dens bare stil, blottet for nogen form for ornamentering, skaber et klart og let aflæseligt arkitektonisk udtryk, der knytter sig til den gamle havns funktionsprægede bebyggelse. Det fine vindues-

bånd bestående af 8 kryds-opsprossede vinduesrammer mod vest er meget velproportioneret. Den smukke og tydelige naturstenskstruktion, der særligt knytter sig til de små produktionsbygninger, er ganske særlig og unik for stedet, og bidrager til Kolonihavnens autenticitet.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er oprindelig opført til opbevaring af petroleum, og blev i 1922 forlænget. Det kan dog ikke umiddelbart aflæses hvortil dette er sket. I 1949 blev den indrettet til bødkerværksted og fungerede som sådan frem til 1969. I dag benyttes bygningen af museet.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er en vigtig del af den række funktionsbygninger, der former Hans Egedesvej og som vidner om den oprindelige havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår tro mod sin originale form og udtryk.

TILSTAND

Bygningen er blevet overfladebehandlet med et tyndt lag puds og malet med jernoxid rød plastikmaling, der flere steder skaller af i store plamager, særligt på syd gavlen. Gavlbeklædningen i syd gavlen ser ligeledes en smule slidt ud. Stenmurene og træværk bør renses for plastikmaling og sten evt. med. diffusionsåben maling og træværk med linolie-maling.

B-75 TIDLIGERE TØMRERVÆRKSTED OG BAGERI

Opført . . . . . ca. 1892

Arkitekt

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 13 . . . . .

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	3
Tilstand	1
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Enfløjet, et-etages, fire fags bygning, med sadeltag og udnyttet tagetage. Bygningen er oprindeligt opført som tømrerværksted og bageri og senere ombygget til kolonikontor og posthus. I 1975 blev den ombygget til præstebolig.

Der har tidligere været monteret en klokke i vestgavlen, hvilken havde til formål at markere arbejdsdagens start og slut.

Bygningen ligger øst-vest vendt, og fra arkivbilleder fremgår det, at der har været portåbninger i vestgavlen, både til stueetagen og lugeåbning til tagrummet. I dag er i alt 4 trævinduer i denne gavl. Hovedindgangsdøren er placeret i nordfacaden, i det tredje fag fra vest, og døren er en hvidmalet pladedør.

Der er en mindre et-etages tilbygning mod øst. Tilbygningen har to døre mod nord, og grundet dens lille størrelse formodes det at den benyttes som skur eller anden sekundær funktion. Tilbygningen er forsynet med en overordentlig høj skorsten.

Øverst i vestgavlen er monteret et meget fint skilt, hvorpå bygningens opførelses år fremgår.

BYGGEMATERIALER

Bindingsværk beklædt med rødmaledede brædder, der er monteret med listedækning. Soklen er natursten og

tegl, men er i meget dårlig forfatning, med graverende sætningsrevner og hvad der syner som manglende funderingssten enkelte steder.

Tagbeklædningen formodes at være tagpap, og mod syd er der et enkelt nyere tagvindue.

Vinduerne er træ, men formodes ikke at være originale, og vinduesåbningerne er markeret med en hvidmalet indramning.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til den fint proportionerede, enkle og rytmiske facade, samt den terrasserede sokkel, der danner fine plateauer der afgrænser og forankrer bygningen.

Det er ikke en bygning med mange detaljer eller med umiddelbart synlige spor fra tidens ombygninger, men ikke desto mindre kan den med enkle tiltag blive en overordentlig fin arkitektonisk bygning. Den er velplaceret med gavlen mod havnen, og bidrager dermed til opretholdelsen af Nuuks traditionelle gavlhus-motiv – særligt i de ældre kvarterer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen har tjent en række forskellige funktioner, heriblandt tømrerværksted, bageri, kolonikontor og

posthus, hvilket desværre ikke umiddelbart er aflæselige som den fremstår i dag. Der har oprindeligt været en klokke monteret i et klokkehus på vestgavlen, hvilken bl.a. blev benyttet til at markere arbejdsdagens start og slut. Desværre er klokken i nyere tid blevet fjernet og ikke igen blevet installeret.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i det unikke miljø i den gamle kolonihavn. Den er med til at definere gadeforløbet, og ligeledes det fine gårdrum mellem denne og B37 (Hans Egedes hus).

ORIGINALITET

Bygningen fremstår tro overfor sin originale udformning, dog med flere mindre ændringer, heriblandt den sløjfede portåbning i gavlen, samt klokken i vestgavlen.

TILSTAND

Bygningen er meget nedslidt, særligt sokkel og fundament bør repareres snarligt, hvis bygningen skal bevares. Vinduerne er ligeledes nedslidte, men synes ikke at være rådgangrebne.

Bygningen står tom. Det anbefales at så længe bygningen står ubenyttet hen, bør bygningen blive frilagt indvendig for evt. diverse beklædninger m.v. Samtidig bør den blive holdt tæt på fag og tag, og der etableres naturlig ventilation af bygningen.

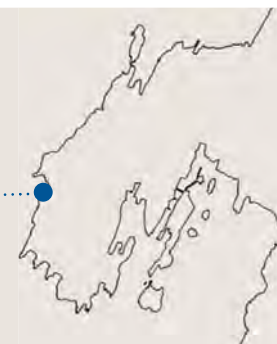
B-78 SØMSKURET/ HENKOGNINGSFABRIK

Opført 1914

Arkitekt . . . . . P. A. Cortsen – formodentlig

Bevaringsstatus . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 6

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	4
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

En enkelt-fløjet bygning i en etage med sadeltag og udnyttet tagrum, der i forbindelse med forsøg på laksefangst i Grædefjorden blev opført som et henkogningshus til laks. I dag fungerer den som kajakværksted for den lokale kajakforening.

Bygningen er nord-syd orienteret, på samme vis som størstedelen af de omkringliggende funktionsbygninger.

Sydgavlen er forholdsvis lukket, med kun to mindre vinduer til tagrummet, hvor nordgavlen er med en 2-fløjet revleport til stueetagen og en 2-fløjet høj revleluge til tagrummet. Til tagrummet er der yderligere to mindre vinduer placeret på hver sin side af lugen. Det oprindelige hejseværk øverst i gavlen er bibeholdt. Mod gaden, øst, er der to små opsprossede vinduer af meget forskellig størrelse, og mod vest er der et lille vindue og yderligere en enkelt-fløjet revledør.

BYGGEMATERIALER

Soklen er støbt beton.

Ydervæggene er beklædt med træbrædder der er monteret med listedækning og malet gul. I begge gavle er etageskellet markeret med et vandbræt.

Taget er tækket med træspån.

Vinduerne er af nyere dato, formodentlig fra renoveringen i 1984-85 eller senere, og er hvide plastikvinduer, monteret i hvide pynterammer.

Porten, dør, luger og vindskeder er malet grønne, med hvidmalede karme.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er fint proportioneret, men de nye plastikvinduer skæmmer det overordnede arkitektoniske indtryk. Det bibeholdte hejseværk er en fin detalje, der vidner om bygningens oprindelige funktion.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er opført som led i forsøg på udviklingen af laksefiskeriet, og blev senere benyttet til materialelager, hvilket har givet tilnavnet »Sømskuret«.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i miljøet omkring den gamle kolonihavn, og er del af funktionsbygningerne, der kendetegner den sydlige del af området.

ORIGINALITET

Fra arkivfotoserier ser det ud til at bygningens stueetage oprindeligt var opført i sten, og med træbeklædt tagrum, og senere er så hele bygningen blevet træbeklædt. Bygningen fremgår på nogen af de ældste fotografier af området, men her med et væsentligt andet udtryk end i dag, hvor der kun er en smal døråbning i nordgavlen.

TILSTAND

Bygningen trænger til at blive vedligeholdt, men det formodes hovedsageligt at være alment vedligehold.

B-81 DET SORTE PAKHUS

Opført 1927

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 19

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	5
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Den store pakhusbygning er med høj rumhøjde, og hvad der af facaderne indikerer forskudte etager.

Sydgavlen er helt lukket og fremstår uden åbninger, hvor der i nordgavlen er en portåbning med en enkelt-fløjet revleport til stueetagen og et 2-fløjet, kryds-opsproset vindue til tagetagen. I østfacaden er der i alt 4 luger, der indikerer de forskudte etager. Der er yderligere i denne facade en dobbelt revleport. I vestfacaden er der en meget stor portåbning med en jalousiport, med en dør, samt to mindre 2-rammede, kryds-opsprossede vinduer til den øvre etage.

Alle åbninger er markeret med hvidmalede indramninger.

BYGGEMATERIALER

Soklen er støbt beton og er i varierende højde afhængig af det omkringliggende terræn.

Ydervæggene er beklædt med vertikale træbrædder der er monteret med listedækning og malet sort. Taget er tækket med træspån.

Vinduerne er af nyere dato, alle porte og luger er sortmalede og fremstår med hvide indramninger. Vindskeder og gesims er ligeledes hvidmalede.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er fint proportioneret og det store volumen er særegent for området. Fremhævingen af åbninger med en hvidmalet indramning er en interessant kontrast til den resterende bygnings mørke farve, og får de enkelte åbninger til at fremstå som huller i facaderne.

Bygningens højde, med hvad der formodes at være en skjult trempelkonstruktion, er ligeledes ganske unik.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er opført til opbevaring af byggematerialer og på taget er aftegnet C11, hvilket stammer tilbage fra anden verdenskrig, hvor det markerede Godthåbs luftidentifikationsmærke, så de allierede fly bedre kunne navigere over Grønland.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår ikke direkte i miljøet omkring den gamle kolonihavn, men er fint afstemt med bræddebeklædningen og til trods for dens overordnede volumen, overholder områdets generelle proportioner.

ORIGINALITET

Pakhuset fremstår tro mod sin originale udformning, hvilket bekræftes af arkivfotografier.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i fin stand.

B-88 TYPEHUS

Opført . . . . . ca. 1960

Arkitekt . . . . . Erik Rasmussen - Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 1

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Det er uvist hvilken type bygningen er. Umiddelbart minder den mest om en modificeret udgave af type 490, som var det første projekt til egentlige tjenesteboliger.

Bygningen er en enkelt-fløjet bygning med udskud i 1 etage, og med sadeltag på hovedhuset og på udskuddet er der ensidig taghældning med samme taghældning som på hovedhuset. Bygningen orienterer sig med sydøst-gavlen mod Quassunguaq og med nordvest gavlen mod Kongevej.

Sydøst-gavlen er tillukket med kun et enkelt kvadratisk vindue med skodder for til stueetagen.

I nordøst-facaden af hovedfløjen er der to kvadratiske vinduer og imellem dem, et mindre, der også er kvadratisk. De to store er med skodder for. Den mindre bygningsfløj er helt uden vinduer på denne facade.

I nordvest gavlen er der to store kvadratiske vinduer placeret symmetrisk over midteraksen. Igen er der ingen vinduer i den mindre bygningsfløj.

Der er fire store kvadratiske vinduer med skodder for i hovedfløjens sydvest facade, og i den mindre fløj er der et enkelt mindre vindue, der dog i dag er blændet med plader.

Bygningens hoveddør er i den mindre fløjs sydøst-vendte gavl og er overdækket af tagudhængen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel og med sortmalet listeinddækket bræddebeklædning på bindingsværkskonstruktion.

Taget er beklædt med tagpap. På den nordlige side af udskuddets tag, er der en høj muret skorsten. Hoveddøren er en hvid pladedør, med en kvadratisk rude i.

Alle vinduer, på nær et enkelt, er lukkede med hvidmalede træskodder. Det enkelte, der ikke er, er et lille kvadratisk trævindue, der meget vel kan være som originalt.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og den repetitive rytme af gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver. Dog skiller netop denne bygning sig ud, da der her er tale om en anden type end de andre, og dermed øges dens arkitektoniske værdi.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om periodens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq, og netop da den er anderledes end de resterende, øger dens tilknytning til miljøet bygningens egen kulturmiljø værdi.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår ret tro mod originalen, og det er svært at se, at der skulle være foretaget store ændringer.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt. Desværre står den dog i dag ubenyttet. For at undgå nedbrydning af bygningen, i form af råd- og svampeangreb, mens den står tom, er det vigtigt at den holde tæt på tag og fag. Det anbefales også at bygningen fritlægges for diverse beklædning i interiøret og der etableres naturlig ventilation af hele huset.

B-131 ELEVHUS

Opført 1931

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen Møller

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Inspektørbakken 54

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	3
Tilstand	1
Værdi ift. kulturmiljø . .	1
Originalitet	5
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Bygningen er en fin mindre langhus bygning med sadeltag og med udnyttet tag rum. På den sydvendte langside er der tilbygget et vindfang hvor en trætrappe fører op til den østvendte indgangsdør. Denne tilbygning er en senere tilføjelse, hvilket ses ud over fra arkivfotos, og i den skiftende træbeklædning, hvor listedækningen her er væsentligt bredere end på hovedbygningen. Vindfanget er desuden konstrueret på et træstolpefundament i modsætning til hovedbygningens støbte, hvidmalede fundament.

Hovedbygningens træbeklædning er rødmalet og monteret med smal listedækning.

Sydfacaden har i alt tre vinduer. Vinduerne er udført som korspostvinduer (lod – og tværpost) hvor det ene er et 2-fagsvindue og de to andre er 3-fagsvinduer. De nederste rammer er med tværspisser således, at ruderformatet er ens i under- og overrammer. I vindfangsbygningen er der et enkelt lille kvadratisk 4-rammet vindue. Alle vinduer er med indramning, der er malet i gule.

I vestgavlen er et enkelt vindue til stueetagen og et mindre til tagetagen. Gavltrekanter er markeret med trælistes, der ikke vides om de er ornamentale eller konstruktive karakter. Beklædningen ligger længere fremme

i tagetagen end stueetagen, men ellers er etageskel ikke markeret.

På nord siden er der en mindre tilbygning, der fremstår med ensidig taghældning og uden åbninger. Derudover er der en enkelt hvidmalet revledør.

Gavlen mod øst er ligesom vestgavlen med et enkelt vindue til stueetagen og et til tagetagen.

I kippen er der en skorstenspipe i gule teglsten.

BYGGEMATERIALER

Brædebeklædt bindingsværk i samme farveholdning som seminariet, med rødmaledede brædder. Vinduer er hvidmalede, vindskeder, sugfjæl, vindues- og dørindramninger er malet i en okker-gul farve. Facadebeklædningen er monteret med smalle listedækninger. Indgangsdør er en bræddedør, evt. revledør.

Taget med spån.

Vinduernes hængsler er noget rustangrebne.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til dens fine proportioner og den gennemførte farvesætning og de-

taljeringsgrad, der knytter den til de resterende seminariebygninger.

HISTORISK VÆRDI

Dens historiske værdi er ikke umiddelbar tilgængelig, og derfor ikke af nævneværdig karakter.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen ligger en smule isoleret set i forhold til det kulturmiljø den egentlig er en del af. Den hører dog til området omkring seminariet og dets bygninger.

ORIGINALITET

Elevhuset ser ud til at være holdt i dens originale proportioner med enkelte tilbygninger og detaljer og vinduer m.m. er overensstemmende med dens opførelsestid.

TILSTAND

Bygningen er nedslidt, men ser ikke ud til at være i uoprettelig stand.

B-132 ELEVHUS

Opført 1933

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen Møller

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Farip Aqqutaa 3

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	5
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er oprindeligt opført som elevhus nr. 3 af i alt 4, der erstattede de oprindelige seminarhuse. I elevhuset var der plads til 20 elever og sovesalen fungerede også som opholdsrum (jf. plantegning).

Der er tale om et 5 fags langhus i en etage. Det er orienteres ca. nord-syd og er med sadeltag beklædt med tagpap. Mod både syd og nord er der mindre vindfang tilbygget, som er den originale plandisponering. Bygningen er bygget på en skråning og som konsekvens heraf fremstår den sydlige gavl med en overordentlig høj sokkel, og med en 10-trins trappe op til en indgangsdør. Den nordlige del af soklen er derimod blot synlig ca. 30 cm over terræn.

Nord- og syd-gavlene er identiske med et enkelt, kvadratisk, centreret vindue i vindfangs delen, mens der er til hovedbygningdelen, på hver side af vindfanget er et større enkelt sprossevindue opdelt i 8 ruder.

Øst- og vestfacade er ligeledes identiske i den meget rytmiske vindues-opdeling. Der er i hver facade 5 store 2-rammede vinduer, hver opdelt i 8 ruder, samt et mindre kvadratisk vindue til vindfanget.

Omkring alle vinduer er der mørkegule markerede vinduesbånd og sålbænk, og gesims og dørramme er ligeledes markeret med gul, der kontrasterer bygningens røde nuance. Netop denne markante farveholdning, samt de

enkle, men dog markante detaljeringer, skaber en fin sammenhæng til seminariet og dens øvrige tilhørende bygninger.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædt bindingsværk i samme farveholdning som seminariet. Fundament og sokkel ser ud til at være støbt og hvidmalet. Vinduerne er af nyere dato, hvilket også er gældende for dørene. Taget er tækket med tagpap. Alle detaljer er i træ, der er gulmalet.

ARKITEKTONISK VÆRDI

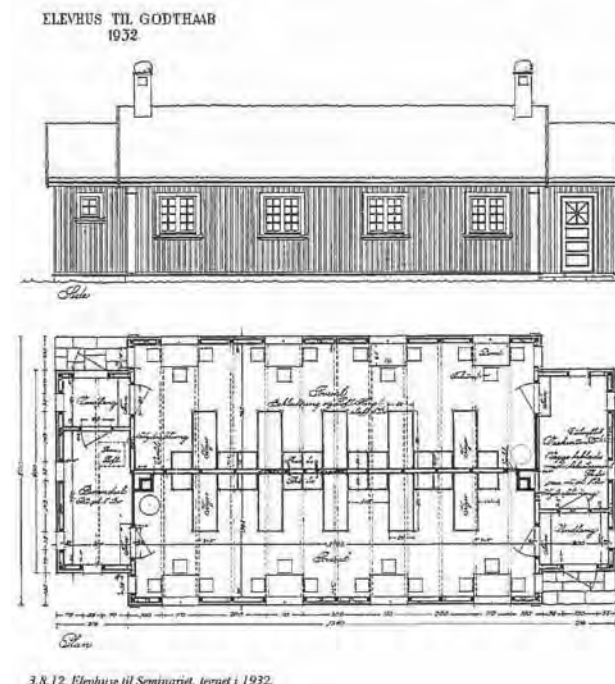
Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til dens sammenhængende udtryk med de øvrige, ældre seminarie bygninger. Men også til hvordan der opførtes identiske bygninger til at huse eleverne, hvor det nu kun er denne bygning der er bevaret.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til udviklingen af uddannelsesmuligheder i landet.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er placeret umiddelbart udenfor det historiske kolonihavns og Aqqaluks Plads-områder, men er med til at definere seminarieområdet (nu gymnasiet) og miljøet omkring dette.

ORIGINALITET

Fra de oprindelige tegninger ser bygningen ud til at være bevaret tro mod det originale udtryk.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være meget velholdt.

B-136 TIDLIGERE SLØJDSAL

Opført 1938/1954
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen Møller
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Organip Aqq. 3

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	2
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Ombygget i 1980'erne

Enfløjet bygning med sadeltag, udnyttet tagetage og med to mindre tilbygninger.

Bygningens gavl mod øst (Aqqaluks Plads) er bygget på en høj sortmalet sokkel, og den er med to sammenhængende vinduer til tagetagen, og i stueetageniveau er der en lille tilbygning, med en vinduesåbning, halvt dækket af, hvad der menes at være en inddækket rørføring. I tilbygningen er der desuden en hvidmalet fyldingsdør på nordsiden.

Facaden mod syd er meget harmonisk og taktfast med i alt seks hvide dannebrogsvinduer, der dog er noget nedslidte og som bør undersøges nærmere for råd i bundstykkerne. Sydfacadens træbeklædning er træplader, hvor de resterende facader er beklædt med brædder. I vestgavlen er der kun en enkelt, massiv dør til stueetagen. Den resterende gavl fremstår helt blank.

På bygningens facade mod nord er der endnu en tilbygning, der fungerer som vindfang, og som er konstrueret

på stolper i modsætning til den resterende bygnings fundament. Vinduerne i hovedbygningen er ligesom på sydsiden dannebrogsvinduer, hvor det eneste i tilbygningen er mindre og kun med en enkelt horisontal sprosse. Hovedindgangen er placeret i tilbygningens østside. Der er et halvtag i forbindelse med sidebygningen og indgangsdøren.

Bygningen er sparsomt detaljeret, men de farvemarkerede gesimser, vindskeder og åbninger giver et fint og sammenhængende udtryk.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædt bindingsværk monteret to-på-en og støbt sortmalet sokkel.

Hvide trævinduer med blåmalede markeringer om åbningerne. Dørene er ligeledes hvidmalede og med blåmalede karme. Taget er beklædt med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig særligt til

arkitekten Helge Bojsen-Møllers værker. De farvemarkerede træværkspartier giver dog bygningen et fint arkitektonisk udtryk.

HISTORISK VÆRDI

Kendes ikke.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen bidrager til at definere det fine byrum, Aqqaluks Plads, og placeringen er derfor væsentlig ift. miljøet.

ORIGINALITET

Fremstår rimelig original, dog vurderes det, at overdækningen til indgangsdøren på nordsiden er af nyere dato, og den skæmmer den overordnede forståelse af bygningen.

TILSTAND

Bygningen fremstår nedslidt, men det er ikke muligt at vurdere om det blot er af kosmetisk karakter. Der bør foretages en nærmere byggeteknisk undersøgelse.

B-137 FRELSERENS KIRKE

Opført 1849

Arkitekt . . . . . Laurits Albert Winstrup

Bevaringsstatus . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Rasmus Berthelsenip Aqq. 2

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Opført 1848-49 ved hjælp af midler fra Karen Ørsteds legat. Den har dog ændret udseende betydeligt, bl.a. var murene oprindeligt sten og med pudsede overflader og der var et løgformet spir på det skiffertækkede tag. Det nuværende kobberbeklædte spir er fra 1884, og ydervæggene blev træbeklædte i 1913. Taget blev spånbeklædt i 1930.

Kirken er placeret på akse fra havnen og er dermed historisk afslutning på Hans Egedesvej. Den har siden 1993 fungeret som domkirke, efter Grønland blev et selvstændigt stift i Folkekirken.

Kirken er nord-sydvendt med indgangspartiet mod syd, havnen, og kirkegården placeret bagved, mod nord. Indgangspartiet er markeret og overdækket af en beskeden træ-portal placeret i midteraksen. Der er en fin trappe med trin på 3 sider, op til indgangsdøren. På hver side af den dobbelte, profilerede træddør er der smalle vinduspartier med 4 ruder i hver.

Øst og vest facaderne er begge symmetriske med fire høje små-sprossede vinduer med 15 ruder i hver, placeret i midten og på hver side af disse, et mindre, inddelt i 10 mindre ruder.

Kirkens nordgavl, er meget atypisk for en kirke, med et hejseværk i gavltrekanen, og en høj dobbelt luge til tagetagen. På hver side af denne, er der et smalt sprossvindue med otte ruder. Til stueetagen, på højde med vinduerne i de andre facader, er der et enkelt vindue inddelt i ti ruder. Der er yderligere en blank, hvidmalet træindgangsdør placeret i en bred ramme i midteraksen.

BYGGEMATERIALER

Sokkel udført i tilhugget natursten.

Dobbelte bindingsværks mure, beklædt udvendigt med rødmaledede brædder lagt på klink. Taget tækket med træspån. Indgangsparti og vinduer, samt vindsceder og hjørne-lisener er hvidmalede, hvilket skaber et harmonisk helhedsindtryk af bygningen.

”Oprindeligt var Vor Frelser Kirke bygget i bindingsværk og fedtsten, men den er senere klædt med paneler udvendigt, som er malet røde.[1] Indvendigt er der også panelbeklædning, der er malet hvid.”

jf.: [da.wikipedia.org/wiki/vor_frelser_kirke_\(nuuk\)](http://da.wikipedia.org/wiki/vor_frelser_kirke_(nuuk))

ARKITEKTONISK VÆRDI

Kirken er meget fint eksempel på en enkel kirkearki-

tektur, og træbeklædningen tilføjer et lokalt islæt. Den arkitektoniske værdi knytter sig til den rytmiske facade og særligt til det markerede indgangsparti. Men også de fint markerede hjørnelisener og vinduesrammer m.v. tilfører arkitektonisk værdi.

HISTORISK VÆRDI

Kirken har overordentlig stor historisk værdi for byen. Den fungerer i dag som landets domkirke og dens betydning og værdi er dermed ikke blot historisk.

KULTURMILJØ VÆRDI

Kirken er placeret mod nord på en akse fra Kolonihavnens hovedstrøg, hvorved den har en meget markant tilstedeværelse i det historiske miljø, til trods for at være gemt en smule af vejen.

ORIGINALITET

Ud fra arkivfotos kan vi se at kirken på et tidspunkt har været udsmykket med løgkuppel, murene var pudsede og at taget var tækket med skiffer.

TILSTAND

Kirken ser umiddelbar fin og velholdt ud.

B-138 KAPEL / LIGHUS

Opført 1913

Arkitekt

Bevaringsstatus . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Rasmus Berthelsenip Aqq.

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Meget fint lille kapel, bygget som en øst-vestvendt enfløjet bygning med sadeltag. I den østvendte gavl, mod kirken, er en stor 2-fløjet flammeret beklædte revleporte, som er udført med rundbuet afslutning. I vestfacaden er der et enkelt lille diagonalt monteret kvadratisk sprossevindue i gavltrekanten. Hjørnerne er markeret med/ inddækket af hvide liséner, hvilket giver bygningen en sammenhæng med kirkens arkitektoniske udtryk.

Begge gavltrekanter er udført med udhæng og synlige, prydelige spær-konstruktioner med vindskede, hanebånd og vertikal stiver-konstruktion i midten, og med kors i toppen på østgavlen (gavltrekanten er beslægtet med schweizerstil).

Taget er beklædt med spån.

BYGGEMATERIALER

Bindingsværkskonstruktion beklædt med rødmaledede brædder, vertikalt monteret. Port og vindue er i træ. Porten er beslæet med stabelhængsler der er stærkt rustangrebne og misfarver træværket. Tagets langside har opskalket udhæng med synlige bjælkeender.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Kapellets arkitektoniske værdi knytter sig til den fine enkle proportionering samt det fine samspil med kirken og ikke mindst detaljeringsgraden, der på en og samme gang er både veludført og enkel.

HISTORISK VÆRDI

Kapellet har historisk værdi for det historiske samfund omkring Kolonihavnen.

KULTURMILJØ VÆRDI

Kapellet er placeret i nær tilknytning til kirken, bag den markante bakke, hvorpå statuen af Hans Egede troner og i tilknytning til kirkegården. Det indgår derfor i en naturlig sammenhæng i det kirkelige miljø ved Kolonihavnen.

ORIGINALITET

Fra arkivmateriale fremgår det, at bygningen fremstår som oprindeligt.

TILSTAND

Umiddelbart ser bygningen ud til at være i fin og velholdt stand, dog skæmmes de rustanløbne porthængsler det overordnede indtryk.

B-140 TIDLIGERE PROVSTEBOLIG / SEMINARIUM

Opført 1847

Arkitekt . . . . . Tømrermester Christian Gottfried Lendorf

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 2

Arkitektonisk værdi	5
Historisk værdi	5
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Oprindeligt opført som seminarium, men bygningen har også fungeret som provstebolig, bolig for vicebiskoppen og kontorer. Bygningen er blevet ombygget flere gange, og gennemgik i 1973 en lidt hårdhændet renovering, hvorfor der i dag ikke er mange originale indvendige detaljer og rumdisponeringen er ligeledes ændret.

Bygningen er på registreringstidspunktet (februar 2016) under endnu en renovering.

Bygningen er en-fløjet, øst-vestvendt og i to etager med sadeltag og udnyttet tagetage. Den ligger prominent i umiddelbar tilknytning til kirken og Aqqaluks Plads, og er dermed et orienteringspunkt i den historiske del af Nuuk.

Sydfacaden må betegnes som hovedfacaden og dens symmetriske rytme aflæses her tydeligt. Indgangsdøren er placeret i midteraksen, og arkivfotos afslører, at der tidligere har været et vindfang her, hvilket er blevet fjernet i renoveringen i 1973. Der er to vinduer til stueetagen på hver side af døren, og fem til 1. salen. Alle vinduer er nye termovinduer, inddelt i 6 ruder. Vinduesåbningerne er markerede med hvidmalede indramninger og lysninger.

Den horisontale træbeklædning af brede planker er malet rød, men malingen er afskallet en del steder, og får bygningen til at se noget misligholdt ud. Hjørnerne er beklædt med hvidmalede vindskeder, sugfjæl, hjørneliséner, samt vinduer og døren, hvilket giver facaden en fint og helstøbt udtryk.

I vestgavlen er der to kvadratiske vinduer til tagetagen. De er, ligesom sydfacadens, termovinduer af nyere dato opdelt med fire rufelter mellem sprosserne. Ydervæggens beklædning er som på sydfacaden, men skifter i gavltrekanten, hvor den er smallere brædder monteret på klink. Vindskeden er hvidmalet og udskåret ved foden.

Nordfacaden er inddelt med fire vinduesåbninger på hver etage, og fremstår ikke nær så taktfast som hovedfacaden, hvilket understreges af, at den vestligste vindue i stueetagen er lukket til og der er i stedet installeret en plan, hvid dør, dog en smule vest for hvor den oprindelige åbning må have ligget. Vinduerne er de samme som i frontfacaden, og båd omkring vinduer og lysninger er ligeledes hvidmalede.

I den nordvendte tagflade er en muret skorstenspipe i røde teglsten (blankt murværk), og udført traditionelt med sokkel, skaft og gesims.

Østgavlen er identisk med vestgavlen dog på nær et

enkelt stort vindue til første salen. Dette følger umiddelbart ikke de samme proportioner som bygningens andre vinduer, men er inddelt med sprosser i ni rudepartier. Det er dog også et termovindue af nyere dato. Der er her spor af inddækkede vinduesåbninger.

BYGGEMATERIALER

Fundament er udført som muret kampesten udvendig og i 1973 er der etableret et in-situ støbt fundament bagvedliggende. Fundamentet er malet udvendigt med hvid maling. (Oplysninger fra Masantis tilstandsrapport af 07-10-2014)

De 2 etagers ydervægge/ stokværk er alle beklædt med meget brede håndhøvlede planker.

På sydsiden er samlingerne fuget/ kalfartet med en sort fugemasse.

Taget er beklædt med spån.

I østgavlen er der spor af tidligere vinduesåbninger, hvilke er tydeligt tegn på hvorledes bygningen er blevet tilegnet de forskellige anvendelser igennem tiden. Fra arkiv studier kan vi konstatere, at der tidligere har været et mindre vindfang ved hovedindgangen på sydfacaden.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bispeboligens arkitektoniske værdi knytter sig til dens markante størrelse, særligt højden, og den symmetriske hovedfacade med fine markerede vinduer. Yderligere er

bygningens stokværkskonstruktion af betydelig arkitektonisk interesse og værdi.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig til både stokværkskonstruktionen og de prominente gejstlige funktioner, der her har været huset.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er stor værdi for forståelsen af det umiddelbare miljø omkring kirken, hvor den står overordentligt fint sammen med kapel og kirkebygning. Derfor er den også vigtig i det historiske miljø omkring Kolonihavnen og Aqqaluks Plads.

ORIGINALITET

Netop pga. de flere ombygninger er originaliteten, særligt i interiør, desværre ikke høj. Den oprindelige rumdisponering er ændret betydeligt, hvilket bl.a. kan aflæses under taget, hvor der er spor af ændrede skorstensplaceringer.

Udvendigt har bygningen dog bevaret sine proportioner og udtryk, og vurderes derfor af høj originalitet.

TILSTAND

Bygningen har været ombygget flere gange og med noget blandede resultater, hvorfor den igen i dag undergår en renovering og restaurering. Forhåbentlig vil dette bringe tilstanden op på et bevaringsværdigt niveau.

B-141 ÉNFAMILIEHUS

Opført 1903

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Inspektørbakken 25

Arkitektonisk værdi . . .	2
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	2
Originalitet	2
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfamiliehus i et plan med udnyttet tagetage. Bygningen er en enfløjet bygning, hvorpå der er bygget flere tilbygninger af varierende størrelser.

Bygningen er holdt i samme farveholdning som seminariets bygninger med rød bræddebeklædning, hvidmalede små-sprossede vinduer, og med gul/okkermalede vinduesindramninger, vindskede, sugfjæl m.v. Dog har bygningen ingen umiddelbar tilknytning til seminariet.

På den vestvendte gavl er der en mindre tilbygning med et helvalmet sadeltag i stueetage-niveau. Tilbygningen har et enkelt vestvendt vindue, og den resterende gavl er med to vinduer til stueetagen, et på hver side af tilbygningen, og to til tagetagen.

I den nordvendte facade er der en indgangsdør af nyere dato. Derudover er der i facaden to dobbelte vinduer og et enkelt. I forlængelse af bygningen mod øst, er der en tilbygning med sadeltag, hvilken flugter med hovedbygningens nordfacaden, men den er dog både lavere og smallere i dybden. I dennes nordfacade er der endnu

en indgangsdør af nyere dato, og derudover et enkelt vindue i samme dimensioner som hovedbygningens, dog uden den gule indramning. Der er ikke umiddelbart et hierarki mellem de to indgangsdøre, hvorfor det er svært at aflæse hvilken af dem er bygningens hoveddør.

Sydfacaden er bygningens mest harmoniske, med tre 2-rammede, små-sprossede vinduer til stueetage samt en stor pultkvist med to dobbelte vinduer i taget. På tilbygningen er der et enkelt dobbelt vindue.

Vindskederne er med en enkelt udskæring forneden, hvilket dog ser en smule klodset og 'påklisset' ud. Der er zinkinddækning i overgangen mellem tagpap og træværket i gavlen.

BYGGEMATERIALER

Bindingsværk beklædt med rødmalede brædder monteret med listedækning på støbt, gråmalet sokkel.

Vinduerne er hvide trævinduer af nyere dato, med gulmalede træindramninger.

Taget er beklædt med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er et fint eksempel på et enfamiliehus og dets arkitektoniske værdi er knyttet til de traditionelle proportioner og udformning, samt dets detaljeringsgrad, der knytter sig til seminariets bygninger.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig bl.a. til at det er politikerens Augusto Lynges barndomshjem.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er placeret på Inspektørbakken og indgår i områdets noget sammensatte karakter.

ORIGINALITET

Udefra fremstår bygningen umiddelbart i sit oprindelige udtryk, men med de beskrevne tilbygninger.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i god og velholdt stand.

B-142 TIDLIGERE SYGEHUS

Opført 1903

Arkitekt . . . . . tømrermester Peter Anton Cortsen, ombygget 1930 v J. Lehmann Weber

Bevaringsstatus . . . . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Gertrud Raskvej 2

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Opført til sygehus men allerede i 1930 ombygget til lærerbolig, og har sidenhen fungeret som tjenestebolig. På registreringstidspunktet stod bygningen tom.

Bygningen er en enkeltfløjet bygning i en etage, med sadeltag og udnyttet tagetage. I taget er der en tagkvist med et stort vinduesparti mod sydøst og mod nordvest er der to små trekantskviste i taget, samt en tilbygning, der fungerer som vindfang.

Sydøst facaden er næste symmetrisk med fire sprossevinduer, hvor de to midterste er placeret under tagkvisten. Vinduerne er hvidmalede trævinduer, der torammede og hvor hver ramme er med 8 små ruder. Vinduesindramningerne er markerede med orange bånd, ligesom vindskeder og andet træværk.

Sydvestgavlen er symmetrisk med tre store vinduer til stueetagen, identisk med de på østfacaden, og to mindre til tagetagen. De mindre er også torammede, men her blot med 6 ruder i hver, i modsætning til de 8.

Taget er opskalket, hvilket er lidt atypisk for de fleste ældre huse og en interessant detalje.

Nordøst gavlen er identisk med sydvestgavlen, dog med undtagelse af, at der mod vest er placeret en hvidmalet flammeret dør i stedet for et vindue. Der er også en orange malet markeret bånd om den, og en trætrappe fra den indhegnede haves niveau.

Nordvest facaden domineres af tilbygningen, der er placeret i midten og med et stort vindue på hver side i hovedbygningen. I selve tilbygningen er der mod nordvest to mindre kryds-opsprossede, torammede vinduer, der er holdt i samme proportioner som de resterende, men her blot ned 4 ruder. I tilbygningens nordøstlige facade er der kun et mindre rundt vindue, der er opdelt med en kryds-sprosse. Det samme gør sig gældende i sydvest facaden og det er her bygningen egentlige hoveddør er placeret under vinduet. Døren er, ligesom på den anden side, en hvidmalet flammeret dør.

BYGGEMATERIALER

Soklen er af natursten og hvidmalet. Bindingsværk beklædt med listedækkede rødmaledede brædder.

Alle vinduer er hvidmalede sprossevinduer i træ, og med orange bånd omkring.

Taget er beklædt med træspån, og i den nordlige ende på vest siden, er der en blankt muret skorsten i røde teglsten og med zinkinddækning.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig til den harmoniske ydre, der både fremstår meget symmetrisk og velproportionerede – ikke mindst med de koordinerede vinduesstørrelser. Yderligere er bygningen ualmindeligt

fint detaljeret med fine, men enkle udskårne detaljer på træværk.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig til dens oprindelige funktion som koloniens 2. sygehus, og senere som lærerbolig.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen ligger på sin vis tilbagetrukket og højt placeret fra det egentlige historiske miljø omkring kolonihavn og Aqqaluks Plads. Da dens farveholdning er samstemt med seminarieret og andre omkringliggende bygninger, indgår den i skabelsen af et fint og helstøbt miljø.

ORIGINALITET

Bygningen bærer ikke præg af omfattende ombygninger, men af arkivmateriale fra kort efter indvielsen fremgår det, at bygningen er opført i tre fag og dermed senere udvidet. Vinduesproportioner er de samme som i dag.

TILSTAND

Det anbefales at der foretages en grundig undersøgelse af bygningens tilstand. Den ser ud til at være tæt på tag og fag, men beklædningen er flere steder lappet med x-finere plader og der synes at være enkelte frostsprængninger eller sætninger i soklen / fundament.

B-144 SEMINARIETS HOVEDBYGNING

Opført 1906

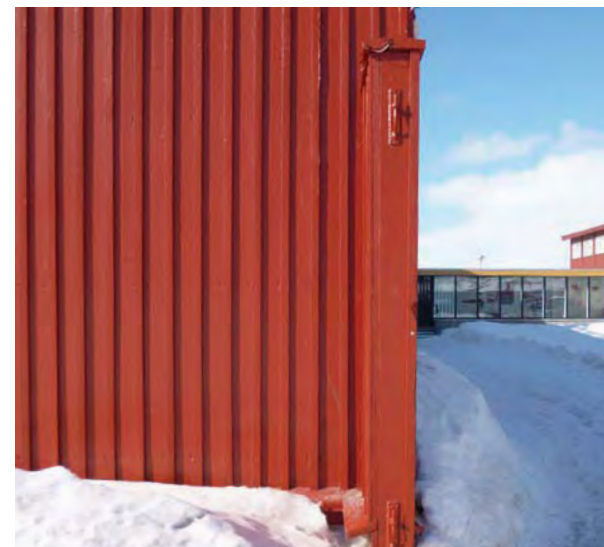
Arkitekt . . . . . Carl Christian Hansen

Bevaringsstatus . . . . . Fredet 30/09/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Farip Aqq. 1

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Opført som seminarium og anvendes stadig som sådan. Der er egentlig tale om en en-fløjet bygning, der do er opført som en tre-fløjet, hvor ende-fløjene, der lægger dig vinkelret på hovedbygningen dog ikke er længere end bredden på hovedbygningen. Bygningen er opført i en etage med sadeltag og udnyttet tagrum. Hovedfacaden er mod syd, og selvom nordfacaden stort set er identisk, bærer den dog præg af at være bagside, særligt i forbindelse med den tilbyggede forbindelsesgang i den vestlige del.

Facaden er symmetrisk med syv vinduer til stueetagen i midterpartiet og tre i hver gavlen. I taget er der tre tagkviste og fire velux vinduer til tagetagen og i hver gavl er der to dobbelte vinduer samt to mindre helt oppe i gavltrekanten. Tagkvistene er noget atypisk beklædt med tagspån på flunkerne såvel som på taget.

Stueetagens vinduer er udført som dannebrogsvinduer, delt med lod- og tværpost men monteres med småsprossede rammer. Underrammerne er med 6 ruder og overrammerne med 4 ruder.

Vinduerne er isoleret med forsatsruder, der er opsproset som de udvendige rammer, hvilket giver et noget forstyrrende udsyn. Som en del af bygningens overordentligt fine detaljeringsgrad, er hvert vindue markeret med en gulmalet indfatning. I endefløjenes gavle er vinduerne yderligt markerede af et profileret træbryn og vinduerne til tagetagen er placeret med en meget ornamenteret træindfatning. Disse vinduer til tagetagen er små-opsprossede 2-rammede vinduer men kun delt af

en lodposte. Hver vinduesåbning er her inddelt i 8 ruderfelter, og dimensioner og proportioner er som de øvrige vinduer.

Både øst og vest facaderne fremstår uden hverken vindues- eller døråbninger.

Nordfacaden er som beskrevet identisk med sydfacaden, dog med enkelte undtagelser, så som at der i taget er 2 tagkviste med 2 nyere tagvinduer imellem og ikke mindst den tilbyggede forbindelsesgang.

Bygningen er meget atypisk i det at der ikke er en indgangsdør. Dvs. at man skal igennem tilbygningen for at komme ind i det gamle seminarie.

Seminariets arkitektoniske stil er et eksempel på den noget nationalromantiske og historicistiske stilart, der var udbredt i sidste halvdel af det 19. århundrede. Detaljeringen er meget inspireret af nordisk vikingestil, som norske stavkirker, hvilket særligt kommer til udtryk i tagkammens ornament, gesimsudskæringer, og ikke mindst den galende vejrhane på taget.

Bygningen fremstår i dag med en række ændringer ift. det tegningsmateriale, der er overleveret. Det er uvist om disse ændringer er foretaget under opførelsen, eller er af senere dato.

BYGGEMATERIALER

Bindingsværkskonstruktion beklædt ude og inde med brædder på støbt hvidmalet sokkel/ fundament. Træbeklædningen er listedækket og rødmalet, og med udskårne detaljer på de gulmalede vindskeder, gesims og vinduesindfatninger. Trævinduerne er hvidmalede ligesom enkelte påmalede ornamentter på gesims. Taget er

tækket med spån, og tagkammen er udformet i rødmalet træ.

Farveholdningen, og til dels detaljerigdommen har skabt præcedens for seminariets øvrige bygninger.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er blevet et vartegn for Nuuk, men dens arkitektoniske værdi knytter sig primært til dens detaljeringsgrad og meget velproportionerede ydre. Bygningen er et rendyrket eksempel på en tidstypisk arkitekturretning, og er dermed et fint og velholdt eksempel på en lokal version af en international strømning.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen har tidligere været brugt i Nuup Kommuneas byvåben. Den historiske værdi knytter sig til dens betydning for landets uddannelsesmuligheder og derfor af høj historisk værdi.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er hovedbygningen i kulturmiljøet omkring seminariet, og danner samtidig en visuel afgrænsning omkring Aqqaluks Plads.

ORIGINALITET

Bygningen er meget tro overfor sit originale udtryk og detaljer er velbevarede. Dog er der en række ændringer fra hvordan bygningen fremstår i dag, til hvordan den er tegnet på originaltegningen.

TILSTAND

Den ser ud til at være i meget fin og velholdt stand.

B-145 ÉNFAMILIEHUS, TYPE 491

Opført 1949-50

Arkitekt . . . . . Jørgen Maglebye

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A3-2

Noorlernut 26

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Type 491. 167,5 m² plus kælder.

Der er tale om en to-fløjet bygning i én etage, med sadeltag og udnyttet tagetage og kælder.

Hovedfløjen er næsten kvadratisk i plan, hvor den sekundære er slank nord-sydvendt på nordsiden af bygningen.

Mod nord er indgangsdøren til hovedfløjen placeret i et tilføjlet vindfang, der yderligere har to nordvendte vinduer. Der er yderligere indgangsdør til den sekundære fløj, hvilken er bygget som bryggers. I taget er der en tagkvist med sadeltag og en stor skorsten i gule teglsten. I gavlen mod vest er der i stueetagen et 2-rammet vindue i hovedfløjen og et enkelt i den sekundære fløj, samt tre til tagetagen, der alle er en smule mindre. Alle vinduesrammerne er delt med en enkelt tværsprosse. Helt oppe i kippen er der et enkelt lille vindue, og i udbygningen mod syd et enkelt rammet vindue. I soklen er der 2 stk. 2-rammede vinduer til kælderen.

Sydfacaden domineres af en karnap, der med sit sadeltag understreger bygningens gavl-udtryk (tagkvist, porticus og de to bygningsfløje). Der er på et tidspunkt installeret en havedør i karnappes vestlige facade, samt en trappe til et indhegnet terrasse, hvor hegnet er i samme en-på-to som bygningens beklædning. Ud over karnappen er der til stueetagen to vinduer i samme proportioner som i vestgavlen.

Østgavlen er identisk med gavlen mod vest, dog er der

både et ekstra lille vindue og et i samme proportioner som det andet til stueetagen i hovedfløjen. Yderligere er der til kælderen lysindtag i glasbyggesten.

BYGGEMATERIALER

Støbt, sortmalet sokkel. Trækonstruktion beklædt med træbrædder lagt en-på-to og malet grønne. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er trævinduer med termoruder i hvidmalede trærammer. De to indgangsdøre i nordfacaden er begge trædøre i planker og malet hvide.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi ligger i at det er en type, der er gentaget i miljøet. Det er et fint proportioneret træhus, uden arkitektoniske detaljer, men dog med elementer som en sydvendt karnap.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til typehus-typologien og dennes betydning for byens fysiske miljø. Typen blev udgivet i 49, hvilket kan læses af nummeringen (491, hvor de to første cifre var årets endetal), og er altså fra året før GTO. Det blev udviklet Grønlands Styrelsens arkitektkontor, og menes at være det største typehus fra den periode.

KULTURMILJØ VÆRDI

Som beskrevet indgår bygningen i en række af samme typehus, hvilket giver et fint sammenhængende gadebillede. Området er kendetegnet som et sammensat

miljø med både meget små typehuse (f.eks. type 16) og de noget større. Gadeforløbet danner et fint billede mod det meget historiske B-7 Ny Herrnhut.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i overensstemmelse med de oprindelige tegninger, dog med enkelte mindre ændringer, inklusiv havedør, der dog ikke skæmmer det overordnede indtryk.

TILSTAND

Bygningen fremstår i fin og velholdt stand.

B-146 LÆRER-/ REKTORBOLIG

Opført 1930 (1922-23)
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller
Bevaringsstatus . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Inspektørbakken 35

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Enfløjet bygning i en etage med sadeltag og udnyttet tagetage, samt høj sokkel, udnyttet til kælder. Sydvestfacaden er med en høj, markant frontkvist med sadeltag hvori et torammet sprossevindue med 6 ruder i hver er placeret. I stueetagen er der i alt 3 hvide vinduer, af nyere dato, hvor det midterste under frontkvisten er et dobbelt torammet vindue med 8 ruder i hver ramme. På hver side af det, er der et enkelt torammet sprossevindue, også med 8 ruder i hver ramme.

Den udvendige beklædningen er rødmaledede træbrædder med listedækning, og vinduesåbningerne er markeret med en bred udskåret indramning, der er malet en beige-gul farve. Udhæng med sternbrædder/ sugfjæl samt og vindskede på frontkvist er malet i samme nuance.

I vestgavlen er der 2 stk. to-rammede sprossevinduer til stueetagen, med hver 8 ruder i hver ramme. Til tagetagen er der et trerammert vindue, hvor hver ramme er med 6 ruder. Alle vinduesåbninger er ligesom på syd-facaden markeret med en træramme. Etageskellet er markeret i gavlens træbeklædning med et meget diskret dybdeskifte. Vindskejerne er udskåret med tunger og i gavltrekanten er der en udskåren vingornamentik.

I nordfacaden er der en mindre tilbygning, der fungerer som vindfang. Der er yderligere en bagdør og tre torammede vinduer, med 6 ruder i hver ramme. I taget er der små 2 trekantede tagkviste i forskellige størrelser. I tilbygninger er der to meget små kvadratiske vinduer, og her ser man tydeligt, at vinduerne ikke er originale, men af nyere dato, da proportionerne mellem krydssprosse og rude er overordentlig skæv.

Østgavlen er med to vinduer til tagetagen og to til stueetagen. De to til tagetagen er kvadratiske og krydsinddelte. Derudover er østgavlen identisk med vestgavlen.

BYGGEMATERIALER

Soklen er støbt og hvidmalet. Bindingsværk beklædt med listedækkede rødmaledede brædder. Alle vinduer er hvide af nyere dato med termoruder, og proportionerne er ændret så selve ruden fremstår meget lille og rammer inkl. sprosser meget brede. Taget er beklædt med træspån.

Alle de nyere vinduer er meget uelegant udført, bl.a. på grund af de overdimensionerede krydssprosser. Såfremt der er termoruder monteret i sprosser har vinduerne en meget ringe isoleringsværdi. De nye vinduer misklæder den ellers smukke vel-proportionerede bygning.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens fine overordnede dimensioner og proportioner, samt den detaljeringsgraden der grænser til ornamentik.

HISTORISK VÆRDI

Den historiske værdi knytter sig bygningens betydning for udviklingen af seminariet som en betydelig institution for lokalmiljøet.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er betydelig både i forhold til kulturmiljøer omkring Inspektørbakken, hvilket karakteriseres af en-familiehuse. Men den er også væsentlig set i forhold til kulturmiljøet omkring seminariets bygninger og den udvikling disse har haft på byudviklingen.

ORIGINALITET

Bygningen er tydeligvis istandsat inden for de seneste år, hvilken synes en smule hårdhændet og uden respekt og forståelse for bygningens arkitektoniske kvaliteter. Bygningen fremstår meget oprettet, og uden meget af den patina, der ofte kendetegner ældre bygninger.

TILSTAND

Bygningen er relativt ny-istandsat og formodes derfor at være i god stand.

B-148 ØKONOMIEN

Opført 1928
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

C.E. Jansensvej 11

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

En enkeltfløjet 8-vinduesfags bygning i en etage med udnyttet tagetage og lille vindfangstilbygning i gavlen mod sydøst, en vindfangstilbygning udformet som en udfyldt porticus mod nordøst, samt en mindre tilbygning, nærmest en karnap mod nordvest.

Mod sydvest er der en stor frontispice centreret i facadens midterakse. Der er 8 dannebrogsvinduer i stueetagen, hvor underrammerne er delt med en tværsprosse. 4 af dannebrogsvinduerne er placeret i frontispicen. I frontispicens gavltrekant er der 2 stk 2-rammede, opsprossede vinduer. Ligeledes er der 3 stk. små ruderformede vinduer i gavltrekanten, to ved siden af de 2-rammede vinduer og et i toppen.

Sydøst gavlen er med tre smalle, enkelt vinduer i vindfangstilbygningen, samt to dobbelte vinduer til tagetagen. Midt på nordøst facaden er hovedindgangsdøren placeret i vindfangs-porticus. På hver side er der fire dobbelte vinduer til stueetagen og to små trekantede kviste i taget. I hver af porticus'ens fløje er der et smalt enkelt opsprosset vindue.

I nordvest gavlen er der endnu en lille tilbygning med to

store vinduer til stueetagen og to mindre til tagetagen.

Bygningen er detaljeret med enkle trædetaljer, som en kraftig profileret kordongesims, der markerer overgang mellem stueetagen og gavltrekanten på frontispicen. Dertil kommer hjørne-liséner, vindskeer vindues- og dørrammer. Mest særegent er dog det halvvalmede tag.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædt bindingsværk i samme farveholdning som seminariet. Beklædningen er rødmalet brædder monteret med lister på ydervægge og taget er tækket med tagpap i vertikale baner. Vinduerne er hvide og af nyere dato, monteret i gulmalede vinduesbånd og karme. Vindskeer er ligeledes malet gule i samme nuance som vinduesmarkeringer.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens primære arkitektoniske værdi knytter sig til arkitekten bag, nemlig Helge Bojsen Møller og byens »samling« af bygninger af ham.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er opført som husholdningsbygning til seminariet og var indrettet med spisesal til 50 elever i stueetagen, samt et køkken og vaskerum. Tagetagen var

indrettet til bolig for økonomaen, samt med flere pigekamre.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår som en del af seminariemiljøet. De umiddelbare omgivelser har med årene ændret sig meget og den kan derfor synes en smule indeklemt blandt områdets nyere undervisningsbygninger.

ORIGINALITET

Bygningen ser ud til at have bibeholdt sit oprindelige udtryk.

TILSTAND

Den ser ud til at være i fin og velholdt stand.

B-149 TIDLIGERE REDAKTØRBOLIG

Opført 1945

Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller – *formodentlig*

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Gertrud Rasksvej 14

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	2
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	2
Originalitet	3
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfamiliehus i 1 etage med udnyttet tagetage med frontkvist i sydsiden. Der er en del tilbygninger, hvor det er svært at afgøre, hvilke(n) er originale eller senere tilføjelser.

BYGGEMATERIALER

Betonsokkel, der er malet i samme grønne nuance som vinduer og døre. Soklen er ganske høj mod gade (nord-vest), og der fører en trappe op til indgangsdøren.

Ydervægge er beklædt med træbrædder, der er malet hvide.

Taget er på hovedbygningen et lille afvalmet, der formodes tækket med tagpap. Frontkvisten er ligeledes med et helvalmet tag, hvor tilbygning mod gaden, hvori indgangsdøren sidder, har en næsten kvadratisk grundform og dermed et tilnærmelsesvist pyramidetag.

Bevaringsværdien bæres udelukkende af, formodningen om at bygningen er tegnet af Helge Bojsen-Møller og derfor indgår i en samling af hans værker.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Selve hovedbygningen er vel proportioneret, men tilbygningen mod vest (gade) skæmmer noget, hvorimod

tilbygningen mod nord ikke påvirker bygningens aflæselighed.

De fine markerede vindues og døråbninger samt det valmede tag, der er atypisk for området og for Nuuk.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen menes at være af Helge Bojsen-Møller og er opført som redaktør bolig.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen placerer sig fint og indpasset i miljøet i overgangen mellem Aqqaluks Plads og Myggedalen, der domineres af mindre enfamiliehuse.

ORIGINALITET

Der findes ikke umiddelbart arkivfotografier af bygningen, og det er derfor svært at bestemme om den fremstår som original. Umiddelbart kan det se ud til, at de to tilbygninger er af nyere dato.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i rimelig velholdt stand. Ved evt. kommende istandsættelse/ restaurering bør det tilstræbes at retablere oprindelig arkitektur, så som traditionelle opsprossede vinduer m.v.

B-151 BØRNESKOLE / ESKIMOSLOTTET

Opført . . . . . Oprindeligt 1919 men flyttet til nuværende lokation i 1932
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

C. E. Jansensvej 1

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kultur miljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen fremkommer umiddelbart retningsløs. Hovedvolumen er i plan et kvadrat, hvorpå der er tilbygget et vindfang på den sydøst vendte gavl, samt en tilbygning mod nord. Begge er ligesom hovedvolumen med spåntækket sadeltag. Tagetagen er udnyttet.

Bygningens hovedfacade vender mod sydvest og fremstår harmonisk og taktfast med fire store 3-rammede T-formede vinduer, hvor de to underrammer er med krydssprosser for 8 ruder. Den liggende smalle overramme er med en stående sprosse /2 ruder. Dertil er der i facaden og to store tagkviste, med hver to dobbelt vinduer.

I den mindre vindfangstilbygning mod øst, er der kun et enkelt lille kvadratisk sprossevindue, opdelt i 4 ruder. Gavlen mod vest er symmetrisk med to dobbelte vinduer i stueetagen, to til tagetagen samt et enkelt på diagonalt kvadrat øverst i gavltrekanen. Gavlen fremstår i dag noget skæmmet af to aluminiumslister, der løber vertikalt på venstre side af de øverste vinduer og helt ned til soklen. Det er uvist hvilket formål de tjener. Bræddebeklædningen er i stueetagen listeinddækket, hvor det skifter i etageadskillelsen og i tagetagen derfor er uden inddækning. Vindskeden er fint udskåret og danner en harmonisk afslutning af bygningen.

Facaden mod nordøst domineres af tilbygningen. Denne

er med to store T-formede vinduer mod nordvest, mægen til de på hovedfacaden. I dens nordvest gavl er der i alt 5 små vinduer til stueetagen og et stort 2-rammet sprossevindue til tagetagen. Sidstnævnte er hvert opdelt i 6 ruder, og stemmer overens med dimensionerne på bygningens resterende vinduer. De fem små vinduer er derimod meget anderledes proportioneret, men da de er placeret i en lige rytmisk række fremstår de som en original del af bygningen.

I hovedbygningens nordøst facade, øst for tilbygningen er der et enkelt, mindre vindue til stueetagen samt to velux vinduer i taget.

Den sydøst vendte gavl domineres af vindfangstilbygningen, hvor hovedindgangsdøren er placeret i midteraksen, og med et mindre vindue på hver side. I gavltrekanen er der placeret et trekantet vindue. I hovedbygningens gavl er der et mindre vindue til stueetagen, hvilket er placeret nord for vindfangstilbygningen, samt et diagonalt kvadrat øverst i gavltrekanen. Alle vinduer er markeret med et gulmalet indramning inkl. sålbænk.

BYGGEMATERIALER

Bindingsværk beklædt med brædder, og malet i samme farveholdning som seminariets bygninger (B144). Taget er delvist nytækket med træspån, og fremstår med en tydelig linje mellem nyt og gammelt.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens overordnede fine proportioner, dens stramme men rige detaljeringer, samt den materiale-mæssige sammenhæng med miljøet omkring seminariet.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen indgår i samlingen af Helge Bojsen-Møller. Bygningen blev oprindeligt opført et andet sted, men da der var for sumpet, blev den flyttet til den nuværende placering og samtidig udvidet.

Bygningen blev opført som børneskole. Da man i slutningen af 1958 genindførte seminarieuddannelsen i Grønland, boede de studerende her, og det var tilsyneladende så koldt, at øgenavnet »Eskimoslottet« opstod.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i miljøet omkring seminariet og bidrager til opretholdelsen af en helt særlig detaljerighed og funktionalitet her.

ORIGINALITET

De nye vinduer misklæder denne arkitektoniske smukke bygning.

TILSTAND

Bygningen ser i det ydre yderst velholdt ud.

B-156

Opført 1938

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt – iflg. Lokalplan 1.28/det gule bynotat

Inspektørbakken 52

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	0
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø	1
Originalitet	3
Samlet værdi	1

BESKRIVELSE

Bygningen er i det Gule Bynotat angivet som bevaringsværdigt, men der foreligger ingen beskrivelse eller begrundelse herfor, og den fremgår heller ikke af Grønlands Nationalmuseum & Arkivs liste.

Der er tale om en enfløjet bygning i en etage med sadeltag og udnyttet tagetage. Bygningen er opført i pakhustil med 3 tagkviste, også med sadeltag i hovedfacaden mod vest. Det er en meget rytmisk og symmetrisk facade, inddelt i 8 fag, hvor der i et enkelt er monteret en sproset terrassedør, og i de resterende 7 2-rammede vinduer.

I sydgavlen er der et enkelt 2-rammet vindue til stueetagen og to til tagetagen.

På østfacaden aflæses bygningen tydeligt som et dobbelthus. Her er to mindre tilbygninger, der benyttes som vindfang. De er begge opført med sadeltag, og det ene

med en dør mod øst hvor i den anden er døren placeret mod nord. Derudover er der 3 mindre kvadratiske vinduer, der øjensynlig er af nyere dato, samt endnu en pladedør.

I taget er der 3 velux vinduer og en høj zink udluftningskanal.

I gavlen mod nord er der kun to vinduer til tagetagen.

BYGGEMATERIALER

Bræddebeklædt på bindingsværkskonstruktion monteret som to-på-en og rødmalet. Støbt sokkel.

Taget er beklædt med tagpap. Vinduer er nyere dato.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Umiddelbart knytter der sig ingen betydelig arkitektonisk værdi til bygningen.

HISTORISK VÆRDI

Der er ingen nævneværdig historisk værdi.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en del af miljøet omkring Inspektørbakken og de selvbyggerhuse der dominerer dette område. Men da kulturmiljøet er af så sammensat en karakter, er det svært at bedømme hvorvidt enkelte bygninger har betydning for det overordnede forståelse af området.

ORIGINALITET

Fra arkivfotos fremgår det, at tagkvistene er senere tilføjelser, og ikke en del af den oprindelige bygning. Den bærer ligeledes præg af enkelte til- og ombygninger, men dens grundform er stadig let aflæselig.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i nogenlunde velholdt stand, men den noget sribede facademaling skæmmer helhedsindtrykket. Dette er dog ikke uopretteligt men blot af kosmetisk karakter.

B-184 ÉNFAMILIEHUS, TYPE 491

Opført 1949-50

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor / Jørgen Maglebye

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A3-2

Noorlernut 21

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	3
Tilstand	3
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Type 491. 167,5 m2 plus kælder.

Der er tale om en to-fløjet bygning i én etage, med sadeltag og udnyttet tagetage og kælder.

Hovedfløjen er næsten kvadratisk i plan, hvor den sekundære er slank nord-sydvendt på nordsiden af bygningen. Mod nord er der indgangsdør til både hovedfløjen og til den sekundære fløj, hvilken er bygget som bryggers. I taget er der en tagkvist med sadeltag og et stort udhæng som på hoved- og sidebygningen, samt på karnappen. og Yderligere er der en høj skorstenspipe i gule teglsten.

I gavlen mod vest, vejen, er der i stueetagen 2 store vinduer i hovedfløjen og et enkelt i den sekundære fløj, samt tre til tagetagen, der alle er en smule mindre. Alle vinduerne er 2-rammede og krydsinddelt med tværsprosse og 4 lige store ruder. Helt oppe i kippen er der et enkelt lille vindue, og i udbygningen mod syd et enkelt rammet vindue.

Sydfacaden domineres af en karnap, der med sit sadeltag understreger bygningens gavl-udtryk (tagkvist, porticus og de to bygningsfløje). Ud over karnappen er der til stue-

etagen to vinduer i samme proportioner som i vestgavlen.

Østgavlen er identisk med gavlen mod vest, dog er der et ekstra lille vindue til stueetagen i hovedfløjen samt flere vinduer i soklen til kælderen.

Mod syd er der en stor have, der er indhegnet af et sortmalet stakit.

BYGGEMATERIALER

Støbt, sortmalet sokkel. Bindingsværkskonstruktion beklædt med træbrædder lagt en-på-to og malet gule. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er trævinduer med termoruder i hvidmalede trærammer. De to indgangsdøre i nordfacaden er begge trædøre i planker og malet hvide.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi ligger i at det er en type, der er gentaget i miljøet. Det er et fint, enkelt proportioneret træhus, uden arkitektoniske detaljer, men dog med elementer som en sydvendt karnap.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig primært til typehus-typologien og dennes betydning for byens fysiske

miljø. Typen blev udgivet i 49, hvilket kan læses af nummeringen (491, hvor de to første cifre var årets endetal), og er altså fra året før GTO. Det blev udviklet Grønlands Styrelsens arkitektkontor, og menes at være det største typehus fra den periode.

KULTURMILJØ VÆRDI

Som beskrevet indgår bygningen i en række af samme typehus, hvilket giver et fint sammenhængende gadebillede. Området er kendetegnet som et sammensat miljø med både meget små typehuse (f.eks. type 16) og de noget større. Gadeforløbet danner et fint billede mod det meget historiske B-7 Ny Herrnhut.

ORIGINALITET

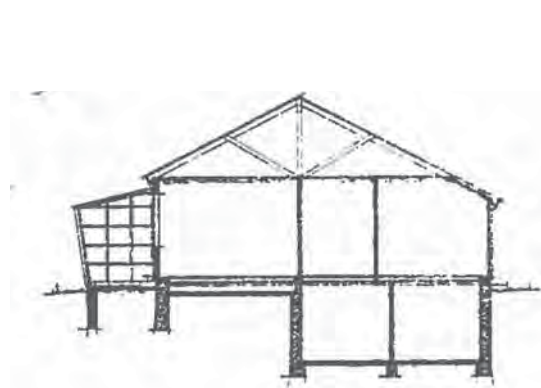
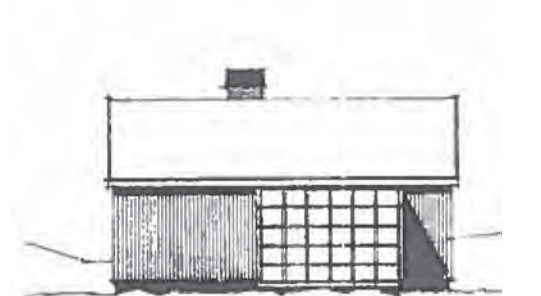
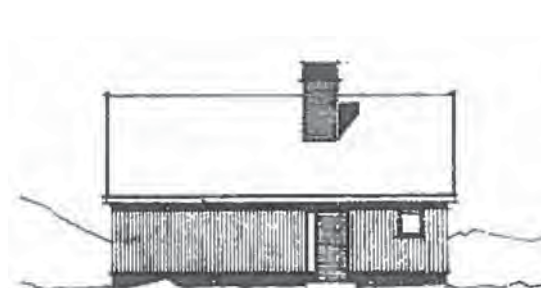
Bygningen fremstår i overensstemmelse med de oprindelige tegninger, dog med enkelte mindre ændringer, inklusiv havedør, der dog ikke skæmmer det overordnede indtryk.

TILSTAND

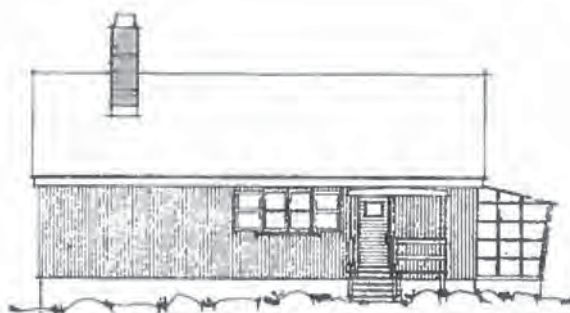
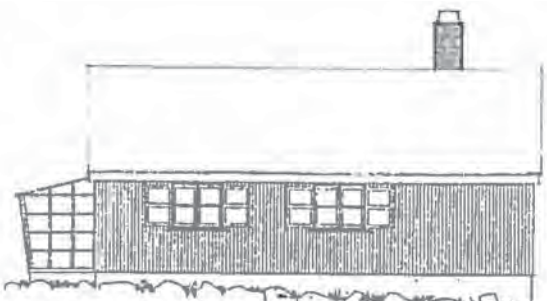
Bygningen fremstår i fin og velholdt stand.

TYPEHUSE
GRØNLANDSSTYRELSENS ARKITEKTKONTOR

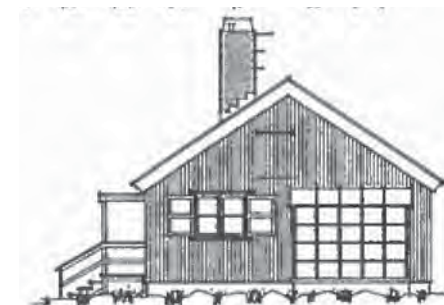
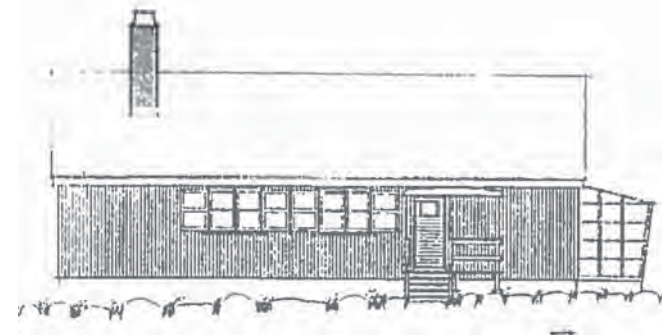
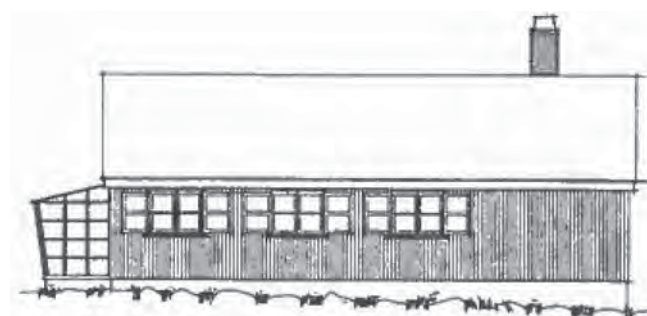
TYPE THERMO

TYPE 513

TYPE 514

B-203 TYPEHUS, TYPE 514

Opført 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 21

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der en mindre udbygning, der dog ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der en udestue på den sydvestlige facade. Denne er oprindelig helt glasbeklædt, men er med tiden blevet delvist træ-beklædt, hvilket er noget skæmmende for det ellers ret elegante udtryk.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store med et lille imellem dem til både kælder- og stueetage. I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er

der to kvadratiske vinduer.

Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træ-beklædt luge til tagrummet.

Sydøst facaden domineres af udestuen (det tidligere væksthuse) hvis tagkonstruktion er meget massiv, zinkbeklædt vindskede. Ud over denne er der to store kvadratiske vinduer til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædning listeinddækkede brædder, der er bemalet i en petroleumsblå nuance. Taget er beklædt med tagpap-hvidmalede brede vindskeder

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og rytmen af gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede form-

givning, der kendetegner Grønlandsstyrelsen arkitektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om periodens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Der er foretaget flere ændringer af bygningen, og særligt ombygningen af væksthuse til en udestue forringer helhedsindtrykket af bygningen. Denne ombygning er klodset, ikke mindst virker tagkonstruktionen meget uelegant og dominerende.

TILSTAND

Tilstanden er noget nedslidt. Det er ikke muligt at sige om det blot er af kosmetisk karakter, eller om bygningen har brug for mere omfattende vedligehold.

B-204 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 17

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der en mindre udbygning udført som udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der et væksthuis på den sydlige facade. Dette ser ud til nu at fungere som udestue, og konstruktion og glas er udskiftet med noget, der syner mere energi-optimeret end det oprindelige.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og med et lille imellem dem til både kælder- og stueetage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der to kvadratiske vinduer.

Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træbeklædt luge til tagrummet.

Sydfacaden domineres af udestuen hvis tagkonstruktion er meget massiv. Ud over denne er der tre store kvadratiske vinduer til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværkskonstruktion. Bygningens beklædning er på et tidspunkt udskiftet til nu at være x-finer plader med monterede dekorative lister, og rødmalet.

Vinduerne er to-rammede, af nyere dato og er i princip udført som vist på originaltegningerne. De oprindelige vinduer har været udført med enkelt lag glas i kitfals, hvilket er en mere elegant og teknisk bedre løsning. Hoveddøren er en moderne planke dør med en smal, aflang rude.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de

næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens arkitektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Der er foretaget flere ændringer af bygningen, og udskiftningen af beklædning forringer bygningens originalitet. Samtidig er vinduernes sprosser temmelige klodsede og særligt ventilations-»ruden« i gavlen mod Quassunnguaq virker skæmmende for helhedsindtrykket.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt.

B-205 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 13

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enkelt-fløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen.

Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der et mindre udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der en udestue på den sydvestlige facade.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der to kvadratiske vinduer.

Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træbeklædt luge til tagrummet.

Sydøst facaden domineres af udestuen, der på et tidspunkt er ændret fra væksthuse til udestue, og i denne proces er den ændret fra at være en ren glaskonstruktion til hovedsageligt at være træbeklædt konstruktion med vinduespartier. Ud over udestuen er der på sydøst facaden to store kvadratiske vinduer til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med brædebeklædt bindingsværkskonstruktion, der er listeinddækket og malet i en brun nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten samt en mindre ventilationskanal. Vinduerne er hvide, to-rammede, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsen arki-

tektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår ret tro mod originalen, men der er foretaget flere ændringer, hvor særligt etableringen af udestuen ændrer det oprindelige udtryk.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt. Facadebeklædning trænger dog meget til at blive malet.

B-206 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 9

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	-
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	-
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der et mindre udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Den oprindelige udestue på den sydvestlige facade er nedrevet, men da bygningen er under renovation, formodes det, at den genopføres.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage. Vinduerne til kælderetagen fremstår dog som blændet, mens de til stueetagen er nye krydssprossede vinduer.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratiske, krydssprossede vindue.

Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vin-

duer til stueetagen, samt en træ-beklædt luge til tagrummet.

I sydøstfacaden er 'hullet' fra bygning til udestue midlertidigt blændet med plader, og derudover er der de to store kvadratiske vinduer til stueetagen. Disse er også nye og med krydssprosser.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværk. Beklæd-

ningen er i gang med at blive udskiftet, og det formodes at den bliver malet gul, da det er den oprindelige farve på bygningen.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten. Vinduerne er helt nye og er hvide, to-rammede og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens bygningstyper i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens arkitektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Da bygningen er under renovation på registreringstidspunktet, er det ikke muligt at vurdere hvor original den kommer til at fremstå. Dog vil de fleste af den oprindelige klimaskærm være udskiftet.

TILSTAND

Da bygningen er under renovation på registreringstidspunktet, er det ikke muligt at vurdere tilstanden.

B-207 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 7

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	-
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enkelt-fløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der et mindre udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der et væksthuse på den sydlige facade. Dette ser ud til nu at fungere som udestue, og konstruktion og glas er udskiftet med noget, der syner mere energi-optimeret end det oprindelige.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratisk vindue med hvide skodder. Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træ-beklædt luge til tagrummet.

Sydøstfacaden domineres af væksthuset, der på registreringstidspunkt er ved at blive istandsat. Ud over væksthuset er der på sydøst facaden to store kvadratiske vinduer til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværk. Beklædningen er udskiftet, så den i dag er x-finér plader monteret med dekorative lister, i stedet for de originale brædder med listeinddækning. Beklædningen er malet i en blå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der et rundt skorstensrør. Vinduerne er hvide, to delte, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør med et mindre vindue i ruderformat.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de

rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens arkitektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, og særligt at skodderne på den nordøstlige facade er bibeholdt, bidrager positivt til indtrykket af originaliteten, hvor den udskiftede facadebeklædning trækker betydeligt fra.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt. Facadebeklædning trænger dog til at blive malet.

B-208 TYPEHUS TYPE 513

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 5

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 513, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enkelt-fløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen.

Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. På nordvest gavlen er det oprindelige væksthuis, der dog i dag fremstår med plader for ruderne.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 5 kvadratiske vinduer; to store på

hver etage og et lille imellem dem på den øverste etage. Oprindeligt har der også været et mindre imellem de to store til kælderen, hvilket dog er udskiftet med en lem med ventilationsaftræk. Vinduerne er på et tidspunkt blevet udskiftet, så de nu er uden sprosseinddeling.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratisk vindue, der ligesom i gavlen på et tidspunkt er udskiftet, så det nu er uden sprosseinddeling.

I gavlen mod nordvest er der ud over væksthuset et enkelt kvadratisk vindue til stueetagen, der i dag er blændet med en plade, samt en træ-beklædt lem til tagrummet.

I sydøst facaden er der to store kvadratiske vinduer til stueetagen, igen er de blevet udskiftet, så ruderne ikke er sprosseinddelt.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværk. Beklædningen er udskiftet, så den i dag er x-finer plader monteret med dekorative lister, i stedet for de originale brædder med listeinddækning. Beklædningen er malet i en rød nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en forholdsvis stor zinkinddækket skorsten. Vinduerne er hvide og af nyere dato. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens arkitektkontors typer

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, men udskiftningen af de oprindelige to-rammede vinduer, forringer det overordnede indtryk betydeligt. Beklædningen er også på et tidspunkt udskiftet fra at være listeinddækkede brædder, til i dag at være plader beklædt med dekorative lister, hvilket også forringer originaliteten.

TILSTAND

Det er ikke muligt at vurdere bygningens tilstand. På besigtigelsestidspunktet står bygningen tom og flere ruder er blændet med plader.

B-209 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . GTO

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 3

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

to delte, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør med en kvadratisk, diagonal rude.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsen arkitektkontors typer.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, og særligt at skodderne på den nordøstlige facade er bibeholdt, bidrager positivt til indtrykket af originaliteten, hvor den udskiftede facadebeklædning trækker betydeligt fra.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt. Facadebeklædning trænger dog til at blive malet, hvilket også gælder for væksthuset.

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen mod gaden.

Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der et mindre udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der et væksthuse på den sydlige facade.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens 'ansigt', og har i alt 5 kvadratiske vinduer; to store på hver etage og et lille imellem dem på den øverste etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratisk vindue med hvide skodder. Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træ-beklædt luge til tagrummet.

Ud over væksthuset er der på sydøst facaden to store kvadratiske vinduer til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværk. Beklædningen er udskiftet, så den i dag er x-finer plader monteret med dekorative lister, i stedet for de originale brædder med listeinddækning. Beklædningen er malet i en grå-blå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der et rundt skorstensrør. Vinduerne er hvide,

B-211 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 4

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen er oprindeligt projekteret med et væksthuse på den sydvestlige facade, men denne er dog på et tidspunkt desværre blevet fjernet.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt to kvadratiske vinduer til stuetagen samt et smalt til kælderen. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

Facaden mod nordøst er med et lille, åbent indgangspartiet der er overdækket med sadeltag. Der er et vindue på hver side af døren.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen. I facaden mod sydvest er der, hvor væksthuset er fjernet, nu en dør og et dobbelt vindue. Den øverste del af døren er et glasparti.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en grå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en zinkinddækket skorsten, samt en rund udluftningskanal. Vinduerne er hvide dobbelte-vinduer af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne blåmalet plankedør

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektoniske værdi er ændret markant, og det er derfor ikke længere muligt at pege på bevaringsmæssige arkitektoniske værdier.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen er ændret betydeligt – fjernelsen af væksthuset og udskiftning af vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Tilstanden ser umiddelbart ud til at være velholdt.

B-213 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 6

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en skorsten i rundstål, samt en rund udluftningskanal. Vinduerne er hvide, to delte, af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejs karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om periodens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Tilstanden ser umiddelbart ud til at være velholdt.

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt to kvadratiske vinduer til stuetagen, et smallere til kælderen og to meget små til tag rum. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

Facaden mod nordøst er med et lille, åbent indgangspartiet, der er overdækket med sadeltag. Der er et vindue på hver side af døren.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen. I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuse, der ser ud til at være nogenlunde velholdt, dog med stærk rådgreb i vindskele.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en mosgrøn nuance.

B-214 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 8

Arkitektonisk værdi . . .	2
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om periodens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i fin stand, men er dog flere steder repareret ret ujævnt, hvilket får helhedsindtrykket til at fremstå noget lappet.

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeldag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt to kvadratiske vinduer til stuetagen, et smalt til kælderen og to små til tagrummet, hvoraf det ene dog er blændet af hvad der umiddelbart ligner en servicefunktion. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

Facaden mod nordøst er med et lille, åbent indgangspartiet, der er overdækket med sadeldag. Der er et vindue på hver side af døren.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen eller tagrum.

I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuse, der ser ud til at være nyligt restaureret.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med brædebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en blå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en rund zink udluftningskanal. Vinduerne er hvide og menes at være af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet blank pladedør.

B-215 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 18

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt to kvadratiske vinduer til stueetagen samt et smalt todelt til kælderen. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

Facaden mod nordøst er med et lille, åbent indgangs-partiet, der er overdækket med sadeltag. Der er et vindue på hver side af døren.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen.

I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuis, der ser ud til at være nyligt restaureret, samt en indhegnet terrasse, der er hævet over terræn.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en blå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten i gule tegl. Vinduerne

er hvide og menes at være af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet blank pladedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i fin stand.

B-216 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 24

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har to kvadratiske vinduer og et mindre rektangulært (ca. halv størrelse af de kvadratiske) til stuetagen, et lille kvadratisk til taget (helt oppe i kippen), samt et dobbelt vindue til kælderen. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

I facaden mod nordøst er et overdækket, åbent indgangsparti med beklædte sider og et par trin op til hoveddøren. På hver side af indgangspartiet er der et af-

langt vindue.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen og blot to kvadratiske til stuetagen.

I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthus, der ser ud til at være nyligt restaureret, samt en indhegnet terrasse eller have. Der er yderligere et vindue til kælderen i den vestlige del af facaden.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en rød nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en rund zink skorsten. Vinduerne er hvide og menes at være af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet blank pladedør med en smal aflang rude.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om periodens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i fin stand.

B-217 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 28

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehusserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har to kvadratiske vinduer til stuetagen, samt et mindre rektangulært vindue til kælderen. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet. I facaden mod nordøst er et overdækket, åbent indgangsparti med beklædte sider og et par trin op til hoveddøren. På hver side af indgangspartiet er der et rektangulært vindue.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen. I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuse, der ser ud til at være nyligt restaureret, samt en indhegnet terrasse eller have.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en lys grå nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en rund zink skorsten. Vinduerne er hvide og menes at være af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til

tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om tidens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i fin og velholdt stand.

B-218 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 34

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehuserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har to kvadratiske vinduer til stuetagen, to mindre rektangulære vinduer helt oppe i kippen til tagetagen, hvoraf det ene er blændet, samt et mindre rektangulært dobbelt vindue til kælderen. Alle vinduer er uden sprosseopdeling og det antages derfor at de med tiden er udskiftet.

I facaden mod nordøst er et overdækket, åbent indgangsparti med beklædte sider og et par trin op til hoveddøren. På hver side af indgangspartiet er der et vin-

due.

Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen.

I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuis, samt to sammensatte dobbelte vinduer i den vestlige del af facaden.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bræddebeklædt bindingsværk. Beklædningen er malet i en rød nuance. Taget er beklædt med tagpap. Vinduerne er hvide og menes at være af nyere dato og fremstår blanke, uden sprosseinddeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Ændringen af bygningens vinduer forringer det originale udtryk betydeligt. Indgangspartiet er udvidet betydeligt, og dermed er dets tag blevet betydeligt højere, hvilket ændrer bygningens proportioner og dermed helhedsindtrykket.

TILSTAND

Bygningen ser umiddelbart ud til at være i nogenlunde velholdt stand. Træværk, heriblandt vinduer, trænger enkelte steder til vedligeholdelse, men det ser umiddelbart ud til at være af kosmetisk karakter.

B-219 TYPEHUS TYPE THERMO

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunguaq 44

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er en modificeret udgave af Type Thermo, der indgår i typehuserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enkeltfløjet bygning i 1 etage med sadeltag og kælder til servicefunktioner under halvdelen af bygningen.

Bygningen orienterer sig med den nordvestvendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har to-rammet, opsprossede vinduer til stuetagen og to mindre rektangulære vinduer til kælderen.

På bygningens nordøst side, er opført en udbygning, udført som udskud, i bygningens fulde længde. Indgangsdøren er placeret i østsiden af denne. Gavlen mod sydøst er stort set identisk med den nordvestvendte gavl, dog er her ikke vindue til kælderen.

I facaden mod sydvest er det oprindelige væksthuis, der

nu er med en dør til en terrasse. På denne facade er det ligeledes monteret 2 x varmeveksler, hvilke det er anbefalet ejer at afskærme med facadebeklædning, hvilket ikke er sket på registreringstidspunktet.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med beklædt bindingsværk. Beklædningen er for nylig blevet udskiftet, og er endnu ikke malet.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten. Vinduerne er helt nye og er hvide, to-rammede og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens bygningstyper i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de

rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunguaq.

ORIGINALITET

Bygningen er meget ændret på den nordvestlige facade, hvor der er flere ud-/tilbygninger. De vigtigste facader for samhørigheden i kulturmiljøet fremstår dog nogenlunde originale.

TILSTAND

Bygningen er ny-istandsat og formodes derfor at være i god stand. Den mangler dog at blive malet.

B-220 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 25

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie "51", som blev projekteret som tjenesteboliger. Væksthuset er dog flyttet fra gavlen til facaden, hvilket formodes at være en tilpasning til stedet, for at placere det sydvendt.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen mod gaden.

Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen. I den nordvestlige del er der et mindre udskud, der ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. Derudover er der et væksthuse på den sydlige facade.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne

er der et enkelt kvadratisk vindue med hvide skodder. Gavlen mod nordvest er med tre store kvadratiske vinduer til stueetagen, samt en træ-beklædt luge til tagrummet.

Sydøst facaden domineres af væksthuset, der ser ud til at være ny-istandsat med energi-optimerede ruder m.v. Ud over væksthuset er der på sydøst facaden to store kvadratiske vinduer, begge med skodder, til stueetagen.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bindingsværk beklædt med listeinddækkede brædder. Beklædningen er malet i en mørkegrøn nuance.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en synlig muret skorsten. Vinduerne er hvide, to delte, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til

tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om tidens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, og særligt at skodderne på de to facader er bibeholdt, bidrager positivt til indtrykket af originalitet.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt.

B-221 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951
Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 29

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen mod gaden. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen.

I den nordvestlige del af nordfacade, er der et mindre udskud, der dog ser ud til at være en oprindelig del af bygningen. I den nordvestlige gavl er der et væksthuse, der ser ud til at være det originale, der er bibeholdt uden omfattende ændringer.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratisk vindue med hvide skodder. Gavlen mod nordvest er der ud over væksthuset et enkelt stort kvadratisk vindue til stueetagen, samt en træbeklædt lem til tagrummet. Væksthuset ser ud til at være relativt ny-istandsat, men overholder de overordnede proportioner, som vist på tegninger. Dog er taget nu tækket med tagpap, hvor det på arkivtegninger fremgår, at væksthuset oprindeligt er projekteret med glastag.

Sydvestfacaden er med 3 store kvadratiske vinduer, alle med udvendige skodder.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bindingsværk beklædt med listeinddækkede brædder. Beklædningen er malet i en mørkerød farve.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten. Vinduerne er hvide, to-rammede, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør med en rude i ruderformat.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver. Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om tidens typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, og særligt at skodderne på de to facader er bibeholdt, bidrager positivt til indtrykket af originalitet. Det er uvist om væksthuset oprindeligt er opført med glastag eller med tagpap.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt.

B-222 TYPEHUS TYPE 514

Opført . . . . . ca. 1951

Arkitekt . . . . . Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A11-2

Quassunnguaq 31

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	5
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen er opført i 1951 og er Type 514, der indgår i typehusserie »51«, som blev projekteret som tjenesteboliger.

Der er tale om en enfløjet bygning i 1 etage med forskudt over- og kælderetage under ca. 1/3 af bygningen mod gaden. Kælderen er til servicefunktioner, og værelser i tagetagen.

På den nordvestlige gavl er der bygget et væksthuis, der dog er ombygget og nu delvis er bræddebeklædt som den resterende bygning, et stort vindue mod nordvest og en glasdør mod sydvest – den indhegnede have.

Bygningen orienterer sig med den sydøst vendte gavl mod vejen. Denne gavl bliver dermed bygningens hovedfacade, og har i alt 6 kvadratiske vinduer; to store og et lille imellem dem på hver etage.

I facaden mod nordøst er indgangspartiet der er overdækket med et mindre åbent vindfang. Øst for denne er der et enkelt kvadratisk vindue med hvide skodder. Gavlen mod nordvest er der ud over væksthuset et enkelt stort kvadratisk vindue til stueetagen, samt en træbeklædt lem til tagrummet. Væksthuset ser ud til at være relativt ny-istandsat, men

som stadig overholder de overordnede proportioner, som vist på tegninger. Dog er taget nu tækket med tagpap, hvor det på arkivtegninger fremgår, at væksthuset oprindeligt er projekteret med glastag. Sydvestfacaden er med 3 store 2-rammede vinduer, alle med udvendige skodder.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel med bindingsværk beklædt med listeinddækkede brædder. Beklædningen er malet i en grøn farve.

Taget er beklædt med tagpap og på den nordlige side af taget er der en muret skorsten. Vinduerne er hvide, to delte, af nyere dato og med sprosseopdeling. Hoveddøren er en moderne hvidmalet plankedør med en kvadratisk, diagonal rude.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til tilknytningen til vejens karakter og gentagelsen af de næsten ens typer i forskellige farver.

Bygningens egen arkitektur er et fint eksempel på de rationelle men dog overordentlig velproportionerede formgivning, der kendetegner Grønlandsstyrelsens Arkitektkontor.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen bidrager til fortællingen om typehuse og rationelle konstruktioner.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er en vigtig del af det bevaringsværdige miljø langs Quassunnguaq.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår relativt tro mod originalen, og særligt at skodderne på de to facader er bibeholdt, bidrager positivt til indtrykket af originalitet.

TILSTAND

Tilstanden er umiddelbart velholdt.

B-245 BOGTRYKKERI/ FRITIDSHJEM

Opført . . . . . ca. 1895

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt i flg. kpt 1D2-1

Stephen Møllerip Aqq. 2

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Det er en enfløjet bygning i en etage, med sadeltag og udnyttet tagetage. Bygningen orienterer sig med gavlene mod hhv. nordvest og sydøst.

Hovedfacaden er mod sydvest / vejen, hvor der er gavlkvist, hvori der i stueetagen er bygget et vindfang hvori hoveddøren er placeret mod øst og et vindue ud mod vejen (sydvest). Derudover er der i stueetagen 7 dobbelte vinduer og i overetagen af frontonen 3 vinduer plus 3 tagkviste med sadeltag til tagetagen. Facaden er meget asymmetrisk og det er fristende at konkludere at der på et tidspunkt er tilføjet et fag i begge ender af bygningen.

I nordvest gavlen er der en glasdør til tagetagen hvortil der er konstrueret en rampe. Både dør og gangbro formodes at være af nyere dato.

Facaden mod nordøst er med en mindre tilbygning i den østligste del – ud mod Aqqaluks Plads. Derudover er der tre dobbeltvinduer, et smalt højt vindue samt to i halv højde. I taget er der 5 tagkviste, magen til dem i sydfacaden.

Hovedparten af vinduer er isoleret med små termoruder monteret med glaslister i vinduesrammer og tværsprosser. Det samme er gældende for de opsprossede indgangsdøre. Denne type vinduer har en ringe isoleringsværdi og er såvel arkitektonisk som teknisk af ringe kvalitet.

Vinduer på 1. sal i gavlkvisten samt tagkviste m.v. er isoleret med termoruder i rammernes fulde størrelse og monteret med påklistrede snyde-sprosser. Det samme er gældende for døren i vestgavlen.

Gavlen mod sydøst, mod Aqqaluks Plads er sammen med facaden mod sydvest hovedfacade. Gavlen domineres af bogstaverne, der former ordene 'Fritidshjemmet Aqqaluk'. Den nordøstlige tilbygning ses her også tydeligt.

BYGGEMATERIALER

Bygningen er en bindingsværkskonstruktion beklædt med vertikale brædder, der er hvidmalede. Vinduer er mørkerøde og de er indrammede i en malet mørkegrøn indramning.

Alt træværk som vindskeder, sternbræt og gesimser er malet i samme mørkegrønne nuance. Taget er tækket med træspån.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens lange bygningskrop, der er ganske unik for den traditionelle lokale arkitektur fra det tidspunkt.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen var oprindeligt opført til Sydgrønlands Bogtrykkeri og hjemsted for avisen Atuaqagdliutit, der blev stiftet af H. J. Rink og var den første grønlandske avis. Dermed har bygningen national historisk interesse.

Senere blev bygningen stedet, hvor Landsrådet for Sydgrønland mødtes.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen ligger ud til Aqqaluks Plads og i umiddelbar

forlængelse af den historiske kolonihavn. Den udgør den vigtig og genkendelig faktor i området og til trods for den relativt lange bygningskrop, indpasser den sig fint i kulturmiljøets skala.

ORIGINALITET

Det fremgår af arkivfotografier at kvistene på taget er en senere tilføjelse, hvilket dog ikke skæmmer det bygningens dimensioner og proportioner. Det må derfor konkluderes at bygningen er holdt i overensstemmelse med den originale arkitektur.

TILSTAND

Umiddelbart ser bygningen ud til at være i fin og velholdt stand.

B-248 TIDLIGERE ASSISTENTBOLIG

Opført . . . . . ca. 1928

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Noorlernut 49

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	3
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	2
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Mindre enfløjet, firefags bygning med sadeltag og en enkel tilbygning mod nordvest. Bygningen er i en etage med udnyttet tagetage.

Mod sydvest, mod vandet er der tre vinduer, samt en terrassedør til en nybygget terrasse. Vinduerne er småt opsprossede hvidmalede 2-rammede vinduer, med en enkel profilering. Terrassedøren er udført med krydsprosser, der er dårligt proportioneret med liggende rudeformat, hvor vinduerne er med højformat ruder. På sigt bør den skiftes til én, der er i bedre overensstemmelse med vinduernes proportioner.

I sydøst gavlen er der to vinduer til stueetagen og to til tagetagen. Begge typer er småt opsprossede dobbeltvinduer, og inddelt med 4 ruder i højden. Der er dog en variation i vindueshøjden hvorfor ruderne i vinduerne til stueetagen er i rektangulære højformat og de til tagetagen er mere kvadratiske. Denne forskel får gavlen til at

syne en smule uovervejet eller kluntet.

BYGGEMATERIALER

Støbt fundament. Trækonstruktion beklædt med vertikale brædder, der er rødmaledede. Træværk inkl. vinduer med indramninger, vindskeder, gesimser og hjørnelisener er alt hvidmalet.

Taget er tækket med træspån og der er en muret skorsten med filset overflade.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens fine proportioner og dens enkle, men fine detaljeringsgrad (de markerede hjørner og vinduesindramning).

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er bygget af materialer fra den oprindelige bestyrerbolig på Ræveøen i Godthåbsfjorden. Bygningen er opført som assistentbolig til det flyttede ræve-

farm.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen ligger i umiddelbar nærhed til Ny Herrnhut, og indfinder sig fint i det fredede landskab heromkring. Dog er den ikke del i et bygget kulturmiljø.

ORIGINALITET

Bygningen er ombygget og renoveret over flere omgang, og i dag er ganske få originale bygningsdele bevaret. Dog er de overordnede dimensioner og bygningens udtryk fint og godt indpasset til dens umiddelbare tilknytning til Ny Herrnhut.

TILSTAND

Fremstår som værende velholdt, dog med afskallet maling flere steder, der på nuværende tidspunkt vurderes at være kosmetisk, men som på sigt kan have konsekvenser for træværket. Det anbefales at bygning fremadrettet males med linoiemaling fremfor plastikmaling.

B-292 SMÅHUS

Opført 1933

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt iflg. KPT 1A6-2

Jonathan Petersenip Aqq. 7

Arkitektonisk værdi	1
Historisk værdi	1
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	2
Originalitet	1
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfamiliehus i et plan med udnyttet tagetage og pultkvist mod nordøst, gavltilbygning mod sydvest, stor tilbygning i et plan mod sydøst og mindre tilbygning i et plan mod nordvest. Bygningen fremstår meget forbygget og det er svært at skelne hvad der er det oprindelige fra senere tilføjelser.

Der har i tilbygningen mod sydøst på et tidspunkt været butik, og er i dag også med særskilt nr. (de to dele er hhv. nr. 7A og B).

Der er monteret en mørkmalet trætrappe til indgangsdøren, der er placeret i østsiden på den nordvestlige tilbygning. Der er ligeledes en trætrappe til indgangsdøren til den selvstændige, sydøstlige tilbygning, hvor døren er placeret mod øst, ud mod gaden.

BYGGEMATERIALER

Betonsokkel

Ydervægge er beklædt med hvidmalede brædder, der er monteret plant med meget lille afstand, og derfor fremstår som en næsten jævn flade.

Tagkonstruktionen er et stejlt sadeltag på hovedbygningen og gavlkvistudbygningen, samt et fladt sadeltag på den store sydøstlige tilbygning. Tilbygningen mod nordvest er med ensidig taghældning. Taget formodes tækket med tagpap.

Vinduerne er termovinduer uden sprosser med hvide

karme og rammer.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi er ikke længere aflæselig. De mange til- og udbygninger skæmmer i høj grad for læsningen af det oprindelige og proportionerne virker forringede.

HISTORISK VÆRDI

kendes ikke, men bygningen kan aflæses som et eksempel på den grønlandske selvbygger tradition.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen placerer sig fint i rækken af enfamiliehuse mellem Aqqaluks Plads og Myggedalen, men pga. den overdimensionerede kvist mod nord, for bygningen til at virke dårligt indpasset.

ORIGINALITET

Bygningen er som nævnt meget forbygget, og man kan derfor vælge at læse den som enten et eksempel på rigtig selvbyggeri i bedste grønlandske tradition, eller som svær at genkende originaliteten i. Bevaringsværdien må derfor afhænge af hvilken læsning, der vælges.

TILSTAND

Bygningens ser ud til at være velholdt.

B-615 ENFAMILIEHUS / SELVBYGGERHUS

Opført 1920

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Holmit Aqq. 1

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	2
Tilstand	2
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	3
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Mindre et-fløjet enfamiliehus i en etage med saddeltag, udnyttet tagetage og en markant frontispice centralt i den sydvendte facade. Selvom der ikke er indgang i denne facade, kommer den hermed til at syne som bygningens hovedfacade. Facaden har tre tredelte vinduer i stueetagen og et i frontispicen til tagetagen.

I den østvendte gavl er der mod nord et enkelt vindue til stueetagen og et centralt enkeltvindue til tagetagen. I midten af den nordvendte facade er der et vindfang placeret i midten, hvori hoveddøren er placeret mod nord.

Vindfangstilbygningen er med et blokeret vindue over døren, til tagetagen. Der er to vinduer øst for vindfanget, begge tillukket med plader. I vindfanget er der et mindre kvadratisk vindue til hhv. øst og vest. Det østvendte er også tillukket med plader.

I den vestvendte gavl er der et enkelt vindue til tagetagen. Fra stueetagen er der en meget stor zink skorsten/udluftningskanal, hvilken går op over tagryggen.

BYGGEMATERIALER

Trækonstruktion beklædt med vertikale træbrædder, der er malet røde. Hvidmalede trævinduer i hvide rammer og ligeledes hvidmalede trædetaljer så som gesimser, vindskeder og hjørnestolper.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til bygningens placering midt på Aqqaluks Plads og til den noget atypiske proportionering og disponering af vinduer og dermed udtryk.

HISTORISK VÆRDI

Den historiske værdi er ikke kendt.

KULTURMILJØ VÆRDI

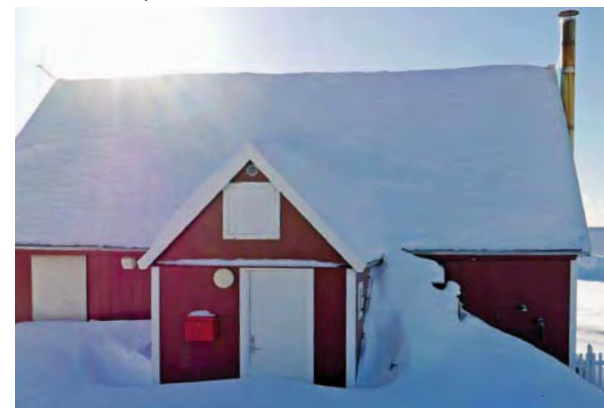
Bygningen er placeret på et prominent og vigtigt sted, midt på Aqqaluks Plads. Den indgår ikke direkte i et kulturmiljø, da den på mange måder er isoleret fra andre bygninger, men relaterer sig dog til den nordlige kolonihavn, særligt Kirken, men også til bygningerne rundt om pladsen.

ORIGINALITET

Fra arkivfotografier fremgår det, at bygningen i dag er meget lig sin originale udformning, dog er vinduerne ændret. Før har der været i alt seks mindre vinduer til stueetagen i sydfacaden, hvor der i dag er tre større.

TILSTAND

Bygningen har stået ubrugt i flere år, og flere vinduer er lukket med plader.

B-804 ENFAMILIEHUS

Opført 1943

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdig iht. Lokalplan 1.28

Inspektørbakken 7

Arkitektonisk værdi . . .	1
Historisk værdi	3
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	1
Originalitet	1
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfløjet bygning i en etage med udnyttet tagetage. Der er flere ud- og tilbygninger, der gør den oprindelige bygningskrop svært aflæselig. I sammenligning med arkiv-fotografier fremgår det tydeligt, at der ikke er meget tilbage af de oprindelige bygningsproportioner.

I den østlige del af bygningen er den i to fulde etager, hvilket formodes at være en senere tilbygning. Mod vest er der tilbygget et smalt vindfang, og mod nord er bygningen udvidet betydeligt. Her er der yderligere en hoveddør. Alle disse knopskydninger får bygningen til at fremstå meget uharmonisk og sammensat.

BYGGEMATERIALER

Trækonstruktion på støbt fundament. Beklædningen er traditionel vertikal træ brædder med listedækning, der er rødmalet.

Vinduerne er hvide trævinduer uden traditionel opdeling med lodpost og opsproset ramme. Hjørnestolper, vindskeder og gesimser er malet hvide. Træet beklædt med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er uden arkitektonisk værdi. Den er meget

sammensat og det bedste man kan sige, er at den derfor kan betragtes som meget tro som selvbyggerhus. – Der synes ikke at være nogen overordnet plan, men den er ud-/tilbygget ad hoc.

HISTORISK VÆRDI

Den historiske værdi knytter sig til bygningen som selvbyggerhus og den tid dette repræsenterer.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er placeret i bevaringsområdet på Inspektørbakken men dens værdi i kulturmiljøet er stærk begrænset af de mange knopskydninger der får bygningen til at fremtræde væsentligt større end oprindeligt. Dette forringer også det samlede kulturmiljø.

ORIGINALITET

Bygningens fremtræden er meget langt fra sit originale udtryk.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i fin og velholdt stand. I forbindelse med en evt. fremtidig ombygning, kunne det være interessant at det blev udført i et nutidigt arkitektonisk udtryk og formsprog, dog med respekt for og forstærkning af den oprindelige arkitektur.

B-812 SELVBYGGERHUS

Opført 1941

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdig iht. Lokalplan 1.28

Kunuutip Aqq. 7

Arkitektonisk værdi . . .	2
Historisk værdi	2
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	3
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfløjet bygning i en etage med saddeltag og udnyttet tagetage, samt høj sokkel/krybekælder. Bygningen fremstår med to tilbygninger, – én mod syd, der også folder sig rundt på østgavlen, samt en mod vest. Begge er i én etage, og underlægger sig hovedbygningens proportioner.

Facaden mod syd er bygningens hovedfacade, og markeres med en tagvist placeret omtrent midt på tagfladen.

BYGGEMATERIALER

Støbt sokkel, der er malet hvid. Bindingsværk beklædt med sortmalede brædder, monteret med listedækning. Vinduerne er hvide og ser alle ud til at være af nyere dato. Vinduesåbningerne er markeret med hvide rammer og gesimser og vindskeder er ligeledes hvidmalede. Tagbeklædningen er tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er et fint eksempel på området selvbygger-

huse.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen menes at være et af området mange selvbyggerhuse, og er således vigtig for udviklingen af Nuuk.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen og have placerer sig fint og indpasset i miljøet i overgangen mellem Aqqaluks Plads og Qaqortoq, der domineres af mindre enfamiliehuse.

ORIGINALITET

Det antages at bygningens tilbygninger er kommet til senere og dermed ikke oprindelig konstruktion. Dog er de nogenlunde fint tilpasset den oprindelige hovedbygningens krop, der fortsat er aflæselig i sine proportioner.

TILSTAND

Bygningens ydre tilstand ser ud til at være fin, dog anbefales det, at den eksisterende plastikmaling renses af, og træværket i stedet behandles med linoliemaling.

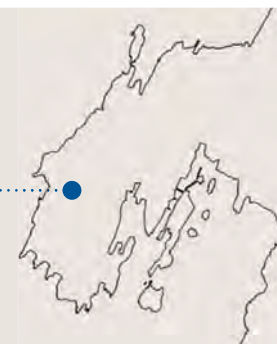
B-821 SELVBYGGERHUS

Opført 1946

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Inspektørbakken 42

Arkitektonisk værdi . . .	3
Historisk værdi	2
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	2
Originalitet	2
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Bygningen er et selvbyggerhus, der kort omtales i det gule bygningsnotat, uden dog nærmere beskrivelse. Det menes at være opført i midten af 1940'erne.

Der er tale om en enfløjet bygning i en etage og sadeltag og udnyttet tagetage. Bygningen er både udbygget og tilbygget af flere omgange. Vi kan fra arkivfotos se at bygningen oprindeligt var i to fag og den sydvest vendte facade med en enkelt pultkvist. I dag er der tre fag og to pultkviste på sydvest facaden.

På den nordøst vendte facade er der en smal tilbygning, der følger ca. ¼ af facadens længde. Den ser ud til også at være blevet forlænget mod nordvest, hvilket et skifte i beklædningsbrædder vidner om. Tilbygningen er nu med fire enkelt vinduer, hvoraf det nordvestligste er af nyere dato og helt andre dimensioner og sprosseinddeling end de tre, der formodes at være oprindelige. Derudover er hoveddøren placeret for enden, i tilbygningsens nordvestlige gavl. I taget er der en enkel pultkvist.

I den nordvest vendte gavl er der en karnap, der er en senere tilføjelse. I gavltrekanter er der et dobbeltvindue med en meget markant midterstolpe (blænding) til tagetagen.

I den sydøst vendte gavl er der en mindre udbygning i den sydlige del. I denne er der et smalt, dybtliggende enkeltvindue til stueetagen. Der er endnu et lidt større

vindue også til stueetagen og et kvadratisk dobbeltvindue til tagetagen. I denne del af bygningen er der yderligere en tilbygning, der formodes at være et skur. Der er indgang i facaden mod nordvest, men også mod syd er der skur-døre.

Sidst er der til huset en indhegnet have.

BYGGEMATERIALER

Soklen er støbt og malet sort.

Ydervægge formodes at være bindingsværkskonstruktion beklædt med lodrette brædder, der i tilbygningsdelen er listeinddækkede, men den oprindelige bygningsbeklædning er blank.

Træbeklædningen er malet hvid, alle oprindelige vinduer er hvidmalede træ, og de af nyere dato er kompositvinduer ligeledes hvide rammer. Alle vinduer er markeret med rødmalede rammer, inklusiv sålbænk. Alle vindskeder og gesimser er ligeledes rødmalede.

Taget er tækket med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens arkitektoniske værdi knytter sig primært til den fine harmoniske ydre, hvor man tydeligt aflæser de senere tilføjelser, der yderligt bidrager til bygningens selvbygger kultur. Farveholdningen bidrager yderligere til bygningens harmoniske fremtræden.

Bygningens samlede udtryk er et fint, om end ikke et

unik eksempel på den lokale arkitektur.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig til dens oprindelse som selvbyggerhus i et selvbyggerkvarter.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen er placeret i overgangen mellem det gamle og nyere Nuuk. Det er et område med flere ældre enfamiliehuse, heraf flere selvbyggerhuse. Bygningerne er ikke placeret i et planlagt bebyggelsesmønster og definerer heller ikke et særligt miljø. Området bliver dog i det gule bynotat beskrevet som »et malerisk bykvarter med sine små selvbyggerhuse placeret op over fjeldet.« I dag er størstedelen af bygningerne dog ombygget og udvidet, og den beskrevne charme er ikke længere så iøjnefaldende. Dog er netop denne bygnings udbygning /udvidelse sket på en måde, der understreger dens selvbygger karakter og på en måde, der gør det nemt aflæseligt.

ORIGINALITET

Til trods for at bygningen er ændret og udbygget, hvilket har ændret de overordnede proportioner betydeligt, er dette sket på en harmonisk, og stadig tydelig facon, der bidrager til dens originalitet som selvbyggerhus.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i meget velholdt stand.

B-837 ENFAMILIEHUS

Opført 1930

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Gertrud Rasksvej 6

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	2
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	4
Samlet værdi	3

BESKRIVELSE

Mindre enkeltfløjet bygning i en etage med afvalmet sadeltag, og udnyttet tagetage.

Mod nord er der en mindre sidebygning med sadeltag, hvori hovedindgangen er placeret under et halvtag mod vest.

Bygningens hovedfacade er dog mod syd, mod Aqqaluks Plads. Her er der tre 2-rammede, sprossede vinduer samt en stor pultkvist med to vinduer i taget.

I gavlen mod vest er der to 2-rammede, opsprossede vinduer til stueetagen og et kvadratisk, dobbelt vindue til tagetagen. I tilbygningen er der som beskrevet hoveddøren mod vest og derud over et lille kvadratisk vindue. I den nordvendte gavl i tilbygningen er der et lille, lig-

gende rektangulært vindue helt oppe under taget.

Det er på registreringstidspunktet ikke muligt at komme til den østvendte del af bygningen.

BYGGEMATERIALER

Støbt, sortmalet sokkel. Bindingsværkskonstruktion beklædt med brædder, der er blåmalede. Vinduerne, inkl. karme, post og sprosser, er i hvidmalet træ og med hvide indramninger. Hjørne markeringer, gesims og andet træværk er ligeledes hvidmalet. Taget er beklædt med tagpap.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til den velproportionerede hovedbygning og det noget atypiske afvalmede

tag.

HISTORISK VÆRDI

Den historiske værdi er ukendt.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i et miljø af flere selvbyggerhuse omkring Aqqaluks Plads og er med til at definere overgangen mellem kolonihavn og myggedalen.

ORIGINALITET

Fra arkivfotos ses at bygningen i dag fremstår meget tro mod den originale udformning.

TILSTAND

Bygningen ser ud til at være i god og velholdt stand.

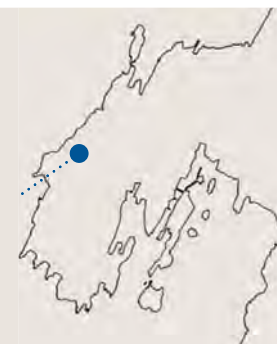
B-841 ENFAMILIEHUS

Opført 1930

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Jonathan Petersenip Aqq. 15

Arkitektonisk værdi	4
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø	4
Originalitet	3
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Enkeltfløjet 4-fags enfamiliehus i et plan med udnyttet tagetage og bred pultkvist med to vinduer på både nord- og syd facade. Bygningen har en mindre tilbygning med afvalmet tag i gavlen mod øst / gaden, der fungerer som vindfang.

BYGGEMATERIALER

Betonsokkel malet sort.

Ydervægge er beklædt med træplader, hvorpå der er monteret (pynte)liste, hvilket også er tilfældet på begge kviste.

Vinduer er hvidmalede og af nyere dato. Proportionsmæssigt fremgår det tydeligt at de ikke er originale, men derimod nyere plastikvinduer, men de er dog holdt i nogenlunde overensstemmelse med bygningens overordnede arkitektoniske stil. De to smalle vinduer i vindfanget, ser dog noget klodsede ud. Der er brede vinduesindramninger om alle vinduerne, der er hvidmalede som alle vinduer, døre, vindskeder, sternbræt, hjørneliséner m.v., inkl. i kviste og gavle.

Der er i alt to døre til huset; indgangsdøren, der er placeret på vindfangets nordside, og dermed ikke direkte mod gaden, samt havedøren i bygningens sydside i 3. fag mod øst. Hoveddøren er en massiv pladedør, hvori havedøren er med termoglas i øverste del. Glasset er med påmonterede sprosser, og opdelingen stemmer desværre ikke overens med vinduernes, og ser derfor noget malplaceret ud.

Bemærkning: Have

Bygningen med forhøvet have placerer sig fint i overgangen mellem Aqqaluks Plads og Myggedalen. Bygningen har meget rum omkring sig, og får derfor en prominent og bemærkelsesværdig placering. Med andre ord, lægger man mærke til den lille bygning med den fint, indhegnede have.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen og den indhegnede have er begge velproportionerede. Vinduesåbningerne er fint markeret med hvide indramninger, der står fint på det gulmalede træ-

værk. De symmetriske og rytmiske facader, er ligeledes værd at bemærke.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen menes at være et af områdets mange selvbyggerhuse, og er således vigtig for udviklingen af Nuuk.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen og have placerer sig fint og indpasset i miljøet i overgangen mellem Aqqaluks Plads og Myggedalen, der domineres af mindre enfamiliehuse.

ORIGINALITET

Bygningen menes at være blevet tilbygget i flere omgange, men den oprindelige form aflæses dog stadig, selv om særligt tagkvisten har ændret udtrykket betydeligt.

TILSTAND

Bygningens ydre tilstand ser ud til at være fin, dog anbefales det, at den eksisterende plastikmaling renses af, og træværket i stedet behandles med linoliemaling.

B-843 SMÅHUS – NIELS LYNGES HUS

Opført 1951
Arkitekt . . . . . -
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A6-2

Gertrud Rasksvej 24

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	3
Originalitet	4
Samlet værdi	4

Foto: Jette Bang Photo/Arktisk Institut.

BESKRIVELSE

Enfløjet 2-fags hus i et plan med udnyttet tagetage og med tilbygget vindfang mod gaden (vest), hvilken umiddelbart ser ud til at være yderligt udbygget mod både nord og syd (jvf. tagets udformning). Der er i vindfanget i alt 3 indgangsdøre med hver sin tilhørende adgangs-trappe i træ.

Bygningen har fine profilerede vindskeder, der er rød-malede ligesom vindues- og dørindramninger.

BYGGEMATERIALER

Sokkel udført i beton og malet sort. Ydervægge er beklædt med vertikale træbrædder, der er monteret plant og hvidmalede. Taget er sadeltag og beklædt med tagpap og der er en muret skorsten med zinkinddækning i midten på rygningen. Vinduerne er de trævinduer med små-sprossede ruder, og i de monteret i hhv. nord og syd facaden, er yderligt muligt at åbne den øverste del i det midterste parti.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er utrolig fint proportioneret og symmetrisk. Taget på tilbygningen mod gaden er markant med sine 'vinger', og kendetegner den lille bygning. Farveholdningen med de markerede rødmalede indramninger, hvide vinduer og hvid træbeklædning på sort sokkel er meget harmonisk.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er Niels Lynges hus og har dermed stor lokal-historisk værdi. Indvendigt findes velholdte, tidstypiske og fuldt indrettede værelser med 1950'ernes redskaber og møbler. Niels Lynges var en lokalt og nationalt kendt maler, tegner, digter og pastor, og mange nyder stadig godt af Lynges kunstneriske arv. Gennem sit arbejde som pastor, og for foreningen Peqatigiinniat og Tjenestemændenes forening har Lynges gjort sig bemærket som en mand, der ønskede at fremme fællesskabet og kristendommen i Grønland.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen placerer sig fint og indpasset i miljøet i over-

gangen mellem Aqqaluks Plads og Myggedalen, der domineres af mindre enfamiliehuse.

ORIGINALITET

Bygningen ser umiddelbart ud til at fremstå ret originalt, om end med enkelte mindre ændringer. Fra arkivfotografier fremgår, at der ikke oprindeligt var døråbning i den vestvendte gavl.

TILSTAND

Bygningens ydre tilstand ser umiddelbart ud til at være fin, dog anbefales det, at den eksisterende plastikmaling renses af, og træværket i stedet behandles med linolie-maling.

B-978 ENFAMILIEHUS

Opført 1920

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1A6-2

Jonathan Petersenip Aqq. 5

Arkitektonisk værdi	2
Historisk værdi	2
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	2
Originalitet	2
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Enfløjet enfamiliehus i et plan med sadeltag, der er med lille halvvalm i hanebåndshøjde ved gavlene, udnyttet tagetage, gavlkvist mod syd og tilbygning mod nord med ensidig taghældning.

Bygningen har både for og baghave, der er indhegnet med brunmalet stakit, i samme nuance som bygningens ydervægge. Der er et lille udhus i baghaven, der er holdt i samme materiale- og farvevalg som selve huset.

BYGGEMATERIALER

Betonsokkel malet hvid

Ydervægge er beklædt med lodrette træbrædder, der er overfladebehandlet med brun maling. Vindskeder, sternbræt og hjørnebrædder er malet hvide.

Taget på hovedbygningen er valmtag tækket med vingetegl og tilbygningen er med ensidig taghældning.

Vinduerne er af nyere dato og uden sprosser. De er med hvide karme og rammer, og formodes at være termoruder.

I syd facaden og øst gavlen er der sammenbygget vinduer, der særligt mod syd ikke harmonerer med husets geometri og derfor formodes at være en ændring fra den originale bygning.

Hoveddøren sidder i tilbygningens østvendte facade og vender mod gaden. Døren er med et sidevindue i fuld højde.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen ser umiddelbart ud til at være bygget efter samme tegninger som B149, dog uden valmet tag på frontkvisten. Denne bygning er dog ikke helt så velproportioneret hvilket primært skyldes de lettere overdimensionerede vinduesåbninger, der ikke følger nogen rytme og derfor virker meget tilfældige.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen menes at være et af områdets mange selvbyggerhuse, og er således vigtig for udviklingen af Nuuk.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen med haver ligger på et centralt sted i forhold til overgangen til det bevaringsværdige område omkring Kolonihavnen, og med nær tilknytning til Aqqaluks Plads. Vurderingen af værdi ift. Kulturmiljø knytter sig derfor udelukkende til placeringen.

ORIGINALITET

Fra arkivfotografier kan vi se, at bygningens hovedfacade ud mod søen og Aqqaluks Plads fremstår nogenlunde original, til trods for ændringer af vinduesproportioner og -typer.

TILSTAND

Bygningens ydre tilstand ser ud til at være fin.

B-1401 GYMNASTIKSALEN

Opført 1907

Arkitekt . . . . . Carl Christian Hansen

Bevaringsstatus . . Fredet 12/04/1983 jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

C. E. Jansensvej 2

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	4
Tilstand	4
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	4
Samlet værdi	4

BESKRIVELSE

Bygningen blev opført i 1907 som gymnastiksal i sammenhæng med seminariets bygning. Den er dog senere blevet flyttet i 1968 til sin nuværende placering, og blev i 1988 gennemgående restaureret. I dag anvendes den stadig som seminarium.

Arkitektonisk er der sammenhæng med seminariets hovedbygning, ikke mindst i den meget rigt ornamenterede detaljeringsgrad og naturligvis farveholdningen. Der er tale om en enkelt fløjet bygning med sadeltag og med meget rytmiske og symmetriske facader.

Gavlen mod vest domineres af det midterste vindues overdådige ornamenterede indramning. Der er her tale om et småt inddelt sprossevindue, der er opdelt af lod- og tværpost, hvor de to øverste partier er kvartbuet og i modsætning til de nederste partier, hængslet på lodposten. På hver side af dette centrale og dominerende vindue, er der to smalle sprossevinduer. Hele vinduespartiet bindes sammen af bemalede træudskårne ornamenter, udformet som kanneleret pilastre og over det centrale vindue en fladbue.

Facaden mod nord er inddelt i syv fag, hvoraf de seks alle er 2-rammede små-sprossede vindue, og det østligste blændet (det er uvist om der oprindeligt har været et vindue). Fagene er opdelt af udskårne og bemalede træpilastre. Der er spor af en døråbning i det andet fag mod vest. Det er uvist om det er en fungerende åbning eller om der på et tidspunkt har været en dør her.

Gavlen mod øst er næsten identisk med vestgavlen, dog med enkelte betydelige undtagelser. Det dominerende midterste vindue er her afkortet, så det ikke når helt ned til det sammenhængende bånd. Samtidig er der to mindre vinduer over hinanden, i stedet for et enkelt. På opmålingstegninger fra 1985 er disse to vinduer kvadratiske og mere harmonisk proportionerede end de i dag fremstår.

Facaden mod syd er identisk med facaden mod nord, med undtagelse af, at der her i det vestligste fag er en indgangsdør med en porticus, igen med rigt detaljeret træudskæringer.

Vindskeder og gesimser er meget kraftigt dimensioneret, og den ornamenterede tagkam bidrager til det middelalder-inspirerede nationalromantiske udtryk.

BYGGEMATERIALER

Støbt sokkel og rødmalet, plant monteret bræddebeklædt på bindingsværkskonstruktion. Rigt detaljeret, understreget af bygningens overordnede farveholdning, hvilket bidrager til bygningens overordnede arkitektoniske udtryk.

Hvide trævinduer, hvoraf hovedparten vurderes at være de originale.

Taget et tækket med tagspån.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens bærende arkitektoniske værdi knytter sig til den nationalromantiske byggeskik, der var populær i Nordeuropa sidste halvdel af 1800-tallet og omkring århundredskiftet. Bygningen er et af landets bedre og mere fantasifulde eksempler på den tids stræben efter et at skave et nationalt bygningsudtryk.

Bygningen er ligeledes fint proportioneret og detaljerigheden giver den et ganske særligt udtryk.

HISTORISK VÆRDI

Bygningens historiske værdi knytter sig til etableringen og udviklingen af uddannelser her i landet, og samtidig til den tids udbredte holdning til fysisk udvikling.

KULTURMILJØ VÆRDI

Da bygningen er blevet flyttet, er den en smule isoleret fra det oprindelige kulturmiljø, og kan synes en smule fremmed, omkranset af mere moderne bygninger af varierende størrelser.

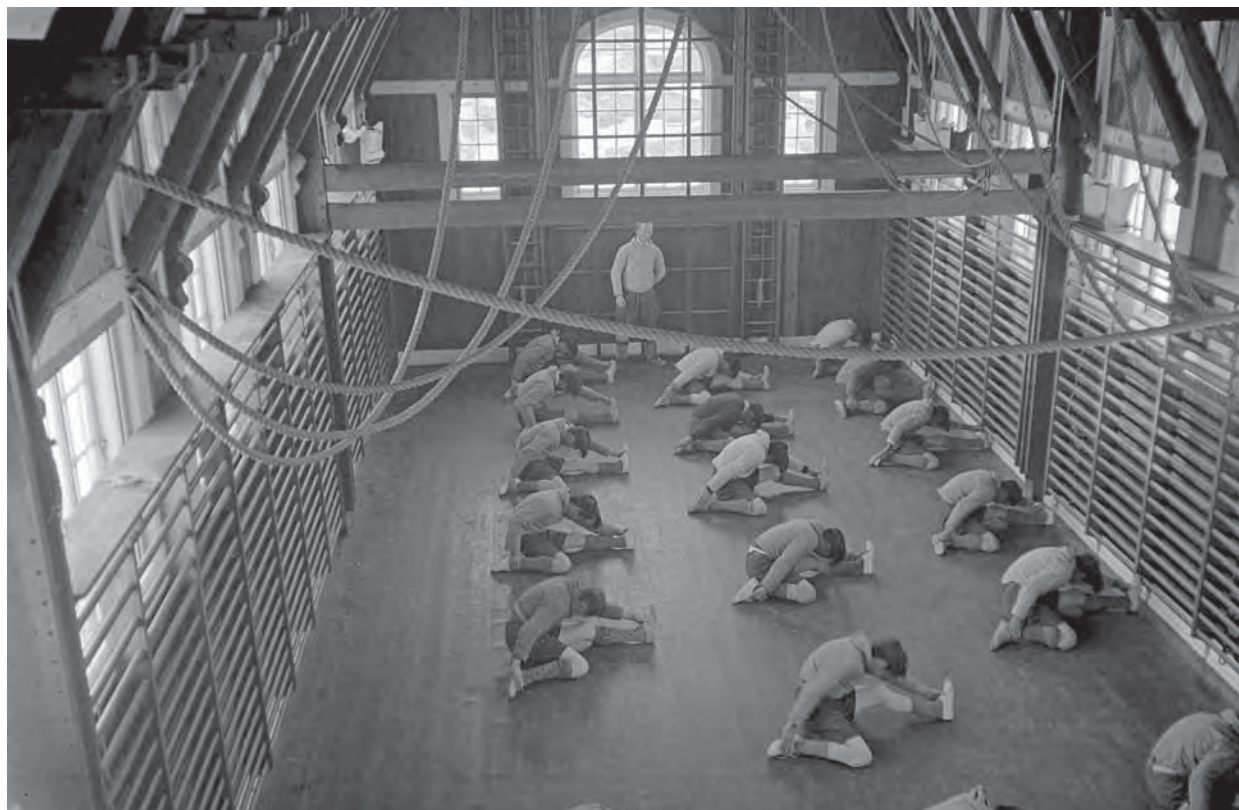
ORIGINALITET

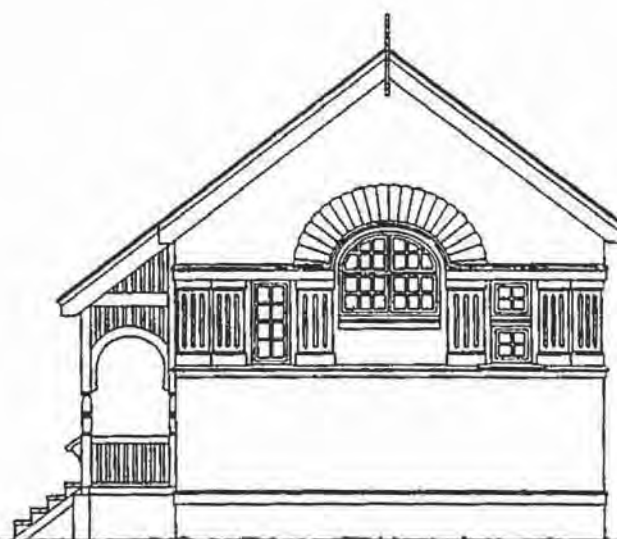
Til trods for mindre ændringer, fremstår bygningen i sin originale stand.

TILSTAND

Bygningen fremstår i fin og velholdt stand, dog med enkelte undtagelser, særligt dørkarm til hoveddøren fremstår noget nedslidt.

Foto: Jette Bang Photo/Arktisk Institut.

Illustration fra Offentligt Byggeri i Grønland 1900-1946.

B-1859 STENPAKHUS

Opført 1929
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller eller Peter Wedsted
– ombygget af Karsten Rønnow i slut 1970'erne
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 8

Arkitektonisk værdi . . .	4
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	4
Originalitet	4
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen er en stor pakhusbygning i en etage med højt sadeltag, hvor der formodes at være både loftsrum og hanbåndsloft. Begge gavle er beklædt med brædder, der er monteret plant og afsluttet med en tungeudskæring. Denne træbeklædning fortsætter rundt langs langsiderne i overgangen til taget.

Der er to tagkviste mod vest og to mod øst og yderligere tre trekantede tagvinduer til hanebåndsloft på hver side. Der er blot et smalt sproset vindue i øst facaden og to portåbninger i vest facaden, hvori der i begge er monteret enkelt fløjjet revleporte med halvbuet ovenlys. I syd gavlen er der til stueetagen en stor dobbelt fløjjet revleport med halvbuet ovenlys, samt en enkelt vindue med sprossede ruder. Til det nedre tag-rum er der i dag monteret en trædør hvor øverste del er med sprossede ruder og på hver side af denne er der et vindue med sprossede ruder. Til øverste tag-rum er der endnu et vindue med sprossede ruder. Den nordlige gavl er identisk med den sydlige, dog er det øverste vindue her en anelse mindre end på syd gavlen.

BYGGEMATERIALER

Sokkel og ydervægge er udført i tilhuggede natursten.

Gavlen formodes at være en bindingsværkskonstruktion beklædt med jernoxid farvet træ, udskåret med tunger. Vinduerne er alle hvidmalede trævinduer med enkelt lags glas, hvortil der er monteret forsatsruder. Portene er jernoxid røde, ligesom træbeklædningen på gavlene.

Taget og tagkvistene er på siderne beklædt med træ spån.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningens meget rytmiske og symmetriske udtryk adskiller sig fra de mindre funktionsbygninger i området. Den kan virke noget tung i en kontekst domineret af mindre træbygninger, hvilket til dels skyldes det store grundvolumen, men også stenkonstruktionen bidrager hertil. I forbindelse med restaureringen har bygningen fået et noget »domesticeret« udtryk, og dens oprindelige semi-industrielle formål kan virke noget skjult. Det

er dog en interessant bygning, og den blotlagte granit giver den karakter og en stedsspecifik tilknytning.

HISTORISK VÆRDI

Stenhuggerne Carl og Hjalmar Andersen medvirkede i opførelsen. Bygningen blev opført til opbevaring af tørrede og saltede fisk, men i 1977 blev den indrettet til udstilling for museet, og senere til Landsarkiv. I dag er den igen en del af museet.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i de bygninger, der blev anlagt i forbindelse med den nye havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår umiddelbart som et oprindeligt stenpakhuis, dog med synligt præg af en gennemgribende restaurering.

TILSTAND

Bygningen fremstår yderst velholdt.

B-1860 DET RØDE PAKHUS

Opført 1924
Arkitekt . . . . . Helge Bojsen-Møller
Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv

Hans Egedesvej 10

Arkitektonisk værdi . . .	5
Historisk værdi	5
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø . .	5
Originalitet	5
Samlet værdi	5

BESKRIVELSE

Bygningen er oprindeligt opført til saltning af fisk, men benyttes i dag af Grønlands Nationalmuseum. Det er en fløjet bygning med sadeltag i en etage med udnyttet loftsrum og hanebåndsloft. Der er i taget fem små trekantkviste, hvoraf de tre er til det nedre tag-rum og de resterende to til hanebåndsloftet. Mod øst er der fire tagvinduer, hvor de tre igen er til nedre tag-rum og den sidste til det øverste loft.

I sydgavlen er der to tilskoddede åbninger til stueetagen, en dobbelt fløjet revleluge med krydsrammede vinduer på hver side til det nederste tag-rum, samt et enkelt dobbelt bredt vindue med krydsrammede sprossede ruder til øverste tag-rum. Nordgavlen er identisk med sydgavlen, dog med undtagelse af i stueetagen er der blot et enkelt vindue med sprossede ruder. I vestfacaden, mod vandet, er der to portåbninger, hver udført som to-fløjet revleporte med stabelhængsler. I mellem portene er der i alt tre vinduer med opsprossede ruder.

På østfacaden er der fire små-sprossede vinduer.

BYGGEMATERIALER

Støbt beton sokkel
Ydervægge beklædt med vertikale brædder monteret med listedækning og overfladebehandlet med jernoxid-rød maling. I hver gavlen er der en drypliste i etageadskillelsen mellem stueetage og tagrum, samt overgang til sokkel.

Taget er tækket med træspån.

Trævinduerne er hvidmalede og med små-sprossede rammer, med enkelt lag glas og forsatsrammer. Vindskeder og gesims er ligeledes hvidmalede. På det bevarede hejseværk i hver gavlen er der monteret en mindre flagstang.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er meget rytmisk og næsten symmetrisk. Den

indpasser sig fint i havnemiljøet med sin traditionelle materiale- og farveholdning. Selvom dens grundvolumen er stor, virker bygningen langt lettere og mere elegant end nabopakhuset.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er opført som fiskepakhuis, og blev i 1980 restaureret til brug for museets udstilling og magasinering.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indgår i de bygninger, der blev anlagt i forbindelse med den nye havnekaj.

ORIGINALITET

Bygningen fremstår i sin oprindelige udformning.

TILSTAND

Bygningen fremstår yderst velholdt.

B-2370 ENFAMILIEHUS

Opført 1987

Arkitekt . . . . . -

Bevaringsstatus . . . . . Bevaringsværdigt jf. KPT 1C14-3

Johan Møllerip Aqq. 1

Arkitektonisk værdi	3
Historisk værdi	0
Tilstand	5
Værdi ift. kulturmiljø	3
Originalitet	0
Samlet værdi	2

BESKRIVELSE

Genopført to-fløjet et-etages bygning med sadeltag og udnyttet tagetage, samt høj sokkel og udnyttet fuld kælder.

Bygningens hoveddel lægger sig øst-vest med tilbygningsdelen på nordsiden. Sidstnævnte er en anelse smallere og lavere end førstnævnte.

Hoveddelen er en fire fags bygning, med en forhøjet terrasse mod syd, i niveau med stueetagen. Det vestligste fag er en to-fløjet, opsproset terrassedør til terrassen. De øvrige tre fag er med oprindelige 2-fags kryds-opsprossede vinduer, isoleret med forsatsrammer. Vinduerne er markeret med hvidmalede indramninger, hvor de lodrette brædder løber helt op til den hvidmalede gesims. Der er tilsyneladende kun et enkelt vindue, af nyere dato, til kælderen

I den vestvendte gavl er der i alt fire vinduer; et af nyere dato til stueetagen, et originalt til tagetagen, samt to nye til kælderen. I den vestvendte facade på tilbyg-

ningen er der et enkelt originalt vindue samt et af nyere dato til kælderen.

Nordfacaden er domineret af hovedindgangsdøren, der er placeret i gavlen på den sekundære bygningsdel. Det er en fyldningsdør af nyere dato, som stilmæssigt passer dårligt til bygningen. Over døren er et enkelt originalt trævindue, der har zink dryp både foroven og forneden. I hovedbygningensdel er der mod nord et enkelt trævindue til stueetagen, samt et nyt vindue til kælderen.

BYGGEMATERIALER

Brædebeklædning en-på-to, på støbt sokkel. Taget er beklædt med spån og der er en muret skorsten placeret midt på tagryggen. Vinduerne er en blanding af nye og gamle trævinduer, og hoveddøren en ny fyldningsdør med et halvrundt vindue for oven.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Bygningen er meget fint proportioneret og lægger sig fint i landskabet. Bygningsvolumen indpasser sig over-

ordentlig fint i den historiske kontekst. Brugen af gamle vinduer er med til at give bygningen en karakter af autenticitet og understreger de fine proportioner, der kendetegner bygningens ydre. Det ville dog være arkitektonisk mere interessant om bygningen tydeligere repræsenterede den tid, den er opført i.

HISTORISK VÆRDI

Bygningen er uden betydelig historisk betydning, da det er en genopførelse.

KULTURMILJØ VÆRDI

Bygningen indpasser sig formgivningsmæssigt og volumenmæssigt fint i miljøet omkring Kolonihavnen.

ORIGINALITET

Da bygningen er en genopførelse kan dens originalitet ikke vurderes.

TILSTAND

Bygningen fremstår yderst velholdt.

NUUK BYATLAS er udgivet af Kommuneqarfik Sermersooq 2019

MANUSKRIFT OG REGISTRERING:

By- og boligudvikling, Kommuneqarfik Sermersooq
Projektleder: Runa Sværd, Arkitekt MAA / MA Arch His

OVERSÆTTELSE:

Tolkekontoret, Kommuneqarfik Sermersooq

FOTOGRAFIER:

By- og Boligudvikling Kommuneqarfik Sermersooq

Henvendelser angående publikationen:

Kommuneqarfik Sermersooq
Afdeling for By- og Boligudvikling
Forvaltning for Anlæg og Miljø
Postboks 1005
3900 Nuuk

E: plan@sermersooq.gl

